

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

VÝROČNÁ SPRÁVA 2010

VÝROČNÁ SPRÁVA 2010

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

VÝROČNÁ SPRÁVA 2010

Vydavateľ:
© Národná banka Slovenska 2011

Adresa:
Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Telefón:
02 5787 2141
02 5787 2146

Fax:
02 5787 1128

<http://www.nbs.sk>

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné
účely je povolené s uvedením zdroja.

Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto
správe bola 18. marca 2011.

ISBN (tlačaná verzia) 978-80-8043-165-5
ISBN (elektronická verzia) 978-80-8043-166-2

OBSAH

ÚVOD	5	4.2 Dodávky eurobankoviek a výroba euromincí	44
1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ	9	4.3 Spracovanie eurobankoviek a euromincí a slovenských korún	44
1.1 Vonkajšie ekonomické prostredie	10	4.4 Falzifikáty bankoviek a mincí zadržané na území SR	45
1.1.1 Globálne trendy vývoja produkcie a cien	10	5 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY	47
1.1.2 Hospodársky vývoj v eurozóne	10	5.1 Platobné služby	48
1.2 Makroekonomický vývoj SR	12	5.2 Platobné systémy Slovenskej republiky	48
1.2.1 Vývoj cien	13	5.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK	48
1.2.2 Hrubý domáci produkt	14	5.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK	49
1.2.3 Trh práce	17	5.2.3 Platobný systém EURO SIPS	50
1.2.4 Finančné hospodárenie	18	5.2.4 Platby realizované prostredníctvom EURO SIPS	50
1.2.5 Platobná bilancia	19	5.2.5 Platobné karty	50
1.2.6 Menový vývoj	20	5.3 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku	51
2 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV	23	6 ŠTATISTIKA	53
2.1 Operácie menovej politiky	24	7 EKONOMICKÝ VÝSKUM	57
2.2 Devízové operácie	26	8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	63
3 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM	29	8.1 Európske záležitosti	64
3.1 Regulácia finančného trhu Slovenskej republiky	30	8.2 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami	64
3.2 Oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízová oblasť	32	8.3 Medzinárodná činnosť NBS v oblasti dohľadu	65
3.3 Oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania	33	8.4 Zahraničná technická pomoc	66
3.4 Oblasť trhu cenných papierov	35	9 LEGISLATÍVA	67
3.5 Ochrana spotrebiteľa	37	10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ	71
3.6 Vývoj na finančnom trhu	38	10.1 Inštitucionálny rámec	72
4 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH	41	10.2 Ľudské zdroje	73
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie v obehu	42	10.3 Organizácia a riadenie	73
4.1.1 Eurobankovky a euromince	42	10.4 Vzdelávanie	73
4.1.2 Slovenské koruny	42		

11	KOMUNIKÁCIA	75	Slovník	109
			Zoznam grafov	115
			Zoznam tabuliek	116
12	SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2010	79	ZOZNAM BOXOV	
			Box 1 Štúdie publikované v roku 2010	60
			Box 2 Informovanie o menovopolitických rozhodnutiach	76
	PRÍLOHY	105		
	Skratky	106		

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ÚVOD

Úvod

Rok 2010 priniesol postupné oživenie globálneho hospodárstva. Ekonomiky sa začali spamätávať z dôsledkov globálnej hospodárskej krízy. Obnovil sa rast medzinárodného obchodu. To umožnilo Slovensku opäť sa zaradiť medzi krajiny s rýchlym hospodárskym rastom. V záujme posilnenia všeobecnej finančnej stability v Európskej únii vznikol nový model dohľadu nad európskymi finančnými inštitúciami a trhmi. Vznik Európskeho systému finančného dohľadu sa prejavil aj v zmene organizačnej štruktúry dohľadu nad domácim finančným trhom, ktorý patrí medzi hlavné činnosti Národnej banky Slovenska.

Vysoká otvorenosť našej ekonomiky a významný vplyv odvetví citlivých na výkyvy vo vývoji globálneho dopytu patrili medzi hlavné faktory, ktoré viedli k tomu, že Slovensko patrilo medzi krajiny silne zasiahnuté hospodárskou krízou. V čase opätovného oživenia rastu medzinárodného obchodu mali tieto faktory naopak priaznivý dopad na rýchle zvýšenie priemyselnej produkcie a vývozu tovarov zo Slovenska. To sa prejavilo v dynamickom raste celej našej ekonomiky. Medziročné prírastky hrubého domáceho produktu sa v priebehu roka síce pod vplyvom bázičného efektu znižovali, v porovnaní s rokom 2009 bol hrubý domáci produkt nakoniec vyšší o 4 %. Štruktúra hospodárskeho rastu Slovenska bola tvorená hlavne zmenou stavu zásob a čistým vývozom. Vplyv konečnej spotreby domácností bol naďalej záporný, čo súviselo s pomalým zlepšovaním sa situácie na trhu práce. Oživenie hospodárskeho rastu sa v roku 2010 najprv prejavilo vo zvýšení počtu odpracovaných hodín a neskôr aj vo vyššom počte zamestnaných. Priemerná celková zamestnanosť bola však v roku 2010 stále nižšia ako v roku 2009.

Slabý domáci dopyt vytvoril podmienky pre nízky rast cien. Na začiatku roka spotrebiteľské ceny na Slovensku klesali. Pod vplyvom zvyšujúcich sa cien komodít sa v priebehu roka obnovil rast spotrebiteľských cien. Napriek tomu, medziročná inflácia sa aj na konci roka pohybovala na nízkej úrovni. V priemere za rok 2010 stúpli spotrebiteľské ceny na Slovensku o 0,7 %.

V období hospodárskej recesie klesli príjmy klientov finančných inštitúcií. Znížila sa schopnosť podnikov i domácností splácať svoje záväzky a stúpol podiel zlyhaných úverov. Tento trend vývoja pokračoval aj v roku 2010. Koncom roka sa hodnota podielu zlyhaných úverov na celkových úveroch podnikom stabilizovala na 8 %. Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch obyvateľstvu sa v priebehu roka pohyboval nad úrovňou 5 % a v decembri 2010 klesol na 4,9 %. Napriek tomu dokázal bankový sektor, ktorý tvorí dominantnú časť finančného systému na Slovensku, posilniť svoju finančnú pozíciu. Jeho podiel na aktívach finančných inštitúcií sa ale postupne znižuje, najmä v prospech segmentu dôchodkového sporenia. V roku 2010 pokračoval tiež trend poklesu závislosti podnikového sektora od domáceho finančného sektora. Podniky vo väčšej miere využívajú zahraničné zdroje financovania. Zlepšenie ukazovateľov ekonomického vývoja prispelo k stabilizácii celého domáceho finančného sektora. V roku 2010 sme vo finančných inštitúciách, s výnimkou niektorých sektorov, pozorovali vyššiu tvorbu zisku.

V prostredí nízkej inflácie a mierneho hospodárskeho rastu v eurozóne pokračovala Európska centrálna banka v uvoľnenej menovej politike. Základné úrokové sadzby zostali počas celého roka na nezmenenej úrovni. Sadzba pre hlavné refinančné operácie bola na úrovni 1 %, sadzba pre jednoduché refinančné operácie na úrovni 1,75 % a sadzba pre sterilizačné operácie na úrovni 0,25 %. Vzhľadom na veľmi nízku infláciu a slabú domácu spotrebu na Slovensku môžeme nastavenie spoločnej menovej politiky považovať za primerané aj z pohľadu domácej ekonomiky.

V súlade s ich pôvodným účelom a dočasným charakterom začala ECB začiatkom roka ukončovať neštandardné menové opatrenia. Po prepuknutí dlhovej krízy viacerých okrajových krajín eurozóny sa však zvýšili tlaky na finančných trhoch s dlhopismi. S cieľom stabilizovať finančný systém Eurosystemu sa pristúpilo k opätovnému zavedeniu neštandardných menových operácií. Vzhľadom na to, že trh s vládnymi dlhopismi je dôležitou súčasťou mechanizmu prenosu menovopolitických rozhodnutí

do reálnej ekonomiky, národné centrálné banky Eurosystemu sa pridali k podpore stability a likvidity finančného trhu. V rámci programu pre dlhové cenné papiere nakupovali počas roka vládne dlhopisy. S cieľom predísť prípadným inflačným tlakom vyplývajúcim zo zvýšeného množstva peňazí v obehu boli zavedené dodatočné opatrenia na absorbovanie prebytočnej likvidity.

Národná banka Slovenska, ako orgán dohľadu nad finančným trhom na národnej úrovni, spolupracovala v roku 2010 na tvorbe Európskeho výboru pre systémové riziká a ďalších orgánov Európskeho systému finančného dohľadu. Popri zásadných zmenách na európskej úrovni sa v roku 2010 uskutočnili organizačné zmeny aj na útvare dohľadu nad finančným trhom v NBS.

Štruktúra útvaru sa v súčasnosti člení podľa jednotlivých sektorov finančného trhu.

Oživenie globálnej ekonomiky a rýchly hospodársky rast rozvíjajúcich sa krajín vedie k zvyšovaniu cien komodít. Politické napätie v krajinách stredného východu posilnilo ponukové inflačné tlaky. Vyššie ceny komodít sa postupne premietajú do rastu spotrebiteľských cien. V nasledujúcom období bude preto spoločná menová politika po dlhšom čase znova čeliť výzve udržať infláciu blízko svojho cieľa (2 %). Krajiny eurozóny budú naďalej zápasit s dôsledkami dlhovej krízy. Verím, že spoločné kroky vlád krajín EÚ a novovzniknuté orgány Európskeho systému finančnej stability prispievajú k zvýšeniu finančnej stability a nastoleniu štandardného ekonomického prostredia v Európe.

Jozef Makúch
guvernér

Marec 2011

Členovia Bankovej rady NBS v roku 2010

Prvý rad zľava: Martin Barto, Jozef Makúch, Viliam Ostrožlík

Druhý rad zľava: Ľudovít Ódor, Gabriela Sedláková, Ivan Šramko, Slavomír Šťastný, Karol Mrva, Štefan Králik

BANKOVÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „banková rada“). Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon o NBS, ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok NBS.

S účinnosťou od 1. decembra 2009 má banková rada podľa § 7 zákona o NBS päť členov. Členmi bankovej rady sú guvernér, dvaja viceguverneri a dvaja ďalší členovia. Funkčné obdobie členov bankovej rady je päťročné. Funkčné obdobie guvernera, viceguvernera a iného člena bankovej rady začína plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do príslušnej funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom za guvernera alebo viceguvernera môže byť vymenovaná najviac na dve funkčné obdobia.

Podľa prechodných ustanovení zákona o NBS účinných od 1. decembra 2009 až dotedy, kým celkový počet ďalších členov bankovej rady klesne na päť členov, sú členmi bankovej rady guvernér, dvaja viceguverneri a všetci ďalší členovia bankovej rady, ktorí boli za členov bankovej rady vymenovaní pred 1. decembrom 2009 a ktorým trvalo funkčné obdobie k 1. decembru 2009.

Guvernera a viceguvernerov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po

ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Ďalších dvoch členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernera NBS.

V roku 2010 skončilo členstvo v bankovej rade týmto členom:

- Ing. Ivan Šramko, guverner, člen bankovej rady do 11. 1. 2010,
- Ing. Martin Barto, CSc., viceguverner, člen bankovej rady do 31. 1. 2010,
- Mgr. Ľudovít Ódor, člen bankovej rady do 14. 9. 2010.

K 31. 12. 2010 boli členmi bankovej rady:

- Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guverner,
- Ing. Viliam Ostrožlík, MBA, viceguverner, poverený riadením odboru finančného riadenia, odboru riadenia ľudských zdrojov, odboru bankoviek a mincí a odboru riadenia hotovostného peňažného obehu,
- Ing. Štefan Králik, výkonný riaditeľ pre právne služby a bezpečnosť,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch a platobné služby,
- Ing. Gabriela Sedláková, výkonná riaditeľka pre informačné technológie a hospodárske služby,
- Ing. Slavomír Šťastný, PhD., MBA, generálny riaditeľ odboru dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 1

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

1

1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

1.1 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE

1.1.1 GLOBÁLNE TRENDY VÝVOJA PRODUKcie A CIEN

Rok 2010 sa vyznačoval postupnou obnovou globálneho ekonomického rastu po jeho výraznom prepade v predchádzajúcom roku v dôsledku globálnej ekonomickej krízy. Podľa MMF vzrástla globálna ekonomika v roku 2010 na medziročnej báze o 5,0 % oproti poklesu 0,5 % v predchádzajúcom roku.¹ Tempo ekonomického oživovania však nebolo rovnomerné. V 1. polroku 2010 vplyvom doznievajúcich fiškálnych stimulov z roka 2009 bolo tempo ekonomického oživovania výraznejšie ako v jeho druhej polovici. Rovnako existujú rozdiely v tempe ekonomickej obnovy medzi rozvíjajúcimi sa a vyspelými ekonomikami. Rozvíjajúce sa ekonomiky dosahujú výrazne vyššiu dynamiku rastu vďaka silnému domácejmu dopytu, zachovaniu podporných hospodárskych opatrení a prílevu kapitálu. Ekonomický vývoj vo vyspelých ekonomikách bol poznačený naďalej slabým domácim dopytom, vysokou nezamestnanosťou, stagnujúcim realitným trhom a obavami z udržateľnosti verejného dlhu v niektorých vyspelých ekonomikách. Tieto faktory predstavujú najvýraznejšie riziká pre rýchlejšiu obnovu ekonomického rastu vo vyspelých ekonomikách. Pozitívne na globálnu ekonomiku pôsobilo oživenie zahraničného obchodu, ktorý v roku 2010 vzrástol o 12,1 % oproti poklesu 10,9 % v predchádzajúcom roku. Práve oživenie zahraničného obchodu bolo jedným z rozhodujúcich faktorov ekonomického rastu vo vyspelých ekonomikách.

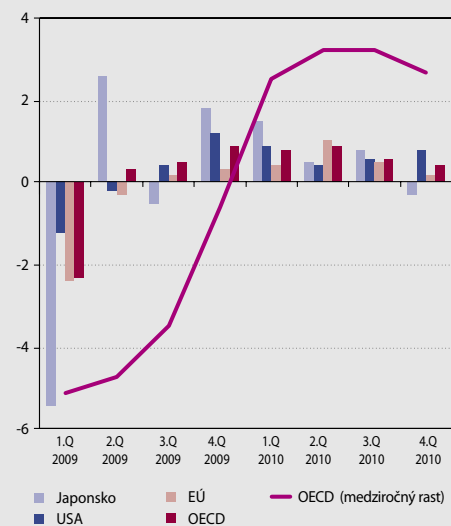
Globálny vývoj cien v roku 2010 charakterizovalo zrýchlenie inflácie najmä v dôsledku výrazného rastu cien energetických, ako aj neenergetických komodít. Priemerná ročná inflácia v roku 2010 dosiahla v rozvinutých ekonomikách 1,5 % oproti 0,1 % v predchádzajúcom roku, v rozvíjajúcich sa a v rozvojových ekonomikách dosiahla v roku 2010 úroveň 6,2 % oproti 5,2 % v predchádzajúcom roku.¹ Kým vo vyspelých ekonomikách bol cenový vývoj v roku 2010 relatívne ustálený a inflačné očakávania boli pevne zakotvené, v rozvíjajúcich sa ekonomikách dochádzalo k výraznému rastu cien a zvýšeniu inflačných tlakov. Najvýraznejšie k rastu cien komodít prispel práve silný

dopyt z rozvíjajúcich sa ekonomík. Vývoj cien ropy v priebehu roka 2010 bol relatívne stabilný, bez výraznejšej volatility, s postupným nárastom cien na konci roka. Priemerná cena ropy vzrástla o 28,9 % v porovnaní s poklesom o 36,3 % v roku 2009. Za týmto nárastom bol najmä silný dopyt z ázijských krajín a relatívne obmedzené produkčné kapacity. Výrazný nárast zaznamenali aj globálne ceny agrokodit, ktoré vzhľadom na vysoký podiel agrokodit v spotrebnom koši rozvíjajúcich sa ekonomík, boli hlavnou príčinou výrazných inflačných tlakov v týchto krajinách. V dôsledku rastu globálnej ekonomiky došlo aj k rastu cien kovových a nekovových komodít.

1.1.2 HOSPODÁRSKY VÝVOJ V EUROZÓNE

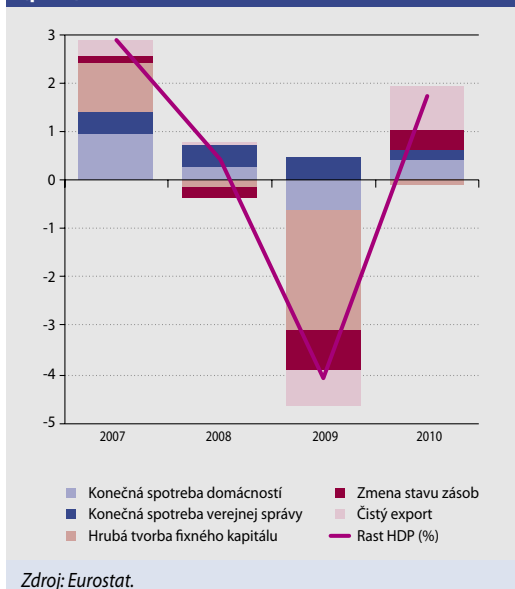
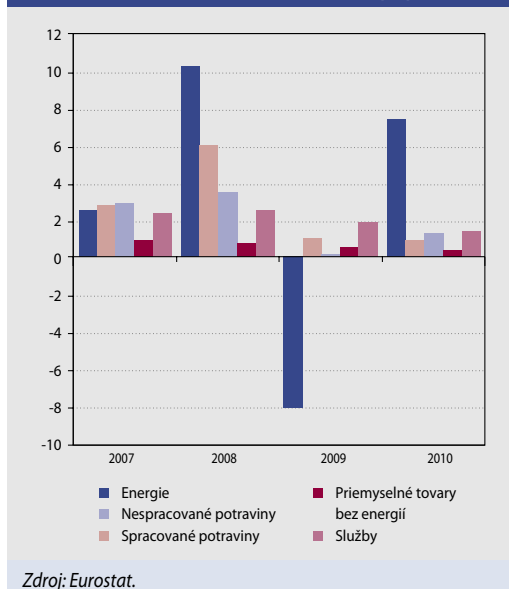
Hospodárstvo eurozóny po výraznom poklese v roku 2009 (-4,1 %) vzrástlo v roku 2010 o 1,7 %. Oživenie hospodárskej aktivity bolo ovplyvnené predovšetkým nárastom svetového dopytu, čo sa následne prejavilo kladným príspevkom čistého exportu eurozóny, keď po minuloročnom prepade export zaznamenal vyššiu rast ako import. Trh práce sa v priebehu roka stabilizoval a miera nezamestnanosti sa ustálila na úrovni 10 %. Tento vývoj sa prejavil spolu s rastom spotrebiteľskej dôvery aj vo vý-

Graf 1 Štvrťročný rast HDP (%)

Zdroj: OECD.

¹ April 2011 MMF World Economic Outlook.

Graf 2 Medziročné príspevky k rastu HDP (p. b.)

Graf 3 Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne (%)

voji spotrebiteľského dopytu, ktorý v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenal mierny nárast. Príspevok konečnej spotreby domácností bol na rozdiel od predchádzajúceho roka kladný, avšak príspevok konečnej spotreby verejnej správy sa oproti roku 2009 zmiernil aj v dôsledku zavádzaných fiškálnych opatrení. K rastu prispelo aj obnovenie cyklu zásob. Jedinou zložkou, ktorá tlmila hospodársky rast, bol investičný dopyt, jeho pokles sa však v porovnaní s minulým rokom výrazne spomalil.

V roku 2010 celková priemerná inflácia meraná HICP dosiahla 1,6 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zrýchlila (v roku 2009 inflácia dosiahla 0,3 %). Kým v roku 2009 ceny komodít tlmili cenový rast, v roku 2010 sa zvyšovanie ich cien spolu s postupným oživovaním ekonomiky premietlo do zrýchlenia cenového rastu. Naopak, umiernený vývoj na trhu práce a mzdový vývoj nevytvárali tlak na rast cien priemyselných tovarov bez energií a služieb. V porovnaní s decembrom 2009 (0,9 %) sa dynamika rastu HICP v decembri 2010 zrýchlila (2,2 %). Jadrová inflácia (inflácia meraná HICP bez energií a nespracovaných potravín) bola v priebehu roka viac-menej stabilná. Jej priemerná úroveň v roku 2010 dosiahla 1,0 % (v roku 2009 dosiahla úroveň 1,3 %).

Vývoj výmenného kurzu jednotnej európskej meny voči americkému doláru bol v priebehu

roka 2010 do značnej miery volatilný. Pomerne citlivo reagoval na hospodársky vývoj eurozóny a USA, ako aj uplatňovanú fiškálnu a menovú politiku. V porovnaní s koncom roka 2009 sa v závere roka 2010 kurz eura vo vzťahu k americkému doláru znehodnotil o 6,8 %.

Rada guvernérov v priebehu roka nepristúpila k úprave kľúčových úrokových sadzieb a až do konca roka ostala úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie na úrovni 1,0 %, sadzba pre jednoduchové refinančné operácie na úrovni 1,75 % a sadzba pre jednoduchové sterilizačné operácie na úrovni 0,25 %. ECB pokračovala aj v roku 2010 v uplatňovaní štandardných nástrojov a vybraných neštandardných nástrojov. Hoci Rada guvernérov koncom roka 2009 rozhodla o postupnom útlme niektorých neštandardných nástrojov (dlhodobějšíe refinančné operácie a dodávanie likvidity v švajčiarskych frankoch a v amerických dolároch), tieto boli v máji opäť zavedené v dôsledku novovzniknutého napätia na finančných trhoch v súvislosti s vývojom v Grécku. Koncom roka 2009 Rada guvernérov rozhodla aj o obnovení variabilných tendrov so štandardnou 3-mesačnou splatnosťou. Tento typ tendra sa však realizoval len 28. apríla 2010 a následne sa opätovne začala uplatňovať politika tendrov s fixnou sadzbou a plným pridelením zdrojov. V máji ECB tiež predstavila Securities Markets Programme (SMP). Prostredníctvom

tohto dočasného neštandardného nástroja sú vykonávané nákupy vybraných štátnych a súkromných dlhových cenných papierov. Dopad týchto intervencií je sterilizovaný prostredníctvom uskutočňovania mimoriadnych doladovacích operácií. ECB pokračovala aj v nákupoch na trhu s krytými dlhopismi – Covered Bond Purchase Programme. Tento neštandardný nástroj bol zavedený v júli 2009 a završený v júni 2010. Jeho cieľom bolo, tak ako pri ostatných neštandardných nástrojoch, uvoľnenie napätia na finančných trhoch, umožnenie prístupu k dostatočnému množstvu likvidity a obnovenie fungovania trhov s krytými dlhopismi.²

1.2 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ SR

Makroekonomický vývoj na Slovensku bol v roku 2010 ovplyvnený odznievaním dopadov svetovej finančnej a hospodárskej krízy, postupnou stabilizáciou a obnovou globálnej ekonomickej aktivity. V porovnaní s rokom 2009, keď bol vývoj ekonomických fundamentov poznačený hospodárskou recesiou, ekonomické oživenie na Slovensku sa prejavilo v roku 2010 relatívne silným obnovením hospodárskeho rastu, ovplyvneného predovšetkým pozitívnym vývojom zahraničného dopytu. Priaznivý ekonomický vývoj mal vplyv aj na oživenie podnikových investícií. V rámci reálnej ekonomiky dochádzalo tiež k postupnej stabilizácii na trhu práce. Zrýchľovanie inflácie v dôsledku rastu svetových cien komodít bolo čiastočne tlmené stagnujúcim domácim dopytom.

Hrubý domáci produkt (HDP), podľa predbežných údajov Štatistického úradu SR, v roku 2010 medziročne vzrástol o 4,0 % v stálych cenách v porovnaní s poklesom o 4,8 % v roku 2009. V rámci jednotlivých štvrtkov sa však tempo rastu HDP mierne spomaľovalo hlavne vplyvom bázičného efektu zo 4,7 % v 1. štvrtroku na 3,5 % v 4. štvrtroku. Zdrojom ekonomického oživenia bola najmä obnova zahraničného dopytu. Domáci dopyt znamenal len mierny medziročný rast, ku ktorému kladne prispeli s výnimkou konečnej spotreby domácností všetky ostatné zložky. V rámci domáceho dopytu najvýraznejšie vzrástol investičný dopyt, pričom pozitívne k vývoju HDP prispelo aj zvyšovanie stavu zásob. Z produkčného hľadiska k ekonomickému rastu prispeli hlavne priemysel a služby. Stavebníctvo zotrvalo aj naďalej v recesii. Vyšší zahraničný dopyt spojený s obnovo-

vaním ekonomickej aktivity a priaznivé výmenné relácie sa prejavili aj vo výraznejšom náraste ziskovosti podnikov, hlavne nefinančných korporácií, ktorých investičné aktivity sa následne výrazne oživil. Pozitívnym efektom v súvislosti s obnovením zahraničného dopytu bol aj kladný príspevok čistého exportu k rastu HDP.

Deficit bežného účtu platobnej bilancie v roku 2010 síce v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne vzrástol, jeho podiel na HDP však poklesol. Došlo aj k zmene štruktúry bežného účtu, keď medziročný pokles prebytku zahraničného obchodu bol kompenzovaný zlepšeným vývojom v bilancii služieb a v bilancii bežných transferov. Medziročný pokles prebytku obchodnej bilancie súvisel s negatívnym vplyvom rastu dovozných náročností a rastúcimi cenami surovín na svetových trhoch.

Vplyvom oživenia ekonomickej aktivity sa situácia na trhu práce v roku 2010, aj napriek pretrvávajúcim štrukturálnym nerovnováham, začala postupne stabilizovať, čo sa prejavilo miernym poklesom nezamestnanosti v priebehu roka. Zamestnanosť podľa metodiky ESA 95 za rok 2010 síce medziročne poklesla, v 2. polroku však v rámci jednotlivých štvrtkov zaznamenala nárast. Po minuloročnom poklese medziročne vzrástol aj počet odpracovaných hodín. V súvislosti s priaznivým ekonomickým vývojom sa mierne zrýchlil medziročný rast nominálnych aj reálnych miezd. Produktivita práce sa v nominálnom i v reálnom vyjadrení v dôsledku rastu HDP medziročne zvýšila. Dynamika rastu reálnej produktivity práce predstihla rast reálnej mzdy. Jednotkové náklady práce medziročne poklesli predovšetkým vplyvom relatívne nízkeho nárastu nominálnych kompenzácií na zamestnanca v porovnaní s rastom reálnej produktivity práce.

Cenový vývoj bol v priebehu roka 2010 ovplyvnený globálnym oživením ekonomickej aktivity a následným postupným zvyšovaním cenovej hladiny, ktorá sa v decembri na medziročnej báze zvýšila na 1,3 %. Postupné zrýchľovanie inflácie bolo ovplyvnené vývojom tak vonkajších, ako aj domácich faktorov. Prorastovo na cenovú hladinu pôsobili svetové ceny ropy a poľnohospodárskych komodít, čo bolo čiastočne tlmené stagnujúcim domácim dopytom. Vývoj cien komodít sa prejavil v inflácii predovšetkým zvýšením cien pohonných látok a cien potravín. Spo-

² Podrobnejšie informácie na www.ecb.int

malenie dynamiky cien služieb bolo ovplyvnené pretrvávajúcim nízkym spotrebiteľským dopytom súvisiacim s neistotou ohľadom budúceho vývoja situácie na trhu práce, ako aj poklesom disponibilného dôchodku.

Výkon menovej politiky ECB bol aj v roku 2010 poznačený riešením negatívnych dopadov recesie. Rada guvernérov v priebehu roka nepristúpila k úprave kľúčových úrokových sadzieb a až do konca roka ostala sadzba pre hlavné refinančné operácie na úrovni 1,0 %, sadzba pre jednoduché refinančné operácie na úrovni 1,75 % a úroková sadzba pre jednoduché sterilizačné operácie na úrovni 0,25 %.

1.2.1 VÝVOJ CIEN

SPOTREBITEĽSKÉ CENY

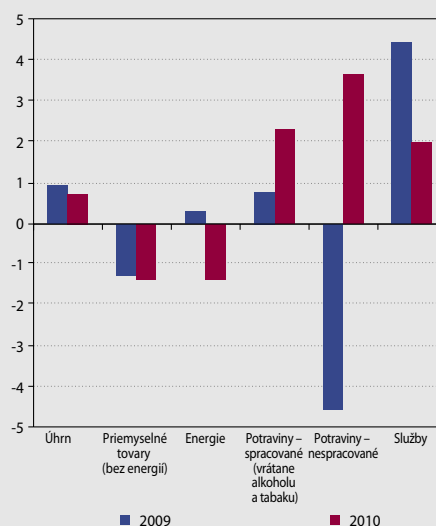
Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP)

V priemere za rok 2010 inflácia spomalila svoju dynamiku z 0,9 % na 0,7 %. Medziročná miera jadrovej inflácie (úhrn bez energií a nespracovaných potravín) dosiahla v roku 2010 priemernú hodnotu 0,7 % a bola o 0,9 percentuálneho bodu nižšia ako v predchádzajúcom roku. Inflácia v decembri 2010 na medziročnej báze dosiahla úroveň 1,3 %. V porovnaní s koncom roka 2009 to predstavovalo zrýchlenie jej dynamiky o 1,3 percentuálneho bodu.

Pokles regulovaných cien energií v januári 2010, spomalenie dynamiky cien služieb a mierne menšia dynamika cien priemyselných tovarov bez energií spôsobili, že aj napriek výraznému rastu cien potravín sa priemerná inflácia znížila. Postupné zvyšovanie cien komodít (energetických, ako aj neenergetických) viedlo k tomu, že sa medziročná dynamika inflácie postupne zrýchľovala a na konci roka 2010 dosiahla vyššiu hodnotu ako v decembri 2009.

Kombinácia vonkajších, ako aj domácich faktorov bola určujúca pri cenovom vývoji v roku 2010, keď domáca cenová hladina bola na jednej strane ovplyvnená rastom svetových cien ropy a poľnohospodárskych komodít, ale na druhej strane stagnujúcim domácim dopytom. Vývoj komodít sa prejavil v inflácii predovšetkým v cenách pohonných látok, ako aj v cenách potravín. Pokračujúci nízkym spotrebiteľský dopyt súvisel

Graf 4 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (priemerná dynamika v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

s neistotou ohľadom budúceho vývoja (rast nezamestnanosti, pokles zamestnanosti) a pôsobil na spomalenie dynamiky cien služieb.

Tovary

Ceny potravín predstavovali v roku 2010 najvýraznejší inflačný faktor v cenách tovarov. Rastúci trend cien poľnohospodárskych komodít v priebehu celého roka 2010 sa prejavil vo vývoji cien potravín. Ceny potravín boli v priemere za celý rok 2010 vyššie, keď dynamicky rástli hlavne v priebehu prvých troch štvrtrokov, pričom ceny rástli tak pri spracovaných, ale hlavne nespracovaných potravinách. Stagnácia medziročnej dynamiky v poslednom štvrtroku bola spôsobená spomalením medziročného tempa rastu cien spracovaných potravín ku koncu roka, pričom ceny nespracovaných potravín dynamicky zrýchľovali počas celého roka. V cenách spracovaných potravín sa prejavilo zvyšovanie cien poľnohospodárskych komodít, keď rástli ceny chleba a výrobkov z múky, mlieka a mliečnych výrobkov, olejov a tukov. V cenách nespracovaných potravín vzrástli ceny ovocia a zeleniny. Zníženie regulovaných cien energií v januári 2010 sa prejavilo v priemernom poklese cien energií za celý rok, ale ceny pohonných látok rástli a kopírovali tak vývoj cien ropy na svetových trhoch. Ceny priemyselných tovarov bez energií sa v priemere za rok 2010 znížili v súvislosti s pokračujúcim klesajúcim dopytom (pokles tržieb v maloobchode),

Tabuľka 1 Vývoj spotrebiteľských cien HICP (priemer za obdobie, medziročná zmena v %)

	2009		2010					
	Dec.	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Dec.	Rok
Úhrn	0,0	0,9	0,0	0,7	1,0	1,1	1,3	0,7
Tovary	-1,3	-0,8	-1,0	0,1	0,6	0,7	1,0	0,1
Priemyselné tovary	-0,8	-0,7	-1,4	-1,2	-1,4	-1,3	-1,1	-1,3
Priemyselné tovary bez energií	-1,8	-1,3	-1,6	-1,5	-1,3	-1,1	-1,1	-1,4
Energie	0,9	0,3	-1,3	-0,8	-1,7	-1,6	-1,2	-1,3
Potraviny	-2,2	-0,9	-0,2	2,7	4,6	4,6	5,1	2,9
Potraviny – spracované (vrátane alkoholu a tabaku)	-0,8	0,8	0,3	2,7	3,4	2,8	2,6	2,3
Potraviny – nespracované	-5,2	-4,6	-1,7	1,9	6,7	8,1	9,8	3,6
Služby	2,8	4,4	2,0	2,0	1,9	1,8	1,8	1,9
Jadrová inflácia (úhrn bez energií a nespracovaných potravín)	0,4	1,6	0,3	0,8	1,0	0,9	0,9	0,7
Úhrn bez energií	-0,1	1,1	0,2	1,0	1,5	1,5	1,7	1,1

Zdroj: Výpočty NBS z podkladov ŠÚ SR.

ako aj s pomalou dynamikou cien priemyselných tovarov bez energií v eurozóne.

Služby

Ceny služieb zaznamenali v roku 2010 spomalenie tempa rastu, čo bolo ovplyvnené pomalšou dynamikou cien vo všetkých základných skupinách, najmä však ceny služieb v doprave, ceny dovoleniek a rekreačných služieb a ceny služieb v zdravotníctve. To bolo spôsobené vývojom v oblasti regulovaných cien (pomalšia dynamika v porovnaní s rokom 2009 v doprave, zdravotníctve) a nízkymi dopytovými aj nákladovými faktormi (s dopadom do cien dovoleniek a rekreačných služieb).

CENY VÝROBCOV

Vývoj cien výrobcov bol počas roka 2010 pomerne heterogénny. Kým medziročné zmeny cien priemyselných výrobcov a stavebných materiálov dosahovali počas prevažnej časti roka záporné hodnoty, tak ceny stavebných prác a ceny poľnohospodárskych výrobkov medziročne rástli.

Medziročný pokles cien priemyselných výrobcov o 2,8 % bol spôsobený hlavne medziročne klesajúcimi cenami energií počas celého roka 2010 (-6,7 %), a to v dôsledku skokovitého zníženia predovšetkým cien elektrickej energie v prvých dvoch mesiacoch. Naopak, najviac inflačne pôsobili ceny rafinovaných ropných produktov (30,3 %).

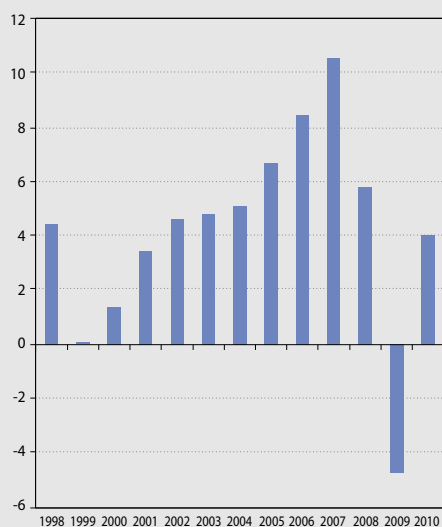
Ceny poľnohospodárskych výrobkov vzrástli v roku 2010 na medziročnej báze v priemere o 14,2 %. V priebehu roka prešli od medziročného poklesu v 1. štvrtroku 2010 (-8,5 %) až do pomerne výrazného rastu vo 4. štvrtroku 2010 (30,0 %). Spôsobil to hlavne výrazný rast cien rastlinných výrobkov v 2. polroku 2010.

Ceny stavebných prác na medziročnej báze rástli len mierne (1,0 %) a relatívne rovnomerne počas celého roka 2010. Ceny stavebných materiálov v roku 2010 poklesli v priemere o 3,3 %, pričom prešli od pomerne výrazného medziročného poklesu v 1. štvrtroku 2010 (-8,4 %) až k miernemu medziročnému rastu v poslednom štvrtroku 2010 (0,3 %).

1.2.2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Hrubý domáci produkt (HDP) v roku 2010 podľa predbežného odhadu Štatistického úradu SR vzrástol medziročne o 4,0 % v stálych cenách v porovnaní s poklesom o 4,8 % v roku 2009.

Na rast v roku 2010 vplývalo z hľadiska použitia najmä oživenie zahraničného dopytu, zatiaľ čo domáci dopyt rástol len mierne. Z produkčného pohľadu prispeli k rastu HDP oproti roku 2009 hlavne priemysel a služby. Nominálny objem vytvoreného HDP predstavoval 65 906 mil. €, čo bolo o 4,5 % viac ako pred rokom.

Graf 5 Vývoj reálneho hrubého domáceho produktu (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Z pohľadu jednotlivých štvrtrokov sa rast HDP v roku 2010 mierne spomaľoval vplyvom bázičného efektu zo 4,7 % v 1. štvrtroku na 3,5 % v 4. štvrtroku.

Po očistení od sezónnych vplyvov pokračovalo oživovanie ekonomického rastu. Medzištvrtročný rast HDP počas roka mierne zrýchľoval, pričom v priemere dosiahol 0,8 %.

PONUKOVÁ STRÁNKA HDP

Tvorbu HDP v roku 2010 pozitívne ovplyvnil vývoj pridanej hodnoty, ktorá vzrástla medziročne o 4,5 % v stálych cenách (v roku 2009 pokles o 4,6 %). Mierne tlmiačo však pôsobili čisté dane z produktov (daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu po očistení od subvencií), ktoré poklesli o 0,7 % hlavne z dô-

vodu vývoja koncom roka (v roku 2009 pokles o 6,9 %).

Vývoj pridanej hodnoty z hľadiska jednotlivých odvetví bol ovplyvnený hlavne rastom v priemysle a službách. Naopak, k poklesu pridanej hodnoty došlo v roku 2010 v pôdohospodárstve a stavebníctve.

DOPYTOVÁ STRÁNKA HDP

Z hľadiska použitia vplývalo na rast ekonomiky v roku 2010 najmä pokračujúce oživovanie zahraničného dopytu a mierny nárast aj v domácom dopyte (16,4 %, resp. 2,4 %).

V rámci domáceho dopytu v roku 2010 najviac vzrástol investičný dopyt, pričom pozitívne k vývoju HDP prispelo aj zvyšovanie stavu zásob. Spotrebná zložka pokračovala v miernom poklese, najmä v dôsledku znižovania spotreby domácností, pričom spotreba verejnej spotreby stagnovala.

Domáci investičný dopyt

S postupným oživovaním ekonomickej aktivity sa zlepšovala v roku 2010 aj finančná situácia podnikov. Nárast ziskovosti spolu so zmierňovaním úverových štandardov bánk sa prejavili v postupnom obnovení investičných aktivít podnikov najmä v druhej polovici roka. Tvorba hrubého fixného kapitálu tak vzrástla v roku 2010 v stálych cenách o 3,6 %. K jej rastu najviac prispeli investície nefinančných korporácií do strojov a zariadení a ostatných stavieb. Z hľadiska jednotlivých odvetví sa zvýšila tvorba fixného kapitálu takmer vo všetkých odvetviach, najmä v priemyselnej výrobe.

Domáci spotrebný dopyt

Výdavky na konečnú spotrebu za rok 2010 medziročne mierne poklesli, k čomu prispela hlavne

Tabuľka 2 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2009	2010				Rok
	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	
Hrubá produkcia	90,2	106,6	108,2	108,5	105,7	107,2
Medzispotreba	86,9	107,5	111,3	112,1	106,1	109,1
Pridaná hodnota	95,4	105,2	104,0	103,9	104,9	104,5
Čisté dane z produktov ¹⁾	93,1	99,5	106,2	102,9	89,4	99,3

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu mínus subvencie.

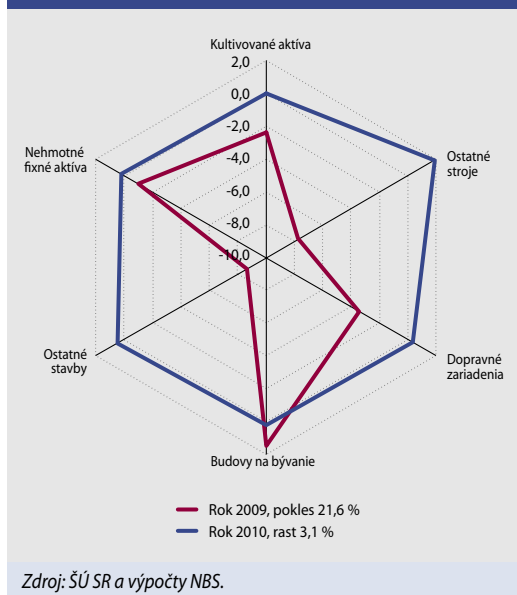

Tabuľka 3 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia (index, ROMR = 100, stále ceny)

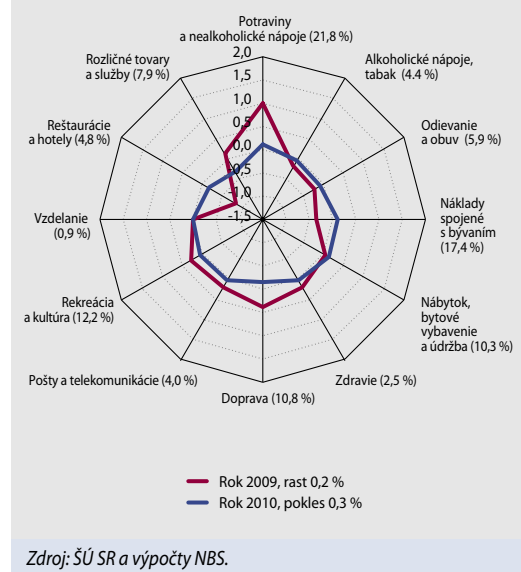
	2009	2010				
	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Hrubý domáci produkt	95,2	104,7	104,2	103,8	103,5	104,0
Domáci dopyt	92,7	99,7	104,0	104,0	101,5	102,4
Konečná spotreba	101,5	101,2	98,7	100,0	99,5	99,8
Konečná spotreba domácností	100,2	99,9	98,6	99,7	100,5	99,7
Konečná spotreba verejnej správy	105,6	105,9	98,9	100,9	96,7	100,1
Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	100,7	103,1	102,2	102,1	101,7	102,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	80,1	96,6	101,8	104,8	110,6	103,6
Vývoz výrobkov a služieb	84,1	118,3	116,1	117,3	114,3	116,4
Dovoz výrobkov a služieb	81,4	110,9	116,0	119,2	113,5	114,9

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 6 Príspevky k rastu fixných investícií (p. b., bežné ceny)

Graf 7 Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností (podieľ v %)

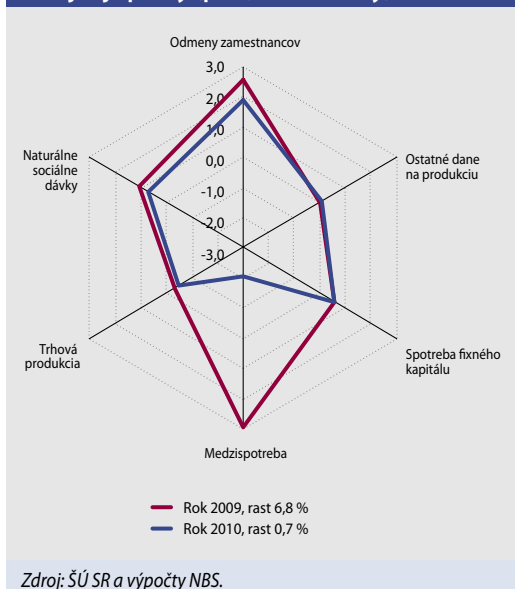
spotreba domácností, pričom spotreba verejnej správy stagnovala.

Oživovanie ekonomickej aktivity počas roka 2010 sa síce premietalo v postupnom zlepšovaní situácie na trhu práce, avšak stále vysoká nezamestnanosť, mierny pokles disponibilného dôchodku domácností v dôsledku nižších sociálnych dávok a príjmových dôchodkov z majetku a taktiež nízka spotrebiteľská dôvera sa prejavili v pokračujúcom znižovaní konečnej spotreby domácností. Z hľadiska jednotlivých

skupín spotrebných výdavkov k poklesu prispeli výdavky na rozličné tovary a služby, výdavky na dopravu a taktiež spomalenie rastu výdavkov na potraviny. Prorastovo pôsobili hlavne výdavky spojené s bývaním.

Vývoz a dovoz výrobkov a služieb

V roku 2010 vplyvom oživenia zahraničného dopytu došlo k nárastu exportnej výkonnosti ekonomiky, a teda k nárastu objemu vývozu tovarov a služieb o 19,7 % v bežných cenách. Vzhľadom na existujúcu dovoznú náročnosť aj objem dovozu

Graf 8 Príspevky k rastu konečnej spotreby verejnej správy (p. b., bežné ceny)

výrazne vzrástol o 20,5 %. Vplyvom rýchlejšieho rastu dovozu, aj z dôvodu obnovovania stavu zásob, sa zvýšil deficit nominálneho čistého vývozu oproti predchádzajúcemu roku na 672 mil. € (279 mil. € v roku 2009). Vývoj cien v zahraničnom obchode súvisel s rastom cien ropy, kovov a iných neenergetických komodít najmä v druhej polovici roka. Tento rast sa premietol hlavne v deflátoře dovozu, ktorý vzrástol o 4,9 %. V raste deflátoře vývozu o 2,9 %, ktorý bol ovplyvnený rastom cien priemyselných výrobcov, sa zvýšenie cien komodít prejavilo vzhľadom na ich váhu miernejšie. V dôsledku toho došlo v roku 2010 k zlepšeniu výmenných relácií, čo sa následne odrazilo v kladnom príspevku čistého exportu k rastu HDP (2,1 percentuálneho bodu).

Exportná výkonnosť a zároveň aj dovozná náročnosť slovenskej ekonomiky sa v roku 2010 medziročne zlepšili o približne 10 percentuálnych bodov. Otvorenosť slovenskej ekonomiky meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na nominálnom HDP v roku 2010 dosiahla 162,7 %.

1.2.3 TRH PRÁCE

ZAMESTNANOSŤ

Situácia na trhu práce sa v roku 2010 začala postupne stabilizovať. Zamestnanosť podľa metodiky národných účtov (ESA 95) medziročne

síce poklesla o 1,4 % (v roku 2009 o 2,5 %), ale od 2. polroka 2010 zaznamenala medziročne nárasty. Po poklese v roku 2009 o 6,6 % medziročne vzrástol aj počet odpracovaných hodín o 1,8 % a ich vývoj mal zatiaľ opačnú tendenciu ako vývoj zamestnanosti.

Z hľadiska odvetvového členenia bol pokles zamestnanosti v roku 2010 ovplyvnený hlavne poklesom zamestnanosti v priemysle. Úroveň spreď roka dosiahli iba nehnuteľnosti a prenájom, verejná správa a obrana a školstvo.

V roku 2010 došlo k poklesu počtu osôb pracujúcich v zahraničí. Ich počet sa medziročne znížil o 1,8 % (2,3 tis. osôb). V rámci domácej ekonomiky došlo k poklesu zamestnancov (o 2,4 %, ako aj počtu podnikateľov (o 0,1 %).

NEZAMESTNANOSŤ

Podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet nezamestnaných v roku 2010, aj napriek ožiovaniu ekonomickej aktivity, medziročne zvýšil o 20 %, čo sa premietlo do miery nezamestnanosti na úrovni 14,4 %, ktorá v porovnaní s rokom 2009 vzrástla o 2,3 percentuálneho bodu. Tento vývoj bol ovplyvnený časovým posunom efektu prepadu HDP na zamestnanosť. Vplyvom hospodárskej krízy začalo dochádzať vo firmách v SR k obmedzovaniu výroby. V snahe zachovať zamestnanosť pristúpili zamestnávateľia k redukcii odpracovaných hodín, ktoré sa hlavne v 1. polroku 2009 výrazne medziročne prepadli. Následný prepád HDP bol od 2. polroka 2009 sprevádzaný už aj poklesom zamestnanosti, keďže firmy už naďalej nedokázali zotrvať len v redukcii odpracovaných hodín. Z tohto dôvodu, napriek ožiovaniu ekonomickej aktivity, aj v roku 2010 pokračoval prepád zamestnanosti a následný rast počtu nezamestnaných. Podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, dosiahla miera nezamestnanosti v roku 2010 v priemere 12,5 % a v porovnaní s rokom 2009 vzrástla o 1,1 percentuálneho bodu.

MZDY, PRODUKTIVITA PRÁCE

Postupné zlepšovanie situácie na trhu práce potvrdzujú aj údaje o vývoji priemernej mesačnej nominálnej mzdy (769 €), ktorej dynamika sa v porovnaní s rokom 2009 mierne zrýchľila a dosiahla 3,2 %. Najvyšší rast nominálnej mzdy v roku 2010 zaznamenali činnosti v oblasti ne-

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

hnutelností (6,0 %), tiež priemysel (5,4 %), ubytovacie a stravovacie služby (4,7 %), zdravotníctvo a sociálna pomoc (4,0 %) a stavebníctvo (3,6 %). Na druhej strane úroveň priemernej nominálnej mzdy spred roka nedosiahli administratívne služby a ostatné činnosti.

Reálna mzda v roku 2010 medziročne vzrástla o 2,2 % a oproti predchádzajúcemu roku sa vplyvom nižšej medziročnej inflácie zrýchlila o 0,8 percentuálneho bodu.

Zatiaľ čo objem HDP v roku 2010 sa vo veľkej miere priblížil k predkrízovej úrovni, jeho tvorba bola zabezpečená oveľa nižším počtom pracujúcich osôb. Z tohto dôvodu produktivita práce (HDP na zamestnanca hospodárstva) v roku 2010 po jej poklese v roku 2009 medziročne vzrástla tak v nominálnom, ako aj v reálnom vyjadrení.

Dynamika rastu reálnej produktivity práce predstihla rast reálnej mzdy o 3 percentuálne body. Predstih rastu reálnej produktivity práce pred rastom miezd mal priaznivý vplyv na jednotkové náklady práce, ktoré medziročne poklesli o 2,7 %. V porovnaní s rokom 2009 tak zaznamenali spomalenie o 10,2 percentuálneho bodu. To mohlo prispieť k posilneniu konkurenčnej výhody v oblasti nákladov práce.

1.2.4 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v roku 2010 zisk

v objeme 9 144,3 mil. €. Vytvorený zisk v porovnaní s minulým rokom vzrástol o 24,4 % (v roku 2009 pokles o 17,8 %). Pozitívny vývoj hospodárenia bol ovplyvnený predovšetkým medziročným nárastom kladného hospodárskeho výsledku nefinančných korporácií o 30,4 % (v roku 2009 pokles o 30,8 %). Tento priaznivý trend súvisel s oživením ekonomickej aktivity v priebehu roka. Nárast ziskovosti nefinančných korporácií bol však čiastočne kompenzovaný zhoršením finančného hospodárenia finančných korporácií, ktorých zisk medziročne poklesol o 27,8 %.

Nárast ziskovosti nefinančných korporácií bol v roku 2010 ovplyvnený vyššou tvorbou zisku vo všetkých odvetviach hospodárstva, čo súviselo s celkovým oživením ekonomiky. Najvýraznejšie sa na zvýšení zisku nefinančných korporácií podieľalo odvetvie priemyslu (kladný príspevok 17,4 percentuálneho bodu, medziročný nárast zisku o 40,7 %). Rovnako aj všetky ostatné odvetvia zaznamenali výrazný nárast kladného hospodárskeho výsledku v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka, pričom tvorba zisku bola vo všetkých odvetviach niekoľkonásobne vyššia. V odvetví priemyslu bola ziskovosť pozitívne ovplyvnená najmä vývojom hospodárenia v priemyselnej výrobe (medziročný nárast o 109,8 %), na ktorom sa najvýraznejšie podieľali odvetvia výroby dopravných prostriedkov, výroby kovových výrobkov a výroby chemických a farmaceutických výrobkov.

Tabuľka 4 Vývoj ukazovateľov trhu práce

	2009	2010				Rok
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	
Nominálna mzda (index)	103,0	102,1	103,5	103,7	103,8	103,2
Reálna mzda (index)	101,4	101,6	102,3	102,6	102,7	102,2
Kompenzácie na zamestnanca nominálne ESA 95 (index)	105,0	103,0	103,3	101,5	102,5	102,7
Produktivita práce z HDP (index, b. c.)	98,6	106,4	106,2	106,3	103,8	105,7
Produktivita práce z HDP (index, s. c.)	99,7	108,1	105,8	104,3	102,8	105,2
Zamestnanosť podľa ESA 95 (index)	97,5	97,0	97,7	99,3	100,5	98,6
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ¹⁾ (%)	12,1	15,1	14,4	14,1	13,9	14,4
Jednotkové náklady práce nominálne (ULC) ²⁾	107,5	95,4	96,9	97,1	99,6	97,3

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

1) Výberové zisťovanie pracovných síl.

2) Podiel rastu kompenzácií na zamestnanca v bežných cenách a rastu produktivity práce ESA 95 v stálych cenách.

Finančné korporácie vytvorili v roku 2010 zisk v objeme 554,3 mil. € (medziročný pokles 27,8 %). Na zhoršení hospodárenia finančných korporácií sa podieľali predovšetkým peňažné finančné inštitúcie v dôsledku dosiahnutej straty NBS. Medziročná dynamika zisku finančných korporácií bez NBS bola kladná a dosiahla 53,5 %. Nárast kladného hospodárskeho výsledku zaznamenali aj ostatní finanční sprostredkovatelia. Poistovacie korporácie a penzijné fondy dosiahli takmer rovnaký zisk ako v roku 2009.

1.2.5 PLATOBNÁ BILANCIA

BEŽNÝ ÚČET

V roku 2010 dosiahol bežný účet platobnej bilancie deficit 2,3 mld. € a oproti minulému roku sa zvýšil len mierne, avšak pri výrazne zmenenej štruktúre bežného účtu. Medziročný pokles prebytku zahraničného obchodu bol kompenzovaný zlepšeným vývojom v bilancii služieb a v bilancii bežných transferov. Deficit bilancie výnosov sa medziročne zmenil iba minimálne. Podiel deficitu bežného účtu na HDP v bežných cenách dosiahol 3,5 %, čo bola podobná úroveň ako v roku 2009. Postupné odznievanie vplyvov finančnej a hospodárskej krízy sa na vývoji bežného účtu v roku 2010 prejavilo najmä rastom objemov vývozu a dovozu tovarov, zlepšeným vývojom bilancie služieb, ako aj miernym rastom výplaty dividend v dôsledku očakávaného pozitívneho vývoja v budúcnosti.

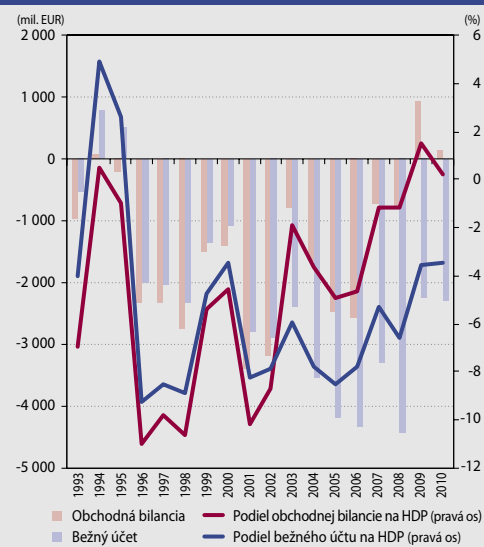
V obchodnej bilancii, ktorá dosiahla medziročne menší prebytok, sa prejavil negatívny vplyv

Tabuľka 5 Bežný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2010	Rok 2009
Obchodná bilancia	0,1	0,9
Vývoz	48,8	39,7
Dovoz	48,7	38,8
Bilancia služieb	-0,7	-1,2
Bilancia výnosov	-1,2	-1,3
z toho: Výnosy z investícií	-2,4	-2,4
z toho: Reinvestovaný zisk	-0,6	-0,5
Bežné transfery	-0,4	-0,7
Bežný účet spolu	-2,3	-2,3
Podiel bežného účtu na HDP v %	-3,5	-3,6

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

Graf 9 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

vyššej dovoznej náročnosti, rastúcich cien surovín na svetových trhoch, vyšších investícií a zásob na úroveň dovozu. Tieto faktory výrazne prevýšili pozitívny efekt rastúceho vývozu súvisiaceho s obnovovaním zahraničného dopytu po odznievaní hospodárskej krízy. Tak vývoz, ako aj dovoz po prepade v roku 2009 výrazne medziročne vzrástli, keď dynamika vývozu v roku 2010 dosiahla 22,8 % a dovozu 25,5 %.

Na medziročnom poklese deficitu bilancie služieb sa podieľal najmä zlepšený vývoj „iných služieb spolu“, kde poklesli výdavky za poskytované finančné služby, pričom boli sprevádzané rastom príjmov za poskytnuté služby výpočtovej techniky. Slabý domáci dopyt sa prejavil v zlepšení bilancie služieb cestovného ruchu v dôsledku poklesu výdavkov. Naopak, zvýšili sa výdavky za dopravu v dôsledku vyššieho objemu prepraveného tovaru, čo sa prejavilo vo vyššom deficite bilancie dopravných služieb.

Medziročné zlepšenie bilancie výnosov bolo spôsobené rastom prebytku kompenzácií pracovníkov, nakoľko poklesli platby odosielané zahraničnými pracovníkmi pracujúcimi v SR. Takmer nezmenené saldo bilancie výnosov z investícií bolo výsledkom pôsobenia protichodných faktorov. Na jednej strane vyššia odhadovaná ziskovosť podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou sa prejavila v nárastom

te platieb dividend vyplatených zahraničným investorom. Na druhej strane bola kompenzovaná pozitívnym vývojom úrokových výnosov v sektore NBS.

Hlavnou príčinou medziročného zlepšenia salda bilancie bežných transferov bol nárast prebytku bilancie vládnych transferov, kde rast príjmov z eurofondov bol sprevádzaný poklesom platieb do rozpočtu EÚ.

KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET PLATOBNEJ BILANCIE

V roku 2010 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 0,5 mld. € (v roku 2009 bol zaznamenaný prebytok vo výške 3,4 mld. €). Medziročne nižší prílev zdrojov na kapitálovom a finančnom účte súvisel najmä s poklesom prijatých vkladov v rámci bilancie ostatných investícií spôsobeným výrazným nárastom v sektore vlády a NBS v roku 2009, keď si NBS požičala zdroje prostredníctvom TARGET2.

V roku 2010 nezaznamenali priame zahraničné investície prepád, čo bolo ovplyvnené najmä prílevom ostatného kapitálu, kde zníženie pohľadávok domácich podnikov priamej investície bolo sprevádzané zvýšením ich záväzkov voči materským podnikom.

Tabuľka 6 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2010	Rok 2009
Kapitálový účet	1,0	0,5
Priame investície	0,0	-0,3
SR v zahraničí	-0,2	-0,3
z toho: Majetková účasť v zahraničí	-0,4	-0,3
Reinvestovaný zisk	0,2	0,0
V SR	0,3	0,0
z toho: Majetková účasť v SR	-0,2	0,8
z toho: Neprivatizačné PZI ¹⁾	-0,2	0,8
Reinvestovaný zisk	0,4	0,5
Portfóliové investície a finančné deriváty	-1,3	-0,7
Ostatné dlhodobé investície	-0,1	-0,8
Ostatné krátkodobé investície	0,9	4,8
Kapitálový a finančný účet spolu	0,5	3,4

Zdroj: NBS.

1) PZI – priame zahraničné investície.

Medziročne vyšší odlev prostriedkov v bilancii portfóliových investícií bol dôsledkom vyššieho záujmu rezidentov o zahraničné cenné papiere, ktorý bol iba čiastočne kompenzovaný nárastom záujmu nerezidentov o vládne dlhové cenné papiere.

V bilancii ostatných investícií vyplynul medziročný pokles prílevu zdrojov najmä z vývoja v sektore vlády a NBS v roku 2009, keď bol zaznamenaný prílev vyplývajúci z politiky centrálnej banky po vstupe do eurozóny. NBS na splnenie záväzkov voči bankovému sektoru nepoužila svoje pôvodné devízové rezervy, ale tieto prostriedky si požičala z Eurosystemu prostredníctvom TARGET2.

ZAHRAIČNÁ ZADĽŽENOSŤ SR

Z vývoja platobnej bilancie vyplýva nárast zahraničného dlhu o 3,9 mld. €, resp. o 0,5 mld. USD na 49,3 mld. €, resp. na 65,8 mld. USD najmä z dôvodu zvýšeného záujmu o nákup štátnych dlhopisov a medziročného vyššieho podielu krátkodobých zahraničných pasív komerčného sektora. Podiel celkovej hrubej zahraničnej zadlženosti SR k vytvorenému HDP v bežných cenách dosiahol k 31. decembru 2010 podľa predbežných údajov 74,7 %, čo oproti roku 2009 predstavuje nárast o 3,1 percentuálneho bodu.

NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ

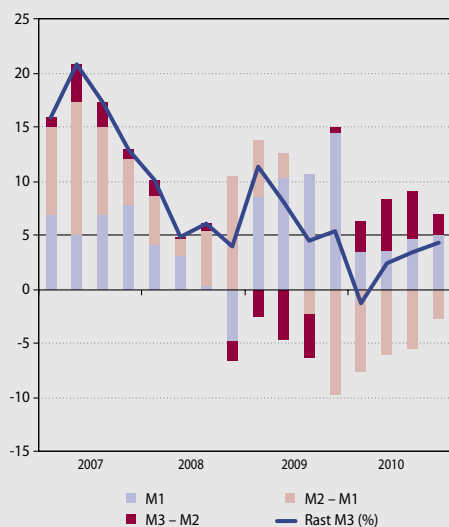
Index nominálneho efektívneho výmenného kurzu (NEER) sa v priemere za rok 2010 oslabil medziročne o 2,7 % na rozdiel od apreciacie o 8,0 % v predchádzajúcom roku. Najväčšou mierou prispelo k znehodnoteniu NEER oslabenie oproti českej korune vo výške 0,9 percentuálneho bodu.

Oslabenie nominálneho efektívneho kurzu sa prejavilo aj v depreciácii indexu reálneho efektívneho výmenného kurzu (REER) na báze cien priemyselnej výroby, ktorý sa znehodnotil o 7,1 %, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku aprecioval o 6,4 %.

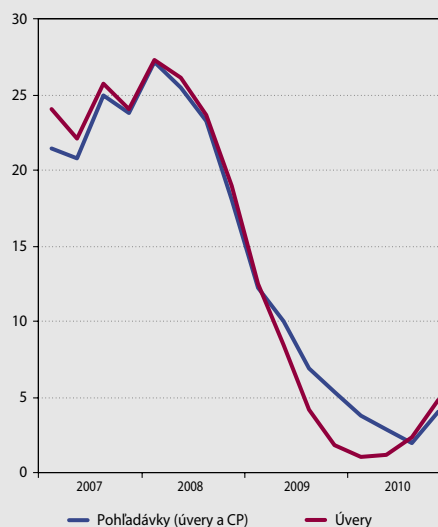
1.2.6 MENOVÝ VÝVOJ

MENOVÉ AGREGÁTY

Vývoj menových ukazovateľov bol v roku 2010 charakteristický pozitívnymi tendenciami vyplývajúcimi z priaznivého ekonomického vývoja. Príspevok tuzemských peňažných inštitúcií (PFI) k menovému agregátu M3 eurozóny medziročne vzrástol a jeho dynamika sa odrazila od dna v 3. štvrtroku 2009 a postupne akcelerovala v priebehu roka 2010. Ku koncu roka 2010

Graf 10 Príspevky jednotlivých komponentov k rastu M3 (v p. b., rast v %)

Zdroj: NBS.

Graf 11 Vývoj dynamiky pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru (priemer za štvrtrok v %)

Zdroj: NBS.

dosiahol medziročný rast menového agregátu M3 4,3 %. K takémuto vývoju prispel najmä rast príjmov v sektore domácností aj nefinančných spoločností. Ďalším faktorom bol tvar výnosovej krivky, ktorý tiež determinoval vývoj menových agregátov. Rast menového agregátu M3 bol na strane protipoložiek sprevádzaný zvýšeným úverovaním.

Z hľadiska sektorového členenia bol rast vkladov súkromného sektora ťahaný najmä zvyšovaním vkladov nefinančných spoločností. Vplýval na to pozitívny makroekonomický vývoj odzrkadľujúci najmä rastúci zahraničný dopyt. Rast produkcie a tržieb s následným vplyvom na zvýšenie vkladov sa premietol najmä v odvetviach naviazaných na export (priemysel a doprava a skladovanie). V rámci jednotlivých druhov vkladov nefinančné spoločnosti akumulovali predovšetkým najlikvidnejšie vklady. Rástli aj vklady domácností, čo odzrkadľovalo relatívne slabú spotrebu domácností a s tým spojenú vyššiu tvorbu úspor. Počas roka 2010 sa mierne zvyšoval aj rast miezd, ktorý podporoval nárast vkladov domácností. Domácnosti v snahe získať vyššie úrokové výnosy zo svojich voľných prostriedkov ich umiestňovali najmä do dlhodobých viazaných vkladov, ktoré sú mimo M3. Z toho dôvodu vklady zahrnuté v meno-

vom agregáte M3 zaznamenávali počas celého roka 2010 medziročný pokles.

Ku koncu roka 2010 dosiahla medziročná dynamika pohľadávok 4,5 %. Rast pohľadávok bol tvorený predovšetkým úvermi súkromnému sektoru pri stagnácii cenných papierov. Nefinančné spoločnosti najmä v poslednom štvrtroku 2010 nahrádzali vydávanie cenných papierov vlastnými zdrojmi a úvermi.

V sektore nefinančných spoločností sa koncom roka 2010 zastavil negatívny vývoj a medziročná dynamika úverov sa dostala do kladných čísel. Prispeli k tomu najmä krátkodobé úvery. Tento vývoj súvisel so zvyšovaním ekonomickej aktivity, keď podniky potrebovali prefinancovať zásoby a vyššiu prevádzku. Kladný rast zaznamenali aj dlhodobé úvery nad 5 rokov, čo mohlo byť ovplyvnené mierne vyšším investičným dopytom. Negatívny vývoj s výraznejšie klesajúcou tendenciou si naďalej uchovávajú dlhodobé úvery nad 1 rok do 5 rokov.

Pozitívny makroekonomický vývoj sa prejavil v raste úverov domácnostiam. Hlavným zdrojom rastu úverov naďalej zostávali úvery na nehnuteľnosti, ktorých rast sa počas roka 2010 mierne zrýchľoval. Ten odzrkadľoval ešte stále mierne

klesajúce ceny nehnuteľností, uvoľnenie úverových štandardov vo forme mierneho zníženia úrokových sadzieb a zníženia požadovaného zabezpečenia (poskytovanie úverov až do výšky 100 % ceny nehnuteľnosti) a pozitívne očakávania ohľadom ekonomického vývoja do budúcnosti. Pomerne veľký dopyt po úveroch pretrvával zo strany domácností na refinancovanie starších úverov.

VÝVOJ INVESTOVANIA DO OTVORENÝCH PODIELOVÝCH FONDŮV (OPF)

Všetky kategórie OPF v SR denominované v eurách a v cudzej mene spolu dosiahli v roku 2010 kladné čisté predaje vo výške 377,3 mil. €³, čo oproti predchádzajúcemu roku 2009 predstavovalo viac ako trojnásobný nárast objemu, avšak pri značne odlišnej štruktúre v rámci jednotlivých kategórií fondov. Kým v roku 2009 fondy peňažného trhu boli jednoznačným lídrom na trhu podielových fondov, v roku 2010 vykázali záporné čisté predaje. Ostatné kategórie fondov mali kladné čisté predaje, z toho najvyššie dlhopisové fondy a zmiešané fondy.

ÚROKOVÉ MIERY

Kľúčové sadzby Európskej centrálnej banky (ECB) sa nezmenili počas celého roka 2010 a ECB svo-

jimi dlhodobými a krátkodobými operáciami dodávala likviditu a zabezpečovala bezproblémové fungovanie medzibankového trhu. To sa odrazilo aj v stabilných trhových úrokových sadzbách počas celého roka. Relatívne stabilné trhové úrokové sadzby sa premietli aj do klientskych úrokových sadzieb, predovšetkým pri vkladoch a úveroch nefinančných spoločností. Úrokové sadzby z úverov domácnostiam zaznamenali mierne klesajúci trend v roku 2010, čo reflektovalo konkurenčný boj bánk o klientov a relatívne lacné a dostupné zdroje na financovanie úverovej expanzie.

Úrokové sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam boli v roku 2010 stabilné. V sektore domácností pokračoval mierne klesajúci trend úročenia úverov na nehnuteľnosti. Priaznivý vývoj bol do veľkej miery spôsobený priestorom pre nižšie úročenie, ktorý mali banky pri určovaní úrokových mier. Dokumentuje to rozdiel medzi úrokovými sadzbami u nás a v eurozóne, ktorý dosahoval 2 percentuálne body. V dôsledku konkurenčného boja sa však znížil v poslednom štvrtroku na približne 1,4 percentuálneho bodu. Pri spotrebiteľských úveroch zostalo úročenie stabilné, avšak na pomerne vysokej úrovni (približne 13 %).

³ Podľa údajov Slovenskej asociácie správcovských spoločností (SASS) zlučovanie podielových fondov a ich konverzia na euro ku koncu roka 2008 priniesli pokles počtu podielových fondov, keď výrazne vzrástol počet fondov v domácej mene euro a, naopak, klesol počet fondov v cudzej mene (zhruba z 550 na 460). V roku 2009 počet fondov opäť výrazne kolísal (od 574 v júli po 495 ku koncu roka), avšak počas roka 2010 bol stabilný na úrovni 494 až 511 (ku koncu roka skončil na 498, čo je len mierne vyššia úroveň oproti predchádzajúcemu roku).

IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY EUROSISTÉMU, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV

2 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY EUROSISTÉMU, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV

2.1 OPERÁCIE MENOVEJ POLITIKY

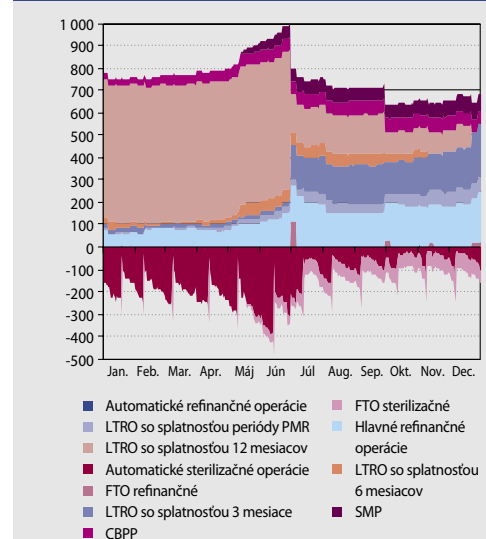
Európska centrálna banka prostredníctvom národných centrálnych bánk Eurosystemu implementuje menovú politiku pomocou škály nástrojov, z ktorých medzi najvyužívanejšie patria hlavné refinančné operácie (MRO), dlhodobšie refinančné operácie (LTRO), doladovacie operácie (FTO) a automatické operácie – jednodňové sterilizačné alebo jednodňové refinančné operácie. Počas finančnej krízy došlo k čiastočnej modifikácii štandardného výkonu týchto operácií, a to najmä k rozšíreniu škály splatností a zavedeniu postupu tendrov s fixnou sadzbou a plným pridelením požadovaných zdrojov. ECB v roku 2010 začala postupnú výstupnú stratégiu z týchto neštandardných nástrojov. Medzi jej prvé kroky vo výstupnej stratégii patrilo zrušenie, resp. neobnovenie operácií so 6- a 12-mesačnou splatnosťou a redukcia frekvencie 3-mesačnej operácie na jedenkrát mesačne.

Okrem refinančných operácií v eurách zaviedla ECB počas finančnej krízy aj refinančné operácie v amerických dolároch a švajčiarskych frankoch, na základe swapových línií s Federálnym rezervným systémom, resp. Švajčiarskou národnou bankou. Kým úvodom roka 2010 došlo k zrušeniu swapovej linky vo švajčiarskych frankoch z dôvodu jej nevyužitia trhovými účastníkmi, v realizácii operácií v amerických dolároch pokračoval Eurosystem počas celého roka 2010. Bankový sektor však túto linku využíval len v minimálnych objemoch.

V roku 2009 začal Eurosystem používať ďalší neštandardný nástroj, a to Program nákupu krytých dlhopisov (CBPP), ktorého cieľom bolo oživenie trhu s týmito cennými papiermi. ECB v spolupráci s národnými centrálnymi bankami zrealizovala plánovanú sumu v plánovanom termíne, keďže v rámci tohto programu nakúpila cenné papiere zaradené do programu v nominálnej sume 60 mld. € v priebehu jedného roka, t. j. do júna 2010.

Úvodom roka 2010 sa na európskom finančnom trhu objavil nový druh problémov, a to nadmerná zadlženosť niektorých krajín eurozóny a problémy týchto krajín s refinancovaním na kapitálovom trhu. Obchodovanie s vládnymi dlhopismi niektorých tzv. periférnych krajín takmer úplne zamrzlo, keďže ponuka významne prevyšovala nad dopytom z dôvodu úverového rizika dlžníka. Tento vývoj predstavoval ohrozenie finančnej stability eurozóny. Na zmiernenie tlakov na kapitálovom trhu zaviedla v júni 2010 ECB Program trhov s cennými papiermi (SMP), v rámci ktorého v spolupráci s národnými centrálnymi bankami nakupuje vládne dlhopisy vybraných krajín. Do konca roka 2010 boli nakúpené cenné papiere v obstarávacej cene 74 mld. €. V záujme sterilizácie vplyvu týchto intervencií sa realizujú operácie na absorpciu likvidity dodanej prostredníctvom SMP. Týmto sa zabezpečuje neutralizácia možného vplyvu tohto programu z hľadiska výkonu menovej politiky Eurosystemu.

Graf 12 Vývoj operácií Eurosystemu v roku 2010 (mld. EUR)

Zdroj: ECB.

V roku 2010 ECB nepristúpila k žiadnej zmene v nastavení menovopolitickej sadzby, ktorá sa naďalej nachádzala na historicky najnižšej úrovni 1,00 %. Na rozdiel od situácie pred finančnej krízy, keď sa EONIA pohybovala v tesnej blízkosti kľúčovej úrokovej sadzby, sa jednodňová trhovú sadzba nachádzala trvalo pod touto sadzbou a zároveň v tesnej blízkosti spodnej hranice koridoru. Dôvodom bol prebytok likvidity, ktorý si banky nahromadili po tom, čo ECB prešla k postupu plného pridelenia požadovaných zdrojov. ECB však počas tohto obdobia neupustila od štandardného vyladovania prebytku likvidity na konci periódy povinných minimálnych rezerv, ktorý absorbovala prostredníctvom doladovacích jednodňových operácií. To sa prejavilo na krátkodobých nárastoch jednodňovej trhovej sadzby EONIA ku koncu každej periódy povinných minimálnych rezerv. Postupnou splatnosťou neštandardných LTRO, a tým znižovaním nadmerného prebytku likvidity v bankovom sektore, dochádzalo k vyššej volatilitate jednodňovej trhovej sadzby a jej častejším približovaním sa k hlavnej menovopolitickej sadzbe.

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

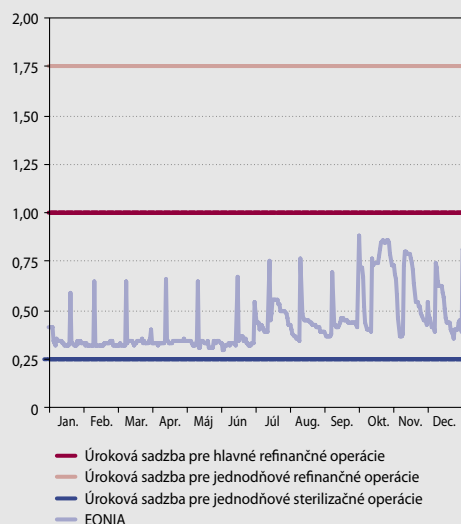
Podľa pravidiel Eurosystemu sú všetky úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na účte v príslušnej národnej centrálnej banke (NCB) určenú výšku povinných minimálnych rezerv (PMR). V roku 2010 v Slovenskej republike

podliehalo systému PMR 29 úverových inštitúcií. Z toho 14 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií. Percento tvorby PMR zostalo aj v roku 2010 nezmenené, na úrovni 2 % z vybraného okruhu vkladov a emitovaných dlhových cenných papierov. Priemerná výška PMR v roku 2010 bola 686,34 mil. €, čo predstavovalo v porovnaní s rokom 2009 pokles približne o 7 %.

AKCEPTATELNÉ AKTÍVA

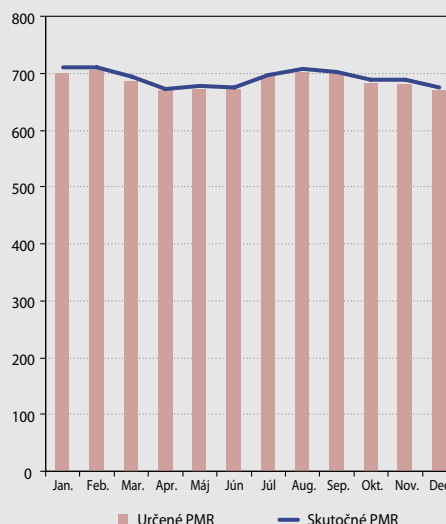
Vykonávanie operácií menovej politiky Eurosystemu bolo aj v roku 2010 poznačené dôsledkami finančnej krízy, pričom viaceré z neštandardných opatrení aplikovaných ECB a NCB sa dotkli i posudzovania akceptovateľnosti aktív, ktoré sú prijímané Eurosystemom ako zábezpeka alebo sú predmetom priamych operácií. Významnými boli niektoré dočasné opatrenia, ktoré zostali v platnosti z predchádzajúceho roka. Napríklad, akceptovanie nižšieho stupňa v hodnotení kreditného rizika aktív, emitentov či dlžníkov, ďalej rozhodnutie o prijímaní aktív denominovaných v iných vybraných menách ako euro, ktoré sú evidované v EHP, tiež akceptovanie určených vládnych emisií krajín G10 evidovaných mimo EHP, či akceptovanie vkladových operácií zmluvných strán ako zábezpeky, aj keď v podmienkach tzv. Single list išlo hlavne o dlhové cenné papiere a úverové pohľadávky. Menej likvidné finanč-

Graf 13 Vývoj kľúčových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA v roku 2010 (% p. a.)

Zdroj: ECB a Bloomberg.

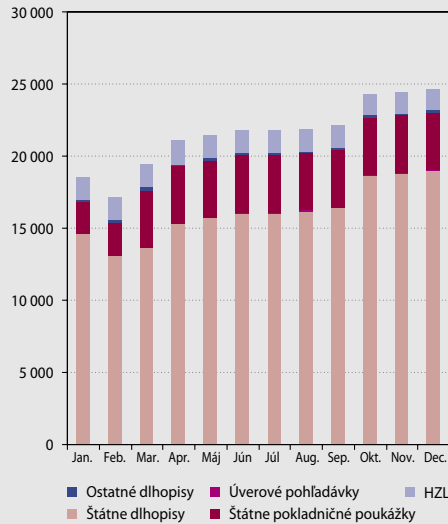
Graf 14 Vývoj plnenia PMR slovenských bánk v roku 2010 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

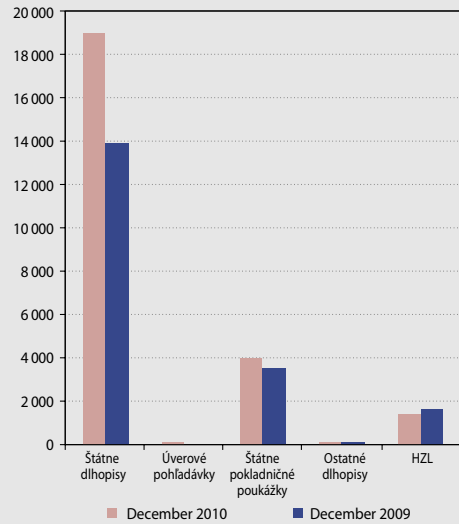

Graf 15 Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2010 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 16 Vývoj štruktúry slovenských akceptovateľných aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

né trhy a nedostupnosť trhových cien aktív boli podnetom na zmenu pravidiel Eurosystemu v teoretickom oceňovaní aktív a nový systém oceňovacích zrážok má účinnosť od januára 2011.

Akceptovateľné dlhové aktíva emitované a vedené v SR, ktoré sú súčasťou Single list Eurosystemu, mali na konci minulého roka hodnotu 24 594 mil. €. V ich štruktúre boli opäť najvýraznejšie štátne cenné papiere a hypotekárne záložné listy emitované úverovými inštitúciami pôsobiacimi v SR. Štruktúru dopĺňali ostatné druhy dlhopisov a úverové pohľadávky poskytnuté úverovými inštitúciami nefinančným sektorom ekonomiky.

Aktívnejšou účasťou slovenských zmluvných strán v menových operáciách, ale aj pri čerpaní vnútrodeného úveru v platobnom systéme TARGET2-SK, vzrástla hodnota zábezpek doručených a vedených v NBS. Tak ako v prvom roku SR v eurozóne, aj v roku 2010 bola štruktúra používaných zábezpek zložená najmä z dlhových aktív emitovaných v SR a len 10,7 % z celkovej hodnoty zábezpek boli aktíva emitované v iných štátoch eurozóny. Najčastejšie používanými boli štátne dlhopisy, štátne pokladničné poukážky, ďalej kryté bankové dlhopisy emitované podľa smernice UCITS a iné dlhopisy emitované nefinančnými inštitúciami. Na rozdiel od roku 2009 boli od mája 2010 súčasťou zábezpek aj úverové pohľadávky. Slovenské zmluvné strany riadili svoje zábezpeky

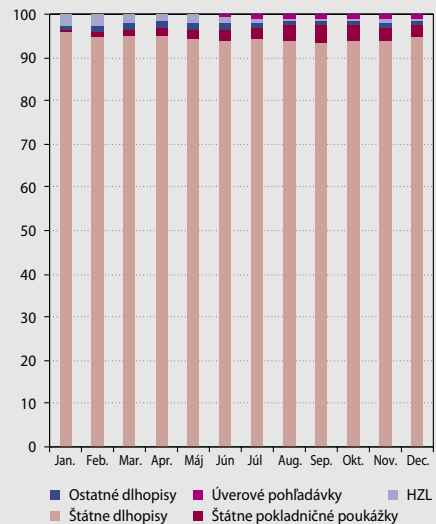
za operácie menovej politiky koordinované v rámci poolingového spôsobu združovania zábezpek.

2.2 DEVÍZOVÉ OPERÁCIE

OPERÁCIE NA DEVÍZOVOM TRHU

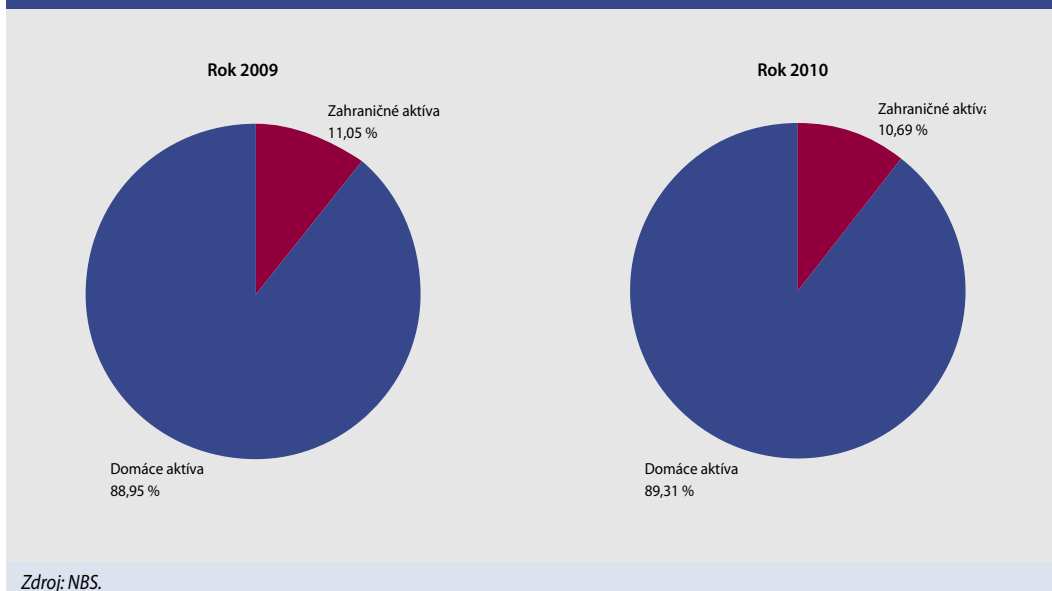
Euro zaznamenalo v roku 2010 viditeľnejšiu volatilitu súvisiacu s problémami s verejnými

Graf 17 Použitie akceptovateľných aktív v roku 2010 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 18 Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív (%)

financiami vybraných európskych krajín. V prvej polovici roka 2010 euro významne oslabilo, keď kleslo z januárových 1,45 USD/EUR, čo bola najsilnejšia úroveň v roku 2010, na júnových 1,19 USD/EUR, čo bola najslabšia úroveň eura v roku 2010. Do konca roka úroveň eura fluktovala v rámci tohto koridoru s tendenciou k posilneniu. Euro rok 2010 uzatváralo na 1,3362 USD/EUR, čo predstavuje 7 %-né me-

dziročné oslabenie oproti americkému doláru. Európska centrálna banka v roku 2010 nevstupovala na devízový trh.

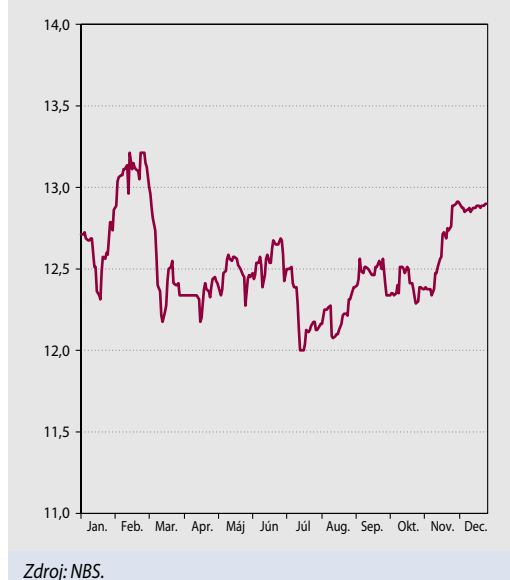
INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE INVESTIČNÝCH REZERV

Podobne ako v predchádzajúcom roku, aj v druhom roku členstva SR v eurozóne, v roku 2010, pokračovala NBS pri správe investičných aktív v uplatňovaní princípov schválených

Graf 19 Vývoj výmenného kurzu eura voči doláru v roku 2010

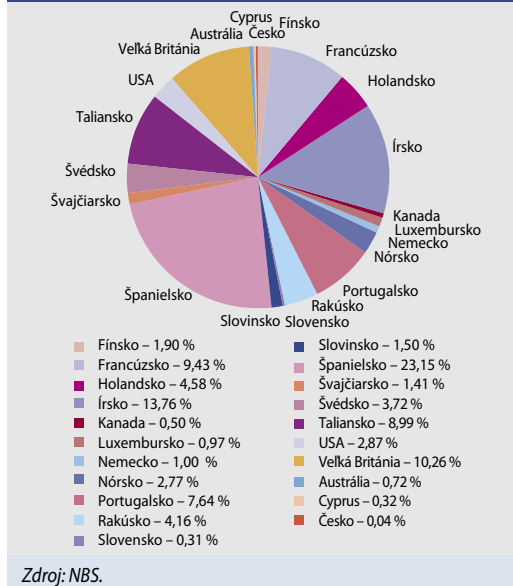

Graf 20 Investičné rezervy v správe NBS v roku 2010 (mld. EUR)

**Graf 21 Eurové investičné portfólio
– členenie podľa krajín**

v investičnej stratégii NBS z roku 2008. Správa investičných rezerv v podmienkach NBS po prijatí eura prebieha formou riadenia aktív a pasív s cieľom dlhodobo zabezpečiť pozitívny príspevok k hospodáreniu banky. Celková hodnota investičných aktív sa v zodpovedajúcich výmenných kurzoch a trhových cenách zvýšila z 12,7 mld. € na konci roka 2009 na 12,9 mld. € na konci roka 2010. Efektívnosť zhodnocovania investičných rezerv po zohľadnení nákladových úrokov bola pri eurovom investičnom portfóliu -4,0 % a pri dolárovom investičnom portfóliu 0,5 %. V rámci investičných portfólií sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Celkový výnos z investičných rezerv za rok 2010 na základe merania výkonnosti jednotlivých investičných portfólií predstavuje približne -483 mil. €.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 3

DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

3

3 DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM⁴

Zmenou Organizačného poriadku Národnej banky Slovenska, účinnou od 1. júla 2010, prišlo k zmene štruktúry útvaru dohľadu nad finančným trhom (ďalej len „útvár dohľadu“). Zámerom bolo odstrániť konflikt záujmov pri rozklade voči prvostupňovému rozhodnutiu útvaru dohľadu, ako aj to, aby nová štruktúra útvaru dohľadu odzrkadľovala štruktúru dohľadu na európskej úrovni, teda no-voziadeného Európskeho systému finančného dohľadu. Štruktúra útvaru dohľadu pod vplyvom európskej architektúry dohľadu ustúpila z prístupu dohľadu nad konsolidovaným celkom a prešla na systém dohľadu podľa jednotlivých sektorov finančného trhu. Útvár dohľadu je od tohto dátumu v riadiacej pôsobnosti výkonného riaditeľa, ktorý nie je členom Bankovej rady NBS. Útvár dohľadu má tri odbory, ktorých náplňou činnosti je pokryť regulatórnu a analytickú oblasť, povoľovacia a dohľadaciu oblasť, ako aj oblasť konaní voči dohľadaným subjektom finančného trhu, a to: Odbor regulácie a finančných analýz, Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami a Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením.

3.1 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Za prípravu návrhov zákonov, vykonávacích všeobecne záväzných právnych predpisov NBS a metodických usmernení a odporúčaní útvaru dohľadu v regulovaných oblastiach finančného trhu, ako aj za prípravu objektívnych analýz finančného trhu za účelom včasného identifikovania a kvantifikácie trendov ohrozujúcich stabilitu domáceho finančného sektora ako celku zodpovedná v rámci útvaru dohľadu Odbor regulácie a finančných analýz.

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

V priebehu roka 2010 schválila Banková rada NBS deväť vykonávacích predpisov a jedno metodické usmernenie pre oblasť bankovníctva.

Jednou z oblastí, ktorými sa v rámci regulácie finančného trhu SR útvár dohľadu v roku 2010 zaoberal, bola problematika výpočtu kreditných rizík v bankách modelmi očakávaných strát. V lete 2010 bolo Bankovou radou NBS prijaté a následne pub-

likované **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 11/2010**, ktorým sa ustanovujú metódy oceňovania pozícií zaznamenaných v bankovej knihe a podrobnosti o oceňovaní pozícií zaznamenaných v bankovej knihe vrátane frekvencie tohto oceňovania, a ktorým sa v spojení s **opatrením Národnej banky Slovenska č. 12/2010**⁵ upravila metodika tohto výpočtu, pričom za základ sa zoberú modely očakávaných strát; postačujúcim rozsahom majetku, ktorého sa úprava dotkne, je majetok zaznamenaný v bankovej knihe, nakoľko podhodnocovanie kreditných rizík sa týka najmä úverových portfólií bánk.

V roku 2010 bol vydaný **zákon č. 129/2010 Z. z.** o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Cieľom bolo vytvoriť právny rámec pre racionálnejšie a efektívnejšie fungovanie trhu poskytovania spotrebiteľských úverov v rámci harmonizovaného vnútorného trhu spoločnosti. V nadväznosti na prijatie zákona bola vytvorená internetová aplikácia Register veriteľov s podregistrom iných veriteľov sprístupňujúca údaje o registrovaných veriteľoch a iných veriteľoch verejnosti.

NBS v roku 2010 iniciovala a pripravila takú zmenu zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou by sa umožnilo sprístupňovanie údajov z registra bankových úverov a záruk, vedeného NBS, klientom bánk, ktorých sa dané údaje týkajú, pričom údaje, ktoré klienti takto o sebe z registra získajú, už nebudú predmetom bankového tajomstva. V súvislosti s danými zmenami, ako aj vzhľadom na rozsah potrebných úprav, NBS pripravila aj nový návrh opatrenia o registri bankových úverov a záruk.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V priebehu roka 2010 Banková rada NBS schválila šesť vykonávacích predpisov a dve metodické usmernenia pre oblasť poisťovníctva.

⁴ Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom za rok 2010 je publikovaná na internetovej stránke Národnej banky Slovenska <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohladu-nad-financnym-trhom>

⁵ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. júna 2010 č. 12/2010, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení neskorších predpisov.

Z nich je možné spomenúť **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 18/2010** o priemernej výške nákladov na finančné sprostredkovanie v životnom poistení, ktorým sa určuje spôsob výpočtu, metodika výpočtu a lehota na zverejňovanie výšky nákladov na finančné sprostredkovanie pri jednotlivých odvetviach životného poistenia a **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2010**, ktorým sa ustanovuje vzor formulára o podmienkach uzavretia poisťnej zmluvy. Cieľom opatrenia bolo ustanoviť vzor formulára, ktorý má budúcemu poistníkovi napomôcť pri rozhodovaní, či poisťnú zmluvu uzavrie, resp. či mu vôbec uvedený poisťný produkt vyhovuje.

Na európskej úrovni aj v roku 2010 kontinuálne pokračovali práce na projekte Solventnosti II. Útvar dohľadu pristúpil v priebehu roka 2010 k identifikovaniu rozdielov medzi súčasným legislatívnym prostredím a novou reguláciou, ktorého cieľom je najmä zmapovanie oblastí, ktoré ostanú v kompetencii jednotlivých členských štátov, identifikovaniu špecifik slovenského poisťného trhu a odstráneniu nesprávne transponovaných ustanovení únijného práva. Zároveň sa začali analyzovať dopady Solventnosti II na NBS, keďže sa očakávajú významné zmeny vo výkone dohľadu oproti súčasnosti. Za účelom identifikovania dopadov kvantitatívnych požiadaviek (píler 1 Solventnosti II) na poisťovne a zaistovne sa v rámci Európskej únie uskutočnila v roku 2010 kvantitatívna dopadová štúdia – QIS 5, ktorej sa zúčastnili aj poisťovne slovenského poisťného sektora za koordinácie Národnou bankou Slovenska.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA

V priebehu roka 2010 Banková rada NBS schválila tri vykonávacie predpisy upravujúce oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva, z ktorých možno spomenúť **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2010** o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta a na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti finančného poradcu a **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 9/2010** o odbornej skúške a odbornej skúške s certifikátom na účely zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.

Okrem všeobecne záväzných právnych predpisov vypracoval útvar dohľadu aj viaceré me-

todické dokumenty podrobnejšie upravujúce rôzne oblasti výkonu činnosti v zmysle zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Jednou z hlavných otázok súvisiacich s implementáciou zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve do praxe bolo vyriešenie problematiky odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich finančné sprostredkovanie, resp. finančné poradenstvo. V tejto súvislosti NBS vytvorila systém organizovania odborných skúšok a odborných skúšok s certifikátom. Na stránke <http://regfap.nbs.sk/skusky> boli pre širokú verejnosť sprístupnené interaktívne cvičné testy na prípravu na odborné skúšky a odborné skúšky s certifikátom. Tieto boli počas roka 2010 využité takmer 100 000-krát. NBS na svojej internetovej stránke pravidelne dopĺňala nové metodické informácie týkajúce sa výkladu jednotlivých ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve.

OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA

1. apríla 2010 nadobudla účinnosť **vyhláška Národnej banky Slovenska č. 69/2010 Z. z.**⁶, ktorá reflektuje na novú právnu úpravu, ktorú s účinnosťou od 1. júla 2009 priniesol zákon č. 137/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Informácie obsiahnuté v prílohách vyhlášky korešpondujú so zavedením garančného účtu v každom spravovanom dôchodkovom fonde, sú východiskovými údajmi na účely určenia čistej hodnoty majetku, počtu dôchodkových jednotiek, aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky, výšky poplatku na garančný účet dôchodkového fondu, ako aj výpočtu výšky odplaty dôchodkovej správcovskej spoločnosti za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

V oblasti kolektívneho investovania bola v roku 2010 najdôležitejšou spolupráca s Ministerstvom financií SR na príprave **návrhu nového zákona o kolektívnom investovaní**, ktorý by mal nahradiť súčasný zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dôvodom pre túto zásadnú zmenu v regulácii kolektívneho investovania bola nutnosť transpozície novej

⁶ **Vyhláška Národnej banky Slovenska zo 16. februára 2010 č. 69/2010 Z. z.**, ktorou sa mení vyhláška Národnej banky Slovenska č. 91/2008 Z. z. o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a jej depozitárom a o zmene vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 567/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde v znení vyhlášky č. 523/2008 Z. z.

smernice UCITS IV (2009/65/ES), ako aj z toho vyplývajúca potreba reformy a modernizácie slovenskej legislatívy. Okrem nových prvkov cezhraničného pôsobenia správcovských spoločností a subjektov kolektívneho investovania sa posilní aj regulácia organizačných požiadaviek a pravidiel činností správcovských spoločností, vrátane extenzívnych požiadaviek na systém riadenia rizík. Tento prístup spolu so zavedením nových a zrozumiteľnejších predkontraktálnych informácií pre podielnikov by mal zvýšiť ochranu investorov.

VŠETKY OBLASTI FINANČNÉHO SEKTORA

V priebehu posledného štvrtroka 2010 bolo na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 41 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vypracované a v Bankovej rade NBS schválené **opatrenie Národnej banky Slovenska č. 19/2010** o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska. Dôvodom vypracovania opatrenia bola nevyhnutnosť ustanoviť výšku poplatkov za jednotlivé druhy úkonov alebo konanie NBS v eurách, zjednotenie výšky poplatkov za porovnateľné druhy úkonov alebo konania NBS za oblasť bankovníctva a platobných služieb, kapitálového trhu, poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania a finančného poradenstva, ako aj zosúladienie opatrenia so súčasným stavom právnych predpisov v daných oblastiach.

3.2 OBLASŤ BANKOVNÍCTVA, POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB A DEVÍZOVÁ OBLASŤ

POVOĽOVACIA ČINNOSŤ A KONANIA PRED NBS

Odbor dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami ako jeden z odborov útvaru dohľadu v rámci svojej činnosti zabezpečuje výkon dohľadu na diaľku, dohľadu na mieste a povoľovacej

činnosti a vedie prvostupňové konania, na základe ktorých rozhoduje o právach a povinnostiach dohliadaných subjektov alebo iných osôb v oblasti bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízových činností, udeľuje povolenia, licencie, súhlasy a predchádzajúce súhlasy, ukladá pokuty a opatrenia na nápravu a iné sankcie, vydáva iné rozhodnutia, stanoviská, podľa zákona o dohľade nad finančným trhom a osobitných zákonov a dohliada na plnenie svojich rozhodnutí vrátane dodržiavania podmienok určených v týchto rozhodnutiach. Od júna 2010 vedie aj register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

Okrem uvedenej činnosti odbor zasiela, resp. prijíma oznámenia podmienok subjektom v oblasti bankovníctva a platobných služieb, majúcim zámer poskytovať svoje služby na území Slovenskej republiky, resp. členských štátov európskeho hospodárskeho priestoru buď prostredníctvom pobočky, alebo bez založenia pobočky, na základe práva slobodného poskytovania služieb.

V roku 2010 vydal odbor v oblasti bankovníctva 150 administratívnych rozhodnutí. Najpočetnejšia časť konaní (117 rozhodnutí) spočívala v udelení predchádzajúcich súhlasov na zmenu členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a prokuristov. V roku 2010 bolo Národnou bankou Slovenska zaevidovaných 24 úverových inštitúcií (vrátane inštitúcií elektronických peňazí a zahraničných finančných inštitúcií), ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území Slovenskej republiky.

V roku 2010 boli vydané v oblasti poskytovania platobných služieb tri povolenia, dve povolenia spoločnostiam Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. a Slovak Telekom, a.s. na vydávanie elektronických peňazí a jedno povolenie bolo vydané spoločnosti RM – S Market, o.c.p., a.s. na poskytovanie platobných služieb. V devízovej oblasti bolo na základe právneho a vecného posúdenia žiados-

Tabuľka 7 Počet prvostupňových konaní za oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízovú oblasť v roku 2010

Konania, ktoré prešli z roku 2009 do roku 2010	Konania začaté v roku 2010	Rozhodnutia vydané v roku 2010	Rozhodnutia, ktoré v roku 2010 nadobudli právoplatnosť
9	166	173	173

Zdroj: NBS.

tí a priložených dokladov udelených 16 devízových licencií na zmenárenskú činnosť.

K 31. decembru 2010 bolo do registra veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery zapísaných odborom 112 veriteľov (vrátane bánk a pobočiek zahraničných bánk).

V roku 2010 bolo na I. stupni v oblasti bankovníctva začaté jedno konanie o uložení sankcie. V rámci vedenia konaní na I. stupni boli vydané dve rozhodnutia, z toho voči jednému rozhodnutiu bol podaný rozklad, v dôsledku ktorého bolo konanie právoplatným rozhodnutím ukončené v roku 2010 na II. stupni.

V devízovej oblasti boli na I. stupni v roku 2010 začaté dve konania o uložení pokuty za porušenie devízových predpisov, pričom jedno z týchto konaní bolo v tomto roku aj právoplatne ukončené prvostupňovým rozhodnutím. V rámci vedenia konaní na I. stupni bolo v roku 2010 vydané a nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o uložení pokuty za porušenie devízových predpisov ako záverečná fáza konania začatého v roku 2009.

VÝKON DOHĽADU

Plán výkonu dohľadu v bankách vychádzal z vyhodnotenia rizikového profilu jednotlivých dohliadaných bánk, ako aj z dopadu finančnej a hospodárskej krízy na bankový sektor a z toho vyplývajúcich hlavných rizík bankového sektora. Hlavnými prioritami pre rok 2010 bolo monitorovanie kreditného rizika, úverových portfólií bánk, likvidity bánk a vnútrokupinových obchodov.

V roku 2010 boli vypracované pravidelné štvrtročné analýzy jednotlivých bánk a bankového sektora a ročné správy o každej banke obsahujúce podrobné hodnotenie každej banky vrátane hodnotenia primeranosti jej kapitálu. Na účel spoločného hodnotenia rizík a kapitálu bankových skupín boli tiež vypracované hodnotiace správy o rizikovom profile a kapitáli pre domovské dohľady bánk, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami bánk so sídlom v EÚ.

V roku 2010 bolo v bankách začatých osem tematicky zameraných dohľadov na mieste a dva dosledovacie dohľady, z ktorých sedem bolo do konca roka aj formálne ukončených. Hlavnými témami dohľadov boli: systém riadenia kreditné-

ho rizika, tvorba opravných položiek na úverové pohľadávky, systém riadenia trhového rizika, rizika likvidity, poskytovanie investičných služieb a bezpečnosť informačných systémov a prevencia legalizácie príjmov z trestnej činnosti. Dosledovacie dohľady boli zamerané na plnenie podmienok používania prístupu interných ratingov na výpočet kapitálových požiadaviek a na splnenie opatrení na nápravu nedostatkov v oblasti riadenia trhového rizika a likvidity.

Súčasťou výkonu dohľadu je aj posudzovanie vlastných modelov bánk a ich zmien pre kreditné, trhové alebo operačné riziko na základe žiadosti predloženej bankou o udelenie predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek pre jednotlivé druhy rizík. Posudzovanie modelov sa v zmysle európskej legislatívy vykonáva v spolupráci s dohľadmi materskej banky a dcérskych bánk, v prípade že podajú žiadosť spoločne. Dohľady dospejú k spoločnému rozhodnutiu o vhodnosti použitia modelu a podmienkach, za ktorých je možné ho používať.

V roku 2010 boli podané tri žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek. V dvoch prípadoch bolo spoločné rozhodnutie dohľadov negatívne a daným bankám nebol udelený predchádzajúci súhlas. Počas roku 2010 bolo tiež podaných deväť žiadostí o posúdenie zmeny modelov na výpočet kapitálových požiadaviek pre jednotlivé druhy rizík, a to dve žiadosti o zmenu pre vlastný model na výpočet operačného rizika pokročilým prístupom a sedem žiadostí o zmenu prístupu interných ratingov pre meranie kreditného rizika.

3.3 OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA, DŮCHODKOVÉHO SPORENIA A FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA

POVOLOVACIA ČINNOSŤ A KONANIA PRED NBS

Odbor dohľadu nad trhom cenných papierov, poisťovníctvom a dôchodkovým sporením zabezpečuje výkon dohľadu na diaľku, dohľadu na mieste, povoľovacích činností a vedenie prvostupňových konaní nad dohliadanými subjektmi v oblastiach poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a v oblasti trhu cenných papierov.

V oblasti poisťovníctva boli vedené konania najmä v súvislosti s predchádzajúcimi súhlasmi na voľbu osoby za člena predstavenstva, na zmenu povolenia (rozšírenie) na vykonávanie poisťovacej činnosti, dve povolenia na vykonávanie zaistovacej činnosti a zápis do zoznamu aktuárov.

V oblasti finančného sprostredkovania sa konania týkali predovšetkým udelenia povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta, resp. finančného poradcu a na zmenu udeleného povolenia.

V sektore dôchodkového sporenia išlo najmä o konania, ktoré súviseli so zmenou štatútu dôchodkového fondu, predchádzajúcim súhlasom na voľbu osoby navrhovanej za člena dozornej rady a predchádzajúcim súhlasom na zmenu dávkového plánu.

V roku 2010 bolo v sektore poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania vedených spolu 13 konaní o uložení sankcie, resp. inej povinnosti, z toho v roku 2010 boli začaté 4 konania. V tomto sektore bolo v roku 2010 v rámci vedených sankčných konaní útvaram dohľadu nad finančným trhom vydaných celkovo 13 rozhodnutí, v tomto roku nadobudlo právoplatnosť celkom 10 prvostupňových rozhodnutí. Banková rada NBS ako druhostupňový orgán v roku 2010 ukončila v rámci tohto sektora rozhodnutím 3 konania o uložení sankcie, poriadkovej pokuty, resp. inej povinnosti.

VÝKON DOHLADU

Vykonanie dohľadov na mieste v roku 2010 vychádzalo predovšetkým z ročného plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadov v predchádzajúcich rokoch, t. j. plán dohľadu bol zameraný na spoločnosti, v ktorých ešte nebol dohľad na mieste vykonaný, ako aj na významnosť spoločností v sektore.

Oblasť poisťovníctva

V oblasti dohľadu na diaľku boli preverované pravidelné výkazy a hlásenia poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov za koniec roka 2009 (auditované) a za prvé tri štvrtroky roka 2010 (priebežné), ako aj hlásenia zasielané ad hoc. V roku 2010 boli Národnej banke Slovenska predložené prvýkrát aj údaje o činnosti pobočiek poisťovní z iných členských štátov na území Slovenskej republiky.

Dohľady na mieste v roku 2010 boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve. Počas roka 2010 bolo v poisťovniach vykonaných päť komplexných a jeden tematický a zároveň dosledovací dohľad na mieste.

Oblasť dôchodkového sporenia

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo v roku 2010 predmetom dohľadu na diaľku 6 dôchodkových správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 18 dôchodkových fondov a bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia bolo v roku 2010 predmetom dohľadu na diaľku 5 doplnkových dôchodkových spoločností, ktoré spolu spravujú 15 doplnkových dôchodkových fondov a 4 bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení v znení neskorších predpisov. Pravidelným výstupom dohľadu na diaľku sú polročne vypracované správy, ktorých hlavným cieľom je, na základe relatívnej metódy historickej simulácie Value at Risk, sledovať trhové riziko v dôchodkových fondoch,

Tabuľka 8 Počet prvostupňových konaní za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania v roku 2010

Konania, ktoré prešli z roku 2009 do roku 2010	Konania začaté v roku 2010	Rozhodnutia vydané v roku 2010	Rozhodnutia, ktoré v roku 2010 nadobudli právoplatnosť
22	403	369	341

Zdroj: NBS.

predovšetkým ich citlivosť na zmenu úrokových sadzieb, cien akcií a menových kurzov.

V roku 2010 bol ukončený dosledovací dohľad na mieste v jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a zároveň boli ukončené komplexné dohľady na mieste v dvoch doplnkových dôchodkových spoločnostiach.

Oblasť finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

Dohľad na diaľku bol v roku 2010 zameraný na priebežnú kontrolu plnenia povinností dohliadaných subjektov informovať NBS o podaní návrhu na zápis povolených činností do obchodného registra a ich samotného zapísania do obchodného registra podľa § 19 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Z preverovania vyplynuli nedostatky a nejednotnosť postupov dohliadaných subjektov pri ich plnení.

V roku 2010 bolo u dohliadaných subjektov vykonaných deväť komplexných a jeden dosledovací dohľad na mieste, pričom jeden dohľad na mieste nebol k 31. decembru 2010 ešte formálne ukončený. V jednom prípade nemohol byť dohľad na mieste vykonaný, nakoľko dohliadaný subjekt sa na oficiálnej adrese nenachádza.

3.4 OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

POVOLOVACIA ČINNOSŤ A KONANIA PRED NBS

V sektore kolektívneho investovania bola prevažná väčšina konaní vedená v súvislosti s udelením predchádzajúceho súhlasu na zmenu štatútu otvoreného podielového fondu, resp. špeciálneho podielového fondu, na voľbu člena dozornej rady správcovskej spoločnosti a s udelením povolenia na vytvorenie podielového fondu.

V oblasti obchodníkov s cennými papiermi boli vedené konania najmä v súvislosti s udelením predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena pred-

stavenstva a na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi. Bolo udelené jedno povolenie na zmenu (rozšírenie) povolenia na vykonávanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi a jedno povolenie na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi.

V oblasti verejnej ponuky cenných papierov boli vydané rozhodnutia týkajúce sa najmä schválení prospektov cenného papiera pre hypotekárne záložné listy.

Najviac rozhodnutí v oblasti ponúk na prevzatie bolo v súvislosti so schválením návrhu povinnej ponuky na prevzatie akcií emitenta.

Rozhodnutia týkajúce sa centrálného depozitára cenných papierov boli udelené najmä v súvislosti s predchádzajúcimi súhlasmi na voľbu člena predstavenstva, resp. dozornej rady.

Rozhodnutia v súvislosti s burzou cenných papierov sa týkali najmä predchádzajúcich súhlasov na voľbu člena predstavenstva BCPB.

V roku 2010 bolo v sektore cenných papierov a kolektívneho investovania vedených spolu 11 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2010 bolo začatých 7 konaní. V tomto sektore bolo v roku 2010 v rámci vedených sankčných konaní útvaram dohľadu nad finančným trhom vydaných 6 rozhodnutí, v tomto roku nadobudlo právoplatnosť spolu 5 prvostupňových rozhodnutí. Banková rada NBS ako druhostupňový orgán v roku 2010 ukončila v rámci tohto sektora rozhodnutím 1 konanie o uložení sankcie.

VÝKON DOHĽADU

Cieľom dohľadu na diaľku je monitorovať a vyhodnocovať finančnú situáciu a rizikový profil dohliadaných subjektov na základe pravidelne predkladaných informácií, informácií získaných pri dohľade na mieste a verejne dostupných informácií. Hlavným

Tabuľka 9 Počet prvostupňových konaní za oblasť trhu cenných papierov v roku 2010

Konania, ktoré prešli z roku 2009 do roku 2010	Konania začaté v roku 2010	Rozhodnutia vydané v roku 2010	Rozhodnutia, ktoré v roku 2010 nadobudli právoplatnosť
7	234	229	228

Zdroj: NBS.

Tabuľka 10 Počet subjektov vo finančnom sektore v oblastiach bankovníctva, platobných služieb, devízovej oblasti, oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a finančného poradenstva, oblasti trhu cenných papierov a kolektívneho investovania

	Stav k 31. 12. 2009	Stav k 31. 12. 2010
Banky	15	15
z toho Stavebné sporiteľne	3	3
Pobočky zahraničných bánk	13 ¹⁾	16 ²⁾
Platobné inštitúcie	1	2
Inštitúcie elektronických peňazí	2	3
Devízové miesta	1 200	1 191
Poisťovne	20	20
Pobočky poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ	13	15
Doplnkové dôchodkové spoločnosti (DDS)	5	5
Dôchodkové správcovské spoločnosti (DSS)	6	6
Finančné inštitúcie ³⁾	-	80
Samostatní finanční agenti ³⁾	-	910
Finanční poradcovia ³⁾	-	15
Viazaní finanční agenti ³⁾	-	19 934
Podriadení finanční agenti ³⁾	-	26 245
Viazaní investiční agenti ³⁾	-	343
Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona o cenných papieroch, ktorí nie sú bankami	18	18
Zahraniční obchodníci s cennými papiermi pôsobiaci v SR prostredníctvom svojej pobočky podľa MIFID	6	6
Tuzemské správcovské spoločnosti	8	8
Zahraničné správcovské spoločnosti s pobočkou (§ 75 zákona o kolektívnom investovaní)	2	2
Zahraničné správcovské spoločnosti bez pobočky (§ 75 zákona o kolektívnom investovaní)	2	2
Zahraničné investičné spoločnosti bez pobočky (§ 75 zákona o kolektívnom investovaní)	1	1

1) K 31. 12. 2009 nezačali vykonávať bankovú činnosť pobočky zahraničnej úverovej inštitúcie – AXA Bank Europe, pobočka zahraničnej banky a UNIBON, spoiteľní a úverní družstvo, organizačná zložka zahraničnej osoby.

2) K 31. 12. 2010 nezačali vykonávať bankovú činnosť pobočky zahraničnej úverovej inštitúcie – BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky v SR a AKCENTA, spoiteľní a úverní družstvo, pobočka Košice.

3) Dňa 1. 1. 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý zaviedol nový systém regulácie sprostredkovania a poradenstva v celom finančnom sektore. Z tohto dôvodu nie je možné k 31.12. 2009 uvádzať jednotlivé subjekty v členení platnom k 31. 12. 2010.

zdrojom pre získavanie týchto informácií sú výkazy zasielané do Národnej banky Slovenska, polročné správy o hospodárení a povinne zverejňované informácie na internetových stránkach spoločností. Ich následná analýza poskytuje podklady pre výstupy off-site analýzy na štvrtročnej báze.

Dohľady na mieste boli v roku 2010 v oblasti trhu cenných papierov naplánované v nasledovnom členení: 4 komplexné a 1 tematický dohľad na mieste u obchodníkov s cennými papiermi a 3 komplexné dohľady na mieste v správcovských spoločnostiach.

Oblasť obchodníkov s cennými papiermi – nebankové subjekty

V roku 2010 bol ukončený jeden komplexný dohľad na mieste, začaté aj ukončené tri dohľady na mieste (z toho jeden dohľad na mieste bol ukončený v prvej polovici januára 2011) a v súlade s plánom dohľadu začatý jeden dohľad na mieste, ktorý nebol v roku 2010 ešte ukončený.

Oblasť kolektívneho investovania

V roku 2010 bol ukončený jeden komplexný dohľad na mieste, začatý aj ukončený jeden kom-

plexný dohľad na mieste a v súlade s plánom dohľadov na rok 2010 začatý ďalší dohľad na mieste, ktorý nebol v roku 2010 ukončený.

Oblasť emitentov cenných papierov a vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt

NBS v roku 2010 vykonávala dohľad na diaľku nad plnením informačnej povinnosti emitentov, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu burzy cenných papierov (emitenti) podľa zákona o burze cenných papierov a podľa zákona o cenných papieroch nad plnením informačnej povinnosti vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt (vyhlasovatelia). Ku koncu roka 2010 boli na regulovanom trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a. s., prijaté na obchodovanie cenné papiere 102 emitentov. Vyhlasovatelia boli spolu štyria. Vyhlasovatelia a emitenti mali povinnosť predložiť NBS ročnú finančnú správu a polročnú finančnú správu za polrok 2010. Emitenti, okrem iných regulovaných informácií predkladajú aj predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu v prvom a v druhom polroku účtovného obdobia. Emitenti sú povinní regulované informácie zverejňovať a vyhlasovatelia zverejňujú správy rovnako ako emitenti. NBS vykonávala dohľad na diaľku nad emitentmi dlhopisov, a to najmä kontrolou plnenia povinnosti zverejniť emisné podmienky dlhopisov podľa § 3 ods. 5 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch a povinnosti predložiť emisné podmienky NBS podľa § 8 ods. 1 zákona o dlhopisoch. NBS následne zabezpečovala zverejnenie predložených emisných podmienok dlhopisov v Obchodnom vestníku podľa § 3 ods. 5 zákona o dlhopisoch. V roku 2010 bolo vydaných 75 emisií dlhopisov od 28 emitentov dlhopisov, pričom všetci emitenti splnili vyššie uvedené povinnosti. NBS vykonávala dohľad nad emitentmi dlhopisov aj formou monitorovania ich internetových stránok.

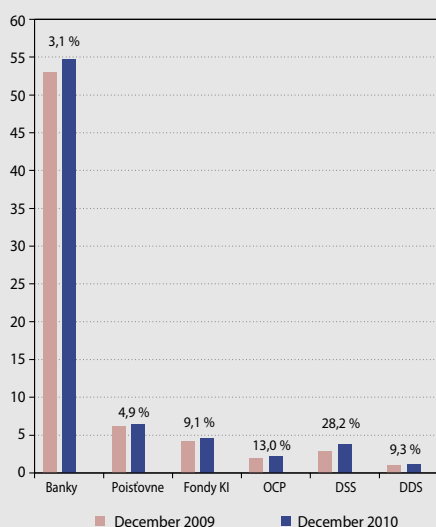
3.5 OCHRANA SPOTREBITEĽA

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov, ako súčasť útvaru dohľadu, vybavuje podania klientov finančných inštitúcií, nad ktorými Národná banka Slovenska vykonáva dohľad, na základe kompetencií vyplývajúcich zo zákonov a Organizačného poriadku Národnej banky Slovenska. V mnohých prípadoch sa zabezpečí nespokojným klientom dohliadaných subjektov finančného trhu tzv. "vy-

konanie nápravy" (napr. zmenu rozhodnutia poisťovne o neposkytnutí plnenia z poistnej udalosti) bez toho, aby sa museli domáhať svojho nároku cestou súdu. Štandardne pôsobiace subjekty finančného trhu spolupracujú s Národnou bankou Slovenska, poskytujú jej informácie k podaniam klientov, rešpektujú názor prezentovaný Národnou bankou Slovenska a sú ochotné hľadať východiská a v niektorých prípadoch pristúpiť k prehodnoteniu svojich rozhodnutí.

V roku 2010 bolo na útvár dohľadu doručených spolu 799 podaní, ktorých obsahom bola nespokojnosť fyzických aj právnických osôb s postupom poskytovateľov finančných služieb. Z tohto počtu sa podarilo ešte v roku 2010 dokončiť a uzavrieť 738 podaní. Najvyšší počet podaní (354) sa týkal poistného sektora (išlo najmä o otázky plnenia z povinného zmluvného poistenia pri poistnej udalosti a problematiku investičného životného poistenia) a bankového sektora (281 podaní), kde bola najčastejšou problematikou zmena výšky poplatkov a úroková politika bánk. V ostatných oblastiach boli najčastejšie namietané: v oblasti kapitálového trhu – odplata za poskytnuté služby, v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia – výška odstupného a v oblasti finančného sprostredkovania – spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií.

Graf 22 Objem aktív alebo spravovaného majetku v jednotlivých segmentoch slovenského finančného trhu (mld. EUR)

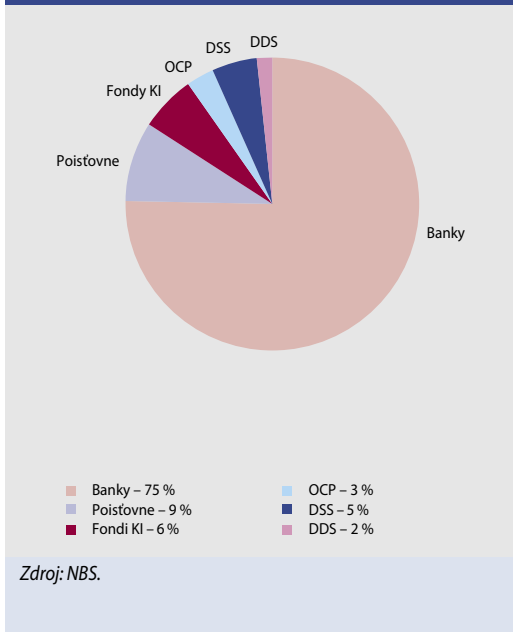

Zdroj: NBS.

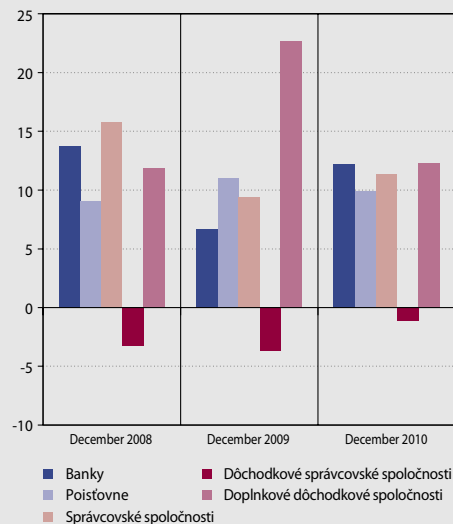
Poznámka: Percento nad stĺpcami vyjadruje relatívnu zmenu za posledných 12 mesiacov.

Graf 23 Podiely jednotlivých segmentov finančného trhu na celkových aktívach alebo spravovanom majetku slovenského finančného trhu (k 31.12.2010)

Graf 24 Priemerná hodnota rentability vlastných zdrojov v jednotlivých segmentoch finančného trhu (%)

Zdroj: NBS.

Poznámka: Rentabilita vlastných zdrojov (ROE) je vyjadrená ako podiel čistého zisku na objeme vlastných zdrojov.

3.6 VÝVOJ NA FINANČNOM TRHU⁷

Mierne spomalenie rastu aktív v druhom polroku 2010

Rok 2010 bol pre väčšinu sektorov finančného trhu priaznivejší ako rok 2009. Napriek tomu, že rast aktív sa v druhom polroku mierne spomalil, na medziročnom porovnaní vzrástli celkové aktíva inštitúcií regulovaných NBS o 5,2% a dosiahli hodnotu 72,7 mld. €.

V druhej polovici roka sa potvrdili viaceré trendy z prvého polroka 2010. Rast aktív zaznamenali predovšetkým segmenty, ktoré sa zameriavajú na spravovanie finančných aktív svojich klientov. Dôvodom bola skutočnosť, že domácnosti pokračovali v akumulácii svojich finančných aktív v dôchodkových fondoch a vo fondoch kolektívneho investovania. Práve tieto segmenty zaznamenali najvyšší medziročný relatívny nárast.

V druhom polroku sa spomalil rast aktív poisťovní v dôsledku spomalenia rastu životného poistenia. Na druhej strane, v roku 2010 sa obnovil rast aktív bankového sektora, keď sa v porovnaní s rokom 2009 spomalili investície do cenných papierov a zrýchlil sa rast úverov klientom. Rast

aktív v bankovom sektore však stále výrazne zaostáva za tempom rastu z rokov 2005 až 2008.

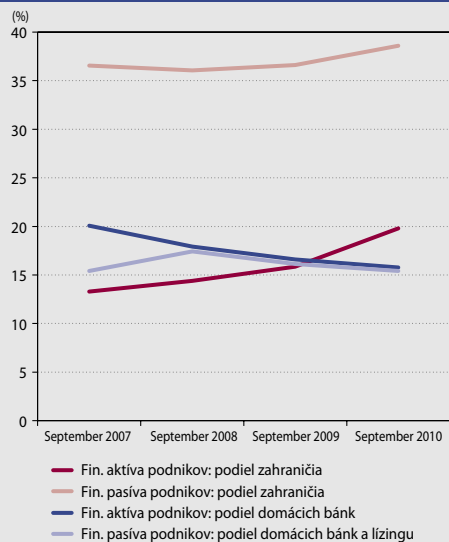
Výsledkom zmien aktív vo finančnom sektore je ďalšie významné posilnenie významu dôchodkového sporenia a mierny nárast v ostatných segmentoch na úkor podielu bánk.

Nejednoznačný vývoj ziskovosti vo finančnom sektore

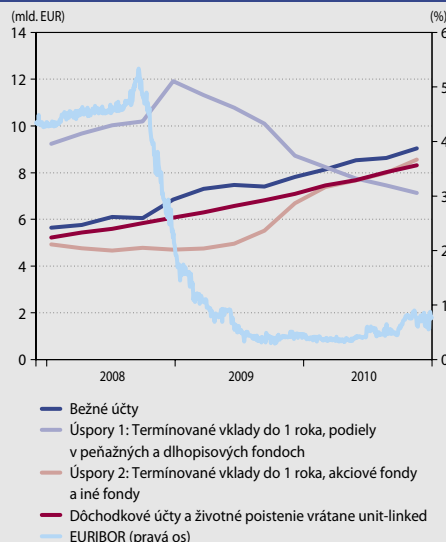
Vo všeobecnosti sa tvorba zisku v slovenskom finančnom sektore v roku 2010 zvýšila. Neplatilo to však vo všetkých sektoroch.

Positívny vývoj zaznamenal najmä bankový sektor, ktorý sa spamätal z roku 2009, keď zaznamenal výrazný prepád ziskovosti. Úroveň ziskovosti z roku 2010 však naďalej zaostáva za ziskovosťou, dosiahnutou v roku 2008. Positívom je tiež pokračujúci trend postupného zmierňovania straty dôchodkových správcovských spoločností, ktorá súvisí s výškou prvotných investícií. Určité zlepšenie nastalo aj v spoločnostiach spravujúcich fondy kolektívneho investovania, kde ziskovosť pozitívne reagovala na nárast čistej hodnoty aktív vo fondoch. Naopak, mierny pokles zisku zaznamenal sektor poisťovní.

⁷ Údaje k 31. 12. 2010 sú predbežné.

Graf 25 Prepojenie podnikov a domáceho finančného sektora

Zdroj: NBS.

Graf 26 Finančné aktíva domácností z pohľadu ich likvidity

Zdroj: NBS.

V roku 2010 pokračovalo oslabovanie prepojenia podnikov a domáceho finančného sektora

V roku 2010 pokračoval trend poklesu miery vzájomného prepojenia domáceho finančného sektora a slovenského podnikového sektora. Týkalo sa to pohľadávok aj záväzkov podnikového sektora. Základným trendom je postupný nárast podielu zahraničia na celkových finančných pasívach podnikov. S tým súvisí aj pokles miery, akou sa domáce banky a lízingové spoločnosti podieľajú na ich financovaní.

Druhým trendom je pokles lízingu, ktorého objem sa kontinuálne znižuje od konca roku 2008. Vysvetlením môže byť skutočnosť, že lízingové spoločnosti financujú vo väčšej miere ekonomické odvetvia, ktoré boli výraznejšie postihnuté ekonomickým prepacom (napr. doprava).

Tabuľka 11 Štruktúra finančných záväzkov domácností z pohľadu vystavenia voči domácejmu finančnému sektoru (%)

	Dec. 2008	Dec. 2009	Dec. 2010
Lízing	3,0	2,3	1,9
Splátkový predaj	7,2	6,3	6,0
Bankové úvery	89,8	91,4	92,1

Zdroj: NBS.

Na druhej strane, banky dokázali kompenzovať pokles úverov v citlivejších odvetviach nárastom financovania do iných odvetví (najmä dodávky elektriny a plynu, administratívne, telekomunikačné a informačné služby).

Vo všeobecnosti možno konštatovať dva trendy. V posledných dvoch rokoch domáce finančné inštitúcie strácali podiel na celkovom financovaní podnikov a zároveň podiel lízingu na financovaní klesal v prospech bankového sektora.

So zmenami rastu úverov, či už boli výsledkom dopytu alebo ponuky, súvisia investície do cenných papierov. V čase, keď portfólio úverov stagnovalo (najmä v dôsledku poklesu úverov podnikom), zrýchlil sa nákup cenných papierov. Naopak, v druhej polovici roka 2010, keď vzrástli úvery, sa nákup cenných papierov spomalil.

Posilnenie významu domácností pre finančný sektor

Situácia v sektore domácností je výrazne odlišná. Základným rozdielom je zanedbateľná miera, akou domácnosti využívajú zahraničie pri financovaní svojich investícií, alebo pri spravovaní svojich finančných aktív. V posledných dvoch rokoch sa v rámci domáceho trhu domác-

nosti vo väčšej miere orientovali na bankové úvery a menej využívali financovanie prostredníctvom lízingu a splátkového predaja. Súvisí to s výraznejším rastom úverov na bývanie a len miernym rastom spotrebiteľských úverov.

Vo finančných aktívach domácností pokračujú trendy pozorované v minulých obdobiach. Najväčší vplyv na zmenu ich štruktúry má rast dôchodkových fondov, ktoré postupne získavajú väčšiu váhu. Slovensko sa tým postupne približuje krajinám západnej Európy, kde dôchodkové fondy a životné poistenie tvorí relatívne vyššiu časť finančných aktív domácností.

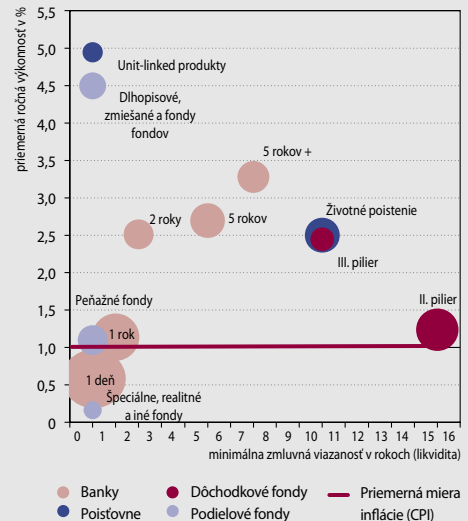
Nárast významu dôchodkového sporenia sa prejavil relatívnym poklesom vkladov v bankách. Pri pohľade na vývoj objemov je zrejmé, že najväčším zmenám v roku 2010 podliehali termínované vklady v bankách so splatnosťou do jedného roka. Práve táto položka negatívne ovplyvnila tempo rastu finančných aktív domácností, ktoré bolo vo viacerých mesiacoch rokov 2009 a 2010 pomalšie, ako v rokoch 2007 a 2008.

Pozitívnu skutočnosťou pre stabilitu bankového sektora je, že objem finančných aktív domácností, uložených v bankách, aj naďalej prevyšuje objem úverov, ktoré banky domácnostiam poskytli.

Zmiešaný vývoj výnosov finančných aktív domácností

Prvá polovica roka 2010 priniesla opätovný nárast výnosovosti zložiek finančných aktív domácností, ktoré v roku 2009 poklesli v dôsledku negatívneho vývoja na svetových finančných trhoch. Išlo najmä o rastové a vyvážené fondy

Graf 27 Finančné aktíva domácností podľa splatnosti a hrubej výkonnosti

Zdroj: NBS.

Poznámky: Veľkosť bubliny reprezentuje objem aktív. Skupiny sú tvorené podľa podobnej výkonnosti. Pri životnom poistení je zobrazená maximálna technická úroková miera. Graf nezahŕňa akciové fondy s výnosom 26 %.

II. dôchodkového piliera, príspevkové fondy III. dôchodkového piliera a takmer všetky fondy kolektívneho investovania.

Významnou zmenou je nárast úrokových sadzieb na nové vklady v bankách so splatnosťou nad 5 rokov, ktorý bol sprevádzaný výrazným rastom ich objemu.

Napriek zmenám vo výnosoch finančných aktív domácností, nenastal významný presun objemov medzi jednotlivými produktmi finančných inštitúcií. Najzásadnejšou zmenou je rast vkladov so splatnosťou nad 1 rok.

EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

4 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

4.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE V OBEHU

4.1.1 EUROBANKOVKY A EUROMINCE

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie⁸ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2010 dosiahla 6,05 mld. € (tabuľka 12) a v medziročnom porovnaní vzrástla o 30,8 %. Rast emisie bol oveľa vyšší ako najvyšší medziročný rast v období platnosti korunovej meny, pričom hodnota emisie bola o takmer 0,7 mld. € vyššia ako dosiahnuté maximum hodnoty korunovej meny (162 mld. Sk dňa 21. decembra 2007).

Hodnota položky „obeživo“, zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystemom, k 31. decembru 2010 predstavovala 7,7 mld. €⁹

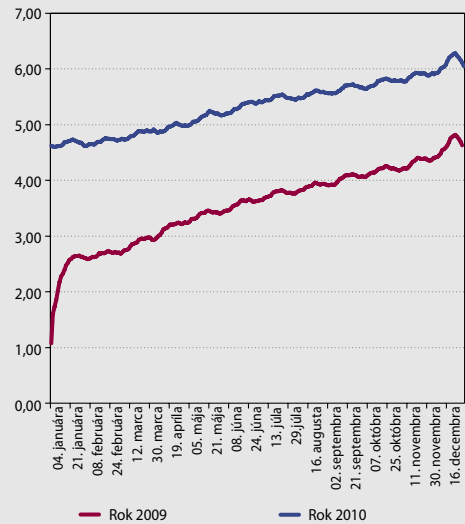
Denný vývoj emisie eurovej hotovosti v rokoch 2009 a 2010 znázorňuje graf 28. Maximálna hodnota emisie bola už tradične dosiahnutá v predvianočnom období 23. decembra (6,3 mld. €). Denný vývoj emisie v roku 2010 kopíruje vývoj v roku 2009 s posunom hodnoty o 1,5 – 2 mld. €.

Kým pri hodnote emisie takmer celú emisiu predstavovali eurobankovky (98,29%), pri množstve emitovaných eurových peňazí bol pomer opačný, eurobankovky predstavovali iba 19,64 % z celkového počtu, euromince 80,34 % a zvyšnú časť predstavovali zberateľské euromince.

K 31. decembru 2010 emisia predstavovala 89 mil. kusov eurobankoviek a 364 mil. kusov euromincí vrátane pamätných a zberateľských euromincí (tabuľka 12). Najviac emitovanou eurobankovkou bola 50 € bankovka, ktorej podiel predstavoval 31 % z emitovaných eurobankoviek. Najviac emitovanými euromincami boli euromince najnižších nominálnych hodnôt (1 cent a 2 centy). Ich spoločný podiel z celkového množstva emitovaných euromincí bol 49 %.

Na základe doterajšieho vývoja emisie možno konštatovať, že zatiaľ ani v jednej nominálnej hodnote eurobankoviek, resp. euromincí nezaznamenala NBS dlhodobější trend tzv. príjmovej krajiny¹⁰.

Graf 28 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Priemerná hodnota peňažného znaku¹¹, vypočítaná z emitovaných eurových peňazí vrátane zberateľských euromincí, predstavovala 13,4 €. Priemerná hodnota peňažného znaku eurobankoviek bola 67 € a euromincí 0,28 €.

K 31. decembru 2010 pripadlo v priemere na obyvateľa SR¹² 16 eurobankoviek v hodnote približne 1 102 € a 67 euromincí v hodnote 18 €. Celková hodnota kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 1 120 €.

Najpočetnejšou eurobankovkou bola 50 € bankovka v počte 5 kusov na obyvateľa. Z euromincí najvyššiu početnosť na obyvateľa tvorili euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt: 0,01 € 16 kusov a 0,02 € 17 kusov.

4.1.2 SLOVENSKÉ KORUNY

K 1. januáru 2010 sa do NBS nevrátili už iba necelé 3 % emitovaných slovenských korún, v dôsledku čoho sa dynamika sťahovania slovenských korún výrazne spomalila a za celý rok 2010 sa do NBS vrátilo už iba približne 527 mil. Sk (z toho sa najviac, takmer 251 mil. Sk, vrátilo v januári). K 31. decembru 2010 v obehu ešte zostalo 19,9 mil. kusov bankoviek slovenských

⁸ Po vstupe do eurozóny sa v obehu v SR vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými členskými bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o reálnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len eurobankovky a mince, ktoré sama vydala a prijala z obehu. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincí do obehu a prijatých z obehu k určitému dátumu od 1.1.2009 vrátane tohto dátumu predstavuje kumulovaná čistá emisia.

⁹ Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31.12.2010 bola 839,7 mld. €, náš podiel na tejto hodnote bol 0,9140 %, t. j. približne 7,7 mld. €. ¹⁰ Znamená to, že NBS zatiaľ vydala do obehu viac eurobankoviek, resp. euromincí každej nominálnej hodnoty ako ich prijala z obehu.

¹¹ Priemerná hodnota peňažného znaku = hodnota kumulovanej čistej emisie / kumulovaná čistá emisia v kusoch.

¹² Počet obyvateľov SR k 31.12.2009 bol 5,4 mil., zdroj ŠÚ SR.

	Kumulovaná čistá emisia k 31.12.2010		Rozdiel oproti 31.12.2009		Podiel v % k 31.12.2010	
	EUR	kusy	EUR	kusy	EUR	kusy
500 €	2 115 092 000,00	4 230 184	689 950 000,00	1 379 900	34,96	0,93
200 €	192 087 200,00	960 436	-10 315 400,00	-51 577	3,17	0,21
100 €	1 741 640 000,00	17 416 400	438 853 400,00	4 388 534	28,78	3,85
50 €	1 361 891 700,00	27 237 834	186 394 000,00	3 727 880	22,51	6,02
20 €	369 301 360,00	18 465 068	82 520 340,00	4 126 017	6,10	4,08
10 €	128 642 290,00	12 864 229	23 194 250,00	2 319 425	2,13	2,84
5 €	38 483 145,00	7 696 629	1 826 835,00	365 367	0,64	1,70
Bankovky spolu	5 947 137 695,00	88 870 780	1 412 423 425,00	16 255 546	98,29	19,64
2 €	53 474 870,00	26 737 435	7 671 804,00	3 835 902	0,88	5,91
1 €	21 275 547,00	21 275 547	531 472,00	531 472	0,35	4,70
50 centov	11 783 397,00	23 566 794	585 200,50	1 170 401	0,19	5,21
20 centov	6 411 722,00	32 058 610	480 813,20	2 404 066	0,11	7,08
10 centov	3 762 801,40	37 628 014	405 265,30	4 052 653	0,06	8,31
5 centov	2 211 786,35	44 235 727	313 403,20	6 268 064	0,04	9,77
2 centy	1 804 388,84	90 219 442	422 962,48	21 148 124	0,03	19,93
1 cent	878 777,22	87 877 722	236 745,42	23 674 542	0,01	19,42
Mince spolu	101 603 289,81	363 599 291	10 647 666,10	63 085 224	1,68	80,34
Zberateľské mince	2 105 680,00	113 280	1 423 750,00	67 517	0,03	0,03
Peniaze spolu	6 050 846 664,81	452 583 351	1 424 494 841,10	79 408 287	100,00	100,00

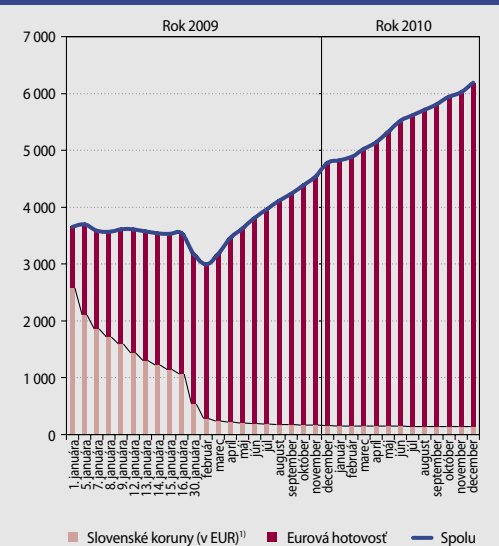
Zdroj: NBS.

korún (z toho najviac 20 Sk bankoviek 10,3 mil. kusov) a 394,5 mil. kusov mincí (z toho najviac 50 hal. mincí 170 mil. kusov a 1 Sk mincí viac ako 102,9 mil. kusov). Hodnota zatiaľ nevrátených slovenských korún predstavovala približne 4,25 mld. Sk (140,9 mil. €).

Zo zostávajúcich slovenských korún pripadli na 1 obyvateľa približne 3 kusy bankoviek v hodnote 522 Sk a 73 kusov obehových mincí v hodnote 135 Sk. Celková hodnota zostávajúcich slovenských korún na obyvateľa vrátane slovenských pamätných mincí predstavovala 786 Sk. Najpočetnejšou korunovou bankovkou bola k 31. decembru 2010 bankovka 20 Sk v počte takmer 2 kusy na obyvateľa a z obehových mincí to boli 50 hal. mince v počte 31 kusov na obyvateľa.

Vývoj sťahovania slovenských korún v obehu a ich nahrádzanie eurom zobrazuje graf 29.

Graf 29 Mesačný vývoj emisie eurovej hotovosti a slovenských korún v obehu (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

1) Prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,1260 Sk.

4.2 DODÁVKY EUROBANKVIEK A VÝROBA EUROMINCÍ

Na základe Usmernenia ECB z 9. apríla 2009 o výrobe eurobankoviek NBS v roku 2010 zabezpečila a do Eurosystemu dodala 218,5 mil. kusov eurobankoviek v nominálnej hodnote 20 €. V uvedenom množstve sú zahrnuté tiež záväzky, ktoré pre NBS vyplynuli zo zapožičania eurobankoviek pred vstupom SR do eurozóny. Výroba eurobankoviek bola realizovaná v kooperácii s ďalšími šiestimi centrálnymi bankami eurozóny v holandskej ceninovej tlačiarňi Joh. Enschedé Banknotes B.V.

V Mincovni Kremnica, š. p., NBS zabezpečila razbu 30 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 1 cent a 50 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 centy. V Kremnici NBS zabezpečila aj razbu 70 tisíc kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2010, ktoré boli použité do piatich ročníkových súborov euromincí určených na zberateľské účely. Koncom roka 2010 NBS zabezpečila dodávku 1 mil. kusov pamätnej 2 € mince s tematikou 20. výročia vzniku Vyšehradskej skupiny, ktorej emisia bola v januári 2011.

NBS vydala aj štyri zberateľské euromince z drahých kovov (tabuľka 13). Predaj numizmatického materiálu (okrem súborov obehových euromincí, ktorý zabezpečovala Mincovňa Kremnica) realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

4.3 SPRACOVANIE EUROBANKVIEK A EUROMINCÍ A SLOVENSÝCH KORÚN

V roku 2010 NBS vydala do obehu viac ako 287 mil. kusov eurobankoviek a z obehu prostredníctvom

bank a čiastočne aj verejnosti prijala takmer 271 mil. kusov eurobankoviek. Z predchádzajúceho roka zostalo nespracovaných takmer 12 mil. kusov eurobankoviek.

Počas roka NBS spracovala viac ako 270 mil. kusov eurobankoviek. Eurobankovky sa spracúvajú na plne automatizovaných zariadeniach¹³, pričom sa kontroluje ich pravosť a upotrebitelnosť v zmysle jednotných postupov¹⁴, stanovených ECB pre všetky národné banky eurozóny.

Prijaté množstvo eurobankoviek bolo viac ako trikrát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom emitovaných bankoviek. V praxi to znamená, že každé 3 až 4 mesiace sa skontrolujú všetky eurobankovky emitované NBS, čím sa zabezpečuje integrita a ochrana eurobankoviek v obehu, a tým aj dôvera verejnosti v eurobankovky. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné udržiavať dobrú kvalitu eurobankoviek v obehu a rýchlo rozpoznať falošné eurobankovky. Spokojnosť s kvalitou eurobankoviek obiehajúcich na našom území potvrdil aj prieskum verejnej mienky, ktorý sa každoročne vykonáva v krajinách eurozóny. Najčastejšie spracovávanou bola eurobankovka v nominálnej hodnote 50 € (graf 30), ktorá je aj najviac používanou eurobankovkou v obehu.

Pri spracovaní eurobankoviek sa vytriedilo ako neupotrebitelných 31,8 mil. kusov eurobankoviek. Priemerná miera vytriedovania bola 11,8 %. V porovnaní so štátmi eurozóny patríme ku krajinám s nižšou mierou vytriedovania eurobankoviek. Je to zrejme ovplyvnené skutočnosťou, že viac ako polovica dodaných eurobankoviek ešte nebola použitá v obehu. Rovnako ako v ostatných štátoch eurozóny, aj v SR sú miery vytriedovania eurobankoviek vyšších nominálnych hodnôt pomerne nízke.

Tabuľka 13 Zberateľské mince emitované NBS v roku 2010

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú eurominca pripomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS	Dátum emisie
		spolu	z toho PROOF		
10 € ¹⁾	Svetové dedičstvo UNESCO – drevené chrámy v slovenskej časti karpatského oblúka	27 225	17 325	481/2009 Z. z.	15. 3. 2010
10 € ¹⁾	150. výročie narodenia Martina Kukučína	16 800	9 300	95/2010 Z. z.	3. 5. 2010
20 € ¹⁾	Ochrana prírody a krajiny – Národný park Poloniny	18 500	10 350	243/2010 Z. z.	29. 9. 2010
100 € ²⁾	Svetové dedičstvo UNESCO – drevené chrámy v slovenskej časti karpatského oblúka	6 640	6 640	401/2010 Z. z.	1. 12. 2010

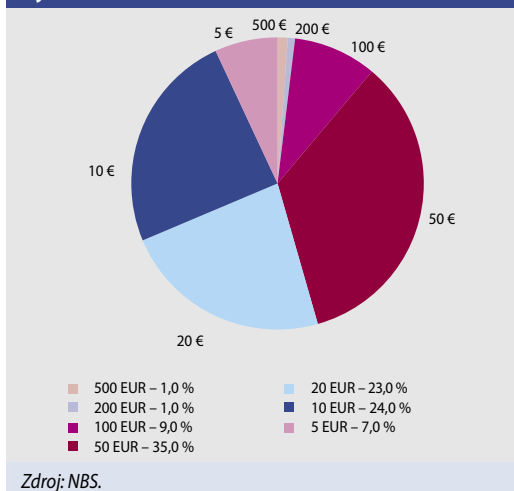
Zdroj: NBS.

1) Strieborná zberateľská minca.

2) Zlatá zberateľská minca.

¹³ BPS 500, resp. BPS 1000 od firmy Giesecke and Devrient.

¹⁴ Tzv. CCP postupy (Common Checking Procedure), ktoré stanovujú minimálne štandardy pre vytriedovanie eurobankoviek a postupy pri kontrole ich spracovania.

Graf 30 Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2010

ke, kým miera vytriedovania eurobankoviek najnižšej nominálnej hodnoty 5 € je najvyššia (36,7 %).

Okrem NBS eurobankovky spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu aj banky, resp. ďalší spracovatelia eurových peňazí, ktorým NBS udelila súhlas na ich spracovanie a zároveň kontroluje ich činnosť. Všetci spracovatelia eurobankoviek musia pri ich spracovávaní dodržiavať tzv. Rámec na detekciu falzifikátov a triedenie eurobankoviek, ktorý stanovuje minimálne štandardy vytriedovania eurobankoviek.

V roku 2010 bolo vydaných do obehu viac ako 303 mil. kusov euromincí a z obehu bolo prijatých viac ako 240 mil. kusov euromincí. Prijaté mince boli spracované na automatických mincových linkách, pričom sa skontrolovala ich pravosť a upotrebitelnosť. Vzhľadom na vyššiu fyzickú životnosť euromincí sa pri spracovaní mincí vytriedilo ako neupotrebitelné iba necelých 66 tisíc euromincí. Z hľadiska štruktúry spracovávaných euromincí neboli medzi euromincami jednotlivých nominálnych hodnôt výrazné rozdiely.

Okrem eurobankoviek a euromincí bolo v roku 2010 v NBS spracovaných a zničených 49,4 mil. kusov bankoviek slovenských korún a spracovaných 1,8 mil. kusov korunových mincí. Spracované korunové mince boli uložené do zásob, ich ničenie sa predpokladá až v prípade, ak by sa ich do ukončenia prekluzívneho obdobia (31. december 2013) nahromadilo väčšie množstvo. Po ukončení prekluzívneho obdobia budú mať korunové mince v zásobách už iba hodnotu materiálu a o spôsobe ich ďalšieho využitia sa rozhodne neskôr.

4.4 FALZIFIKÁTY BANKVIEK A MINCÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SR

V roku 2010 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 2 934 falzifikátov bankoviek a mincí (tabuľka 14). V porovnaní s rokom 2009 to predstavuje pokles o 15,4 %. Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo 1 525 bankoviek a 1 409 mincí. Najvyšší podiel zo všetkých falzifikátov zadržaných v roku 2010 mali falzifikáty eurových bankoviek a euromincí (96,7 %). Až 88 % falzifikátov bolo zadržaných v obehu – bankami, pobočkami zahraničných bánk, nebankovými subjektmi a bezpečnostnými službami. Takmer tretina bola zadržaná v Bratislavskom kraji.

Počet zadržaných falzifikátov v roku 2010 a technická úroveň ich vyhotovenia nepredstavovali vážnejšie riziko pre bezpečnosť a plynulosť hotovostného peňažného obehu v Slovenskej republike.

FALZIFIKÁTY EUR

V roku 2010 bolo na území SR zadržaných 1 428 kusov falzifikátov eurobankoviek, čo v porovnaní s rokom 2009 predstavuje pokles o jednu tretinu (tabuľka 15). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa však zvýšila kvalita ich vyhotovenia. V roku 2010 sa výrazne zvýšil počet zadržaných falzifikátov euromincí (1 409 kusov, nárast o 170 %). Väčšina z nich sa svojimi magnetickými vlastnos-

Tabuľka 14 Vývoj počtu falzifikátov zadržaných v SR (kusy)

	EUR	USD	SKK	Ostatné	Spolu
2006	348	101	726	58	1 233
2007	278	97	639	52	1 066
2008	275	87	502	100	964
2009	2 903	141	297	126	3 467
2010	2 837	50	14	33	2 934

Zdroj: NBS.

Tabuľka 15 Počet falzifikátov eur zadržaných v SR (kusy)

	0,50 €	1 €	2 €	5 €	10 €	20 €	50 €	100 €	200 €	500 €	P ¹⁾	Spolu
2006	0	0	3	1	4	6	69	217	38	10	0	348
2007	0	4	8	0	2	10	59	99	90	6	0	278
2008	0	2	15	0	4	9	65	70	106	4	0	275
2009	37	109	664	29	37	274	827	775	144	7	0	2 903
2010	208	224	977	35	38	312	503	392	91	56	1	2 837

Zdroj: NBS

1) Napodobneniny, pozmenené, upravené a zložené bankovky a euromince.

ťami, vodivosťou a vyhotovením odlišovala od pravých euromincí len minimálne a pre peňažný obeh boli veľmi nebezpečné. Polovicu z nich zadržala priamo NBS.

V roku 2010 bolo v krajinách eurozóny zadržaných 1 047 387 falzifikátov eurových platidiel, čo predstavuje pokles oproti minulému roku o 12 %. Zo zadržaných falzifikátov až 84 % tvorili falzifikáty eurobankoviek. Viac ako 3,5 % z celkového počtu falzifikátov eur bolo zadržaných mimo územia eurozóny. Na Slovensku bolo zadržaných 0,27 %, čím sme sa zaradili medzi krajiny s najnižším počtom zadržaných falzifikátov eur.

Počet falošných eurobankoviek z každého milióna eurobankoviek v obehu predstavoval v SR 16 kusov a v eurozóne až 60 kusov. Počet zadržaných falzifikátov euromincí na jeden milión euromincí v obehu bol v SR 4 kusy a v eurozóne 2 kusy. Pravdepodobnosť, že fyzické osoby alebo právnické osoby prídu v peňažnom obehu do styku s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je preto veľmi nízka.

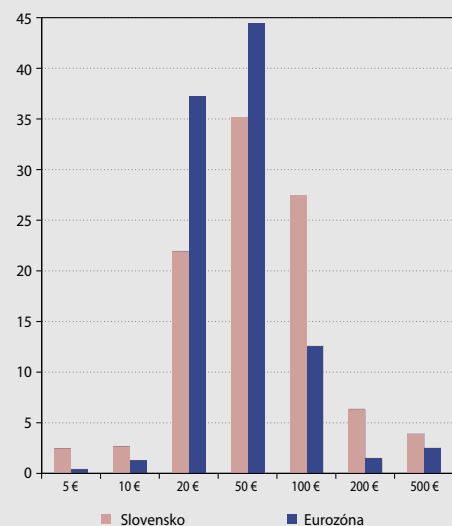
Falzifikáty eurobankoviek nominálnych hodnôt 20 €, 50 € a 100 € tvoria v rámci eurozóny 94,3 % zo všetkých zadržaných falzifikátov eurobankoviek. Takmer každá druhá falošná eurobankovka zadržaná v eurozóne mala nominálnu hodnotu 50 €. Na Slovensku bola štruktúra zadržaných falzifikátov podobná, pričom najviac zadržaných falzifikátov eurobankoviek malo nominálnu hodnotu 50 € (35,2 %) a 100 € (27,4 %) (graf 31).

V roku 2010 bolo v krajinách eurozóny zadržaných v prepočte na tisíc obyvateľov priemerne 2,6 falzifikátov. V Slovenskej republike mal tento podiel hodnotu 0,3 a bol druhý najnižší z krajín eurozóny.

FALZIFIKÁTY SLOVENSKÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov sloven-

Graf 31 Štruktúra falzifikátov eurobankoviek zadržaných v eurozóne a v Slovenskej republike v roku 2010 (%)

Zdroj: NBS.

ských korún. V roku 2010 bolo zadržaných len 14 kusov falzifikátov. Aj keď je možnosť výmeny slovenských bankoviek za eurové bankovky časovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt falzifikátov slovenských korún bude len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY AMERICKÝCH DOLÁROV A OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2010 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný výrazný pokles zadržaných falzifikátov amerických dolárov a ostatných cudzích mien. Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov sa znížil o 65 %. Podobne ako v roku 2009 bola najviac falšovanou bankovka 100 USD, ktorá tvorila 66 % zo zadržaných falzifikátov. Výskyt falzifikátov ostatných cudzích mien poklesol o 74 %. Najväčší podiel tvorili falzifikáty anglických libier (21 kusov) a českých korún (6 kusov).

PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

5 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

5.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách bola transponovaná zákonom č. 492/2009 o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorý nadobudol účinnosť 1. decembra 2009. Týmto zákonom sa zrušil zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku v znení neskorších predpisov.

Zákon o platobných službách upravuje predovšetkým poskytovanie platobných služieb, podmienky na vznik a prevádzkovanie platobných systémov, podmienky na vznik a podnikanie platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí, reklamácie a iné podania a podmienky mimosúdneho riešenia sporov pri poskytovaní platobných služieb a pri vydávaní a používaní elektronických peňazí, ako aj dohľad nad prevádzkovateľmi platobných systémov, dohľad nad platobnými inštitúciami a dohľad nad inštitúciami elektronických peňazí.

V roku 2010 začal proces transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo dňa 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, a to návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o cenných papieroch, vrátane zákona o platobných službách. Cieľom uvedenej transpozície bolo vymedzenie prepojeného systému (interoperabilita).

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb je aj opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 a
- nariadenie č. 1781/2006 o údajoch o príkazoch, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov.

V roku 2010 Národná banka Slovenska schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť v roku 2010 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre rozhodovanie sporov z poskytovania platobných služieb.

Národná banka Slovenska udelila v roku 2010 povolenie spoločnosti First Data Slovakia, s. r. o., na prevádzkovanie platobného systému podľa § 45 ods. 3 písm. c) zákona o platobných službách.

5.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

Slovenská republika sa dňom vstupu do eurozóny pripojila do platobného systému TARGET2 a Národná banka Slovenska od 1. januára 2009 začala prevádzkovať svoj komponent tohto systému, platobný systém TARGET2-SK. Druhý rok prevádzky platobného systému TARGET2-SK možno hodnotiť ako úspešný a bezproblémový, v ktorom neboli zaznamenané žiadne incidenty, či už na strane systému alebo jeho účastníkov, ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili jeho prevádzku.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej a obchodnej podpory jeho účastníkov, pravidelného testovania procedúr na obnovu činnosti sa Národná banka Slovenska podieľa na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej je systém TARGET2 prevádzkovaný. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystem schváli na základe požiadaviek užívateľov systému a tiež sa nimi odstraňujú identifikované chyby z predchádzajúcej verzie. Významnou súčasťou pravidelnej ročnej aktualizácie platformy SSP v roku 2010 bolo zavedenie možnosti prístupu do platobného systému TARGET2 prostredníctvom internetu, popri

doterajšom prístupe výlučne prostredníctvom SWIFT-u.

Národná banka Slovenska organizovala v roku 2010 pravidelné pracovné stretnutia so zástupcami účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných informácií účastníkom TARGET2-SK.

Národná banka Slovenska vydala v marci 2010 Rozhodnutie NBS č. 3/2010 o podmienkach účasti v TARGET2-SK a Rozhodnutie NBS č. 4/2010 o postupoch vyrovnaní pre pridružené systémy TARGET2-SK, ktoré nahradili dovtedy platné rozhodnutia z roku 2008. V nadväznosti na novú verziu programového vybavenia platformy SSP boli v novembri 2010 tieto nové rozhodnutia opätovne novelizované.

5.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

Na konci roka 2010 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 33 účastníkov, z toho 30 priamych účastníkov vrátane Národnej banky Slovenska a 3 pridružené systémy (EURO SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., First Data Slovakia, s. r. o.). Počas roka 2010 sa počet účastníkov zvýšil o dvoch priamych účastníkov.

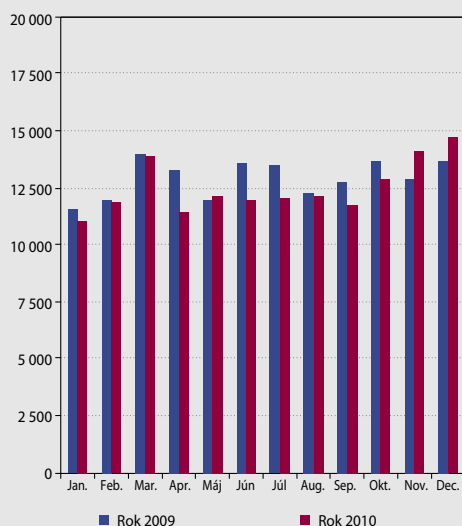
V roku 2010 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo takmer 150 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 682,2 mld. €. Oproti roku 2009 došlo k miernemu poklesu počtu uskutočnených transakcií, a to o 3,4 % (5 tis. transakcií). Rovnako hodnota spracovaných transakcií zaznamenala pokles oproti predchádzajúcemu roku, a to o takmer 22,6 % (199 mld. €). Vývoj počtu a hodnoty uskutočnených transakcií podľa jednotlivých mesiacov v rokoch 2009 a 2010 zobrazujú grafy 32 a 33.

V roku 2010 mal TARGET2-SK 258 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 581 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 644 mil. €.

Podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2010 je v pomere 56:44, mierne v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb je podiel klientskych a medzibankových platieb v pomere 4:96, teda výrazne v prospech medzibankových platieb.

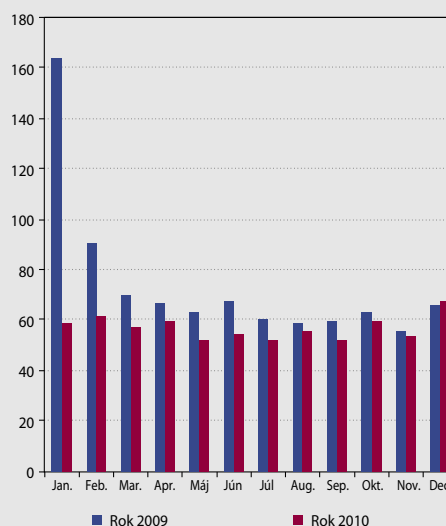
V roku 2010 sa do systému TARGET2 zapojilo aj Bulharsko so svojou bankovou komunitou. V súčasnosti je tak do systému TARGET2 zapojených celkovo 23 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2010 bolo 37 % všetkých

Graf 32 Vývoj počtu platieb spracovaných v TARGET2-SK

Zdroj: NBS.

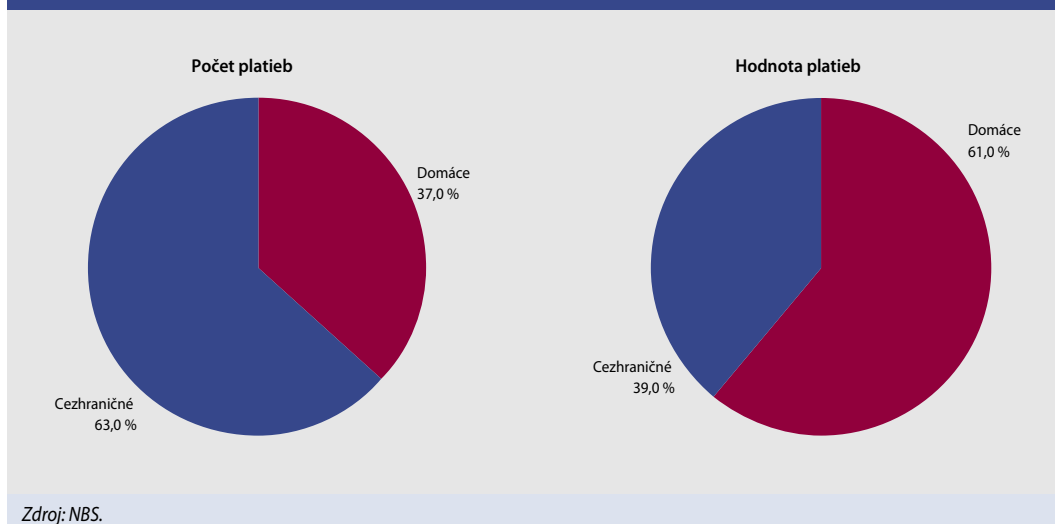
Graf 33 Vývoj hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 34 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2010

platieb domácich a 63 % smerovalo príjmom do zahraničia. Rovnaké rozdelenie, avšak takmer v obrátenom pomere, je podľa hodnoty zaslaných platieb. Štruktúru smerovania platieb zobrazuje graf 34.

5.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM EURO SIPS

EURO SIPS je retailovým platobným systémom určeným na spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách a zároveň pridruženým systémom k transeurópskemu platobnému systému TARGET2-SK. Platobné transakcie sa v platobnom systéme EURO SIPS spracovávajú v klíringových cykloch, ktorých výsledky sa finančne vyrovnávajú v systéme TARGET2-SK.

Medzibankové platobné transakcie sa od 1. januára 2009 výhradne spracovávajú a vyrovnávajú v systéme TARGET2-SK.

V nadväznosti na implementáciu SEPA platobných nástrojov v SR bude platobný systém EURO SIPS upravený na systém kompatibilný so SEPA. Úprava EURO SIPS bude realizovaná v súlade so schválenou stratégiou, ktorá bola prijatá Bankovou radou NBS. V zmysle uvedeného by mal byť EURO SIPS SEPA kompatibilný do konca roka 2012.

Počas roka 2010 Národná banka Slovenska vykonala hodnotenie platobného systému EURO SIPS v súlade s požiadavkou Eurosystemu pre krajiny vstupujúce do eurozóny. Systém sa hodnotil proti „Základným princípom“ na hodnotenie

platobných systémov, platných pre retailové systémy. Výsledkom hodnotenia je konštatovanie, že platobný systém EURO SIPS v plnej miere spĺňa všetky požadované princípy.

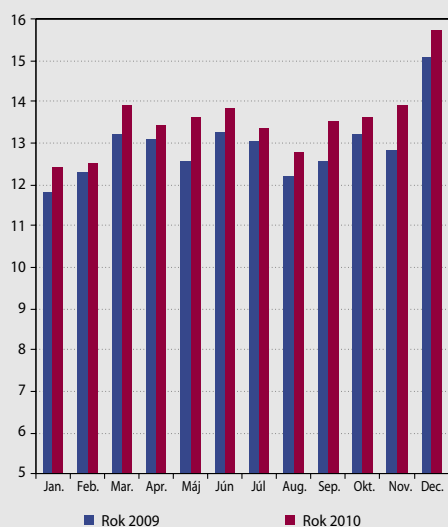
5.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM EURO SIPS

Do retailového platobného systému EURO SIPS bolo v roku 2010 zapojených 30 účastníkov. Pôvodný počet 28 zo začiatku roka sa tak zvýšil o dvoch nových účastníkov. V EURO SIPS-e sa uskutočnilo celkovo 162 796 tis. transakcií, čo zodpovedá trendu nárastu z predchádzajúcich rokov, a to vo výške necelých 5 %. Krivka nárastu vo výške 6,5 % zotrvala aj v objeme uskutočnených transakcií, v celkovom hodnotovom vyjadrení 164 590,1 mil. € spracovaných transakcií. Grafy 35 a 36 vyjadrujú počty a hodnotu transakcií uskutočnených v systéme EURO SIPS počas jednotlivých mesiacov roka 2010 v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami roka 2009.

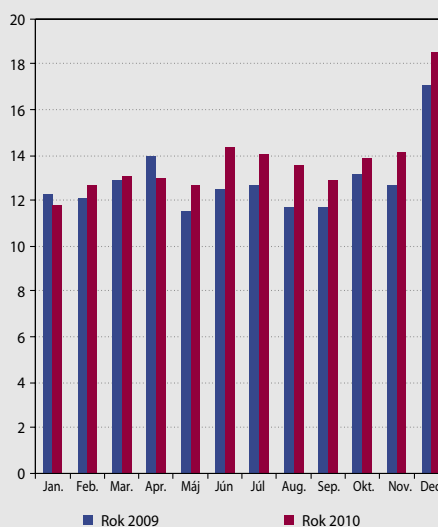
5.2.5 PLATOBNÉ KARTY

V roku 2010 sa počet vydaných bankových platobných kariet znížil v porovnaní s predchádzajúcim rokom (5,08 mil.) o necelé 2 % na 4,98 mil. bankových platobných kariet. Z celkového počtu vydaných bankových platobných kariet debetné platobné karty tvorili 4,18 mil. a kreditné platobné karty 0,8 mil.

K 31. decembru 2010 mohli klienti bánk na území Slovenskej republiky využívať sieť 2 363 ban-

Graf 35 Vývoj počtu transakcií uskutočnených v EURO SIPS (mil.)

Zdroj: NBS.

Graf 36 Vývoj hodnoty transakcií uskutočnených v EURO SIPS (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

komatov a 37 459 platobných terminálov. Zatiaľ čo pri vydaných bankových platobných kartách bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles, počet bankomatov sa zvýšil o 2,2 % (2 310 v roku 2009), ako aj počet platobných terminálov, a to o 5,7 % (35 438 v roku 2009).

5.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNÉHO STYKU

HODNOTENIE SYSTÉMU ZÚČTOVANIA CENNÝCH PAPIEROV CDCP – SCHVÁLENIE SPRÁVY O MONITORINGU PLNENIA ODPORÚČANÍ

Európska centrálna banka v súvislosti s prijatím jednotnej meny euro v Slovenskej republike vykonala hodnotenie systémov zúčtovania cenných papierov (SSSs) oproti štandardom na ich použitie v úverových operáciách Európskeho systému centrálnych bánk (Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations), v rámci Slovenskej republiky išlo o Centrálny depozitár cenných papierov. Po schválení Radou guvernérov bol CDCP ohodnotený ako „vyhovujúci“ a zároveň zaradený do zoznamu akceptovateľných SSSs pre úverové operácie v Eurosysteme. ECB zaslala CDCP aj niekoľko odporúčaní, ktorých plnenie sa monitorovalo koncom roka 2009 a správu o monitorovaní

schválila Rada guvernérov v marci 2010. Spustenie ďalšieho hodnotenia SSSs sa plánuje v priebehu roka 2011.

OBLASŤ SEPA – EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA, EURÓPSKA PLATOBNÁ RADA

Projekt SEPA je ďalším krokom k vytvoreniu integrovaného európskeho trhu platobných služieb po úspešnom zavedení eura do hoto-vostného platobného styku spôsobom definitívneho odstránenia rozdielov medzi domácimi a cezhraničnými platbami. V prípade naplnenia vízie SEPA by sa platby mohli realizovať v rámci všetkých krajín SEPA z jediného bankového účtu, prostredníctvom rovnakých platobných nástrojov a rovnako ľahko a bezpečne ako sa dnes realizujú domáce platby.

Európska centrálna banka uverejnila v poradí už siedmu správu o vývoji projektu SEPA na svojich internetových stránkach v októbri 2010. Tradične obsahuje informácie o dosiahnutých úspechoch (spustenie inkasnej schémy), problémových oblastiach (pomalé tempo migrácie, podiel SEPA úhrad dosahoval ku koncu roka 2010 cca 10 %), či zoznam úloh, ktoré bude treba v záujme pohodlného prechodu na schému SEPA uskutočniť. V júni 2010 sa konalo prvé stretnutie novovytvoreného európskeho riadiaceho orgánu migrácie na SEPA s názvom „Rada SEPA“. Riešené boli otázky stanovenia konečných termínov prechodu

na SEPA, tzv. SMED (SEPA Migration End-Dates) a budúcnosti platobných kariet SEPA. Od 1. novembra 2010 sú všetky banky eurozóny povinné byť dosiahnuteľnými pre cezhraničné inkasá tak, ako to vyplýva z nariadenia č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve.

Európska platobná rada (EPC) v septembri na svojom plenárnom zasadnutí schválila a následne uverejnila na svojich internetových stránkach novú verziu Pravidiel pre SEPA inkasá (Základná schéma inkás – verzia 5.0 a B2B schéma inkás – verzia 3.0). Zároveň boli zverejnené aj aktualizované Pravidlá pre SEPA úhrady (verzia 5.0). Poslednou aktualizáciou SEPA rámca pre platobné karty je verzia 2.1, ktorá vyšla koncom decembra 2009. Novú verziu dokumentu Štandardizácia v oblasti SEPA platobných kariet – zoznam požiadaviek, verziu 5.0 zverejnil EPC v januári 2011. Novinkou sú schválené pravidlá pre inkasnú schému s pevne stanovenou inkasovanou sumou, tzv. „SEPA Direct Debit Fixed Amount Scheme (SDD FA) Rulebook“, verzia 1.0, pričom táto verzia bude v nasledujúcom období predmetom pripomienkového konania v rámci bankových komunit krajín SEPA.

Najzávažnejšou témou, ktorá sa riešila v priebehu roka 2010, bola opäť otázka stanovenia konečných termínov prechodu z doteraz používaných domácich schém platobných nástrojov na nové schémy SEPA úhrad a inkás. Definitíva v tejto otázke padne pravdepodobne v priebehu roka 2011. Očakávaným krokom zo strany orgánov EÚ je prijatie všeobecne záväzného právneho predpisu.

EUROSYSTEM, TARGET2-SECURITIES

V roku 2010 postupovali práce na projekte TARGET2-Securities (T2S). Dôležitým medzníkom

naplňania programu projektu T2S bolo vo februári 2010 schválenie Radou guvernérov ECB dokumentácie URD – User requirements document – jej piatej verzie, ktoré zavrátilo špecifikačnú fázu projektu T2S, projekt T2S tak prešiel do fázy vývoja. V apríli 2010 Rada guvernérov ECB schválila Usmernenie ECB o T2S. Ďalšie rozhodnutia Rady guvernérov ECB sa týkali riadenia projektu i budúcej prevádzky T2S, konektivity (T2S bude mať maximálne dvoch poskytovateľov komunikačnej siete a jedného poskytovateľa priamej linky, ktorí vstúpia z výberového konania), cenovej politiky T2S (schválená cenová štruktúra a tiež i poplatok za DVP transakciu), v právnej oblasti pokračuje riešenie koncipovania návrhu zmluvy (Framework Agreement) na obdobie vývoja i fázy prevádzky.

Aj poradný orgán T2S Advisory Group (AG) pre rozhodovacie orgány ECB pre projekt T2S, v ktorom má Národná banka Slovenska svoje zastúpenie, pokračoval vo svojej činnosti. Rovnako NUG-SK, ako fórum na zapojenie a informovanie národných účastníkov finančného trhu do prác na projekte T2S, sa stretával na svojich pravidelných stretnutiach, ktoré predchádzali stretnutiam T2S AG na európskej úrovni. Členovia NUG-SK sa stretli celkovo štyrikrát. Riešené otázky vychádzali z agendy pripravenej na zasadnutia T2S AG a týkali sa predovšetkým harmonizácie párovacích polí, návrhov budúcej tarifnej štruktúry, koexistencie štandardov komunikačných správ v T2S, otázky finality zúčtovania na súhrnných účtoch v prípade použitia layered modelu, konzultácií vo veci prípravy hladkého zúčtovania medzi rôznymi depozitármi v T2S (nutnosť harmonizácie resp. identifikácie a odstraňovanie prekážok a špecifik jednotlivých trhov).¹⁵

¹⁵ Všetky relevantné informácie možno získať na webovej stránke ECB v anglickom jazyku.

ŠTATISTIKA

6 Š T A T I S T I K A

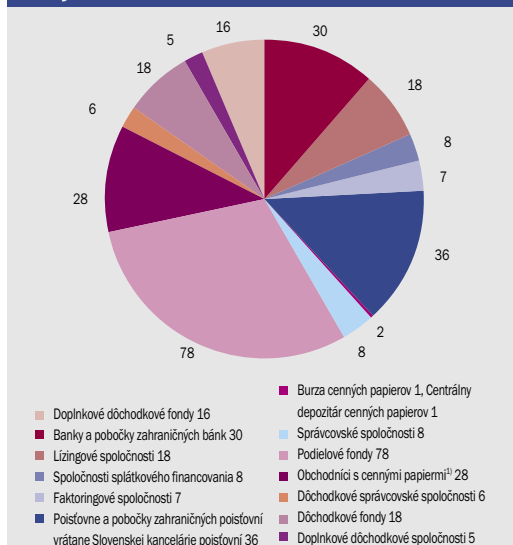
Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a uverejňuje rôzne druhy štatistík, ktoré slúžia predovšetkým na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky, finančnej stability, ako aj na rôzne iné činnosti ESCB. Poskytovanie štatistických údajov za oblasť menovej a finančnej štatistiky, štatistiky štvrtročných finančných účtov, štatistiky poisťovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia, ako aj platobnej bilancie prebiehalo v súlade s požiadavkami ECB/ESCB, Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Rok 2010 bol charakteristický väčšou prepojenosťou s ECB najmä v koordinácii nových požiadaviek na štatistiky finančných inštitúcií a požiadaviek na finančnú stabilitu. Zostavované údaje využívali interní používatelia, subjekty finančného trhu, široká verejnosť a médiá. Údaje sa publikovali a analyzovali v rámci Národnej banky Slovenska v rôznych správach o hodnotení finančného sektora, analýzach a prehľadoch. Štatistika ako samostatný odbor mala v roku 2010 možnosť prezentovať viac svoju činnosť aj cez verejnú publikáciu.

Štruktúru vykazujúcich subjektov (iných ako vláda, nefinančné spoločnosti a domácnosti), za ktoré sú zostavované jednotlivé štatistiky a ich podiel na aktívach uvádzajú grafy 37 a 38.

MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Po vstupe Slovenska do eurozóny a ukončení požiadaviek z prístupového procesu bola činnosť v oblasti menovej a finančnej štatistiky v znamení nového vykazovania položiek pre **bilančnú a úrokovú štatistiku peňažných finančných inštitúcií**. Nové požiadavky sa zapracovali do právneho rámca NBS už v predchádzajúcom roku, čím sa vytvoril dostatočný priestor na prípravu jednotlivých vykazujúcich subjektov. Na národnej úrovni sa začal nový reporting od januára 2010 a nová štruktúra výstupov bola od júna 2010 zasielaná aj ECB. Novinkou vo vykazovaní podľa nových nariadení ECB boli najmä údaje za zaručené úvery, najmä nehnuteľnosťami, rozšírené členenie podľa veľkosti úveru, zostatkovej splatnosti a obdobia zmeny fixácie úrokovej sadzby úverov. Nové členenia reflektujú požiadavky na analýzy menové-

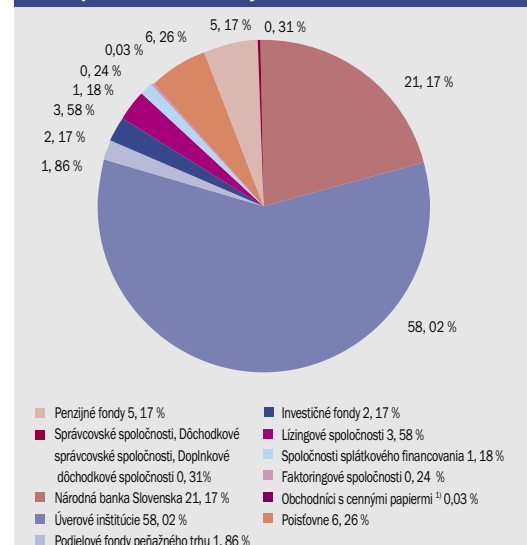
Graf 37 Štruktúra vykazujúcich subjektov finančného trhu k 31. 12. 2010 (počet subjektov)

Zdroj: NBS.

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správčovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správčovskej spoločnosti.

Graf 38 Podiel vykazujúcich subjektov finančného trhu na aktívach k 31. 12. 2010 (%) (predbežné údaje)

Zdroj: NBS.

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správčovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správčovskej spoločnosti.

ho vývoja, ako aj harmonizovanejší pohľad užívateľov do financovania malých a stredne veľkých nefinančných podnikov.

Okrem analyzovania kvality národných údajov tak pribudla kvalitatívne aj kvantitatívne rozšírená analýza rozdielov v údajoch voči eurozóne, doladovanie koncepcijnej metodiky eurozóny a nastavovanie tolerancií pre jednotlivé indikátory. Kontrola kvality časových radov sa zamerala na oficiálne publikovanie údajov v rámci ECB/ESCB v roku 2011. Počet vykazujúcich subjektov za sektor peňažných finančných inštitúcií sa rozšíril o tri komerčné úverové inštitúcie (z 26 na 29, bez NBS), počet podielových fondov peňažného trhu zostal rovnaký (13).

V oblasti **štatistiky cenných papierov** sa počas roka 2010 pokračovalo v pravidelnom zostavovaní štatistiky vydaných cenných papierov za naše rezidentské subjekty. Uvedená štatistika sa tvorí na báze individuálnych cenných papierov a jej kvalita, okrem prepojenia na bilančnú štatistiku peňažných finančných inštitúcií, ovplyvňuje kvalitu centrálnej databázy cenných papierov ECB. Pokročili tiež práce na koordinácii údajov pre národnú databázu cenných papierov v rámci NBS.

V roku 2010 pokračoval projekt novej štatistiky ECB/ESCB za cenné papiere v držbe. Nové požiadavky ECB sa vyhodnotili z hľadiska predpokladaných nákladov, stanovil sa harmonogram na prípravu právneho rámca a začatie vykazovania pre roky 2011 a 2012. Štatistika vydaných a držaných cenných papierov sa tak stane úplnou z hľadiska „maticovej štruktúry cenných papierov“ cez jednotlivé sektory na detailnej úrovni. NBS úzko spolupracovala na pilotnom projekte ECB pre zostavenie experimentálnej štatistiky, ktorá je založená na v súčasnosti dostupných údajoch za časť vydaných a držaných cenných papierov.

V oblasti **štatistiky ostatných finančných sprostredkovateľov**, ktorú tvoria investičné fondy, lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania, nenastali v roku 2010 žiadne metodické zmeny týkajúce sa zberu, resp. zasielania údajov do ECB. Pokračovalo sa v monitoringu homogenity vykazovania na analytické účely a aktualizovali sa výberové vzorky jednotlivých typov spoločností. Na účely menovej a finančnej štatistiky predkladalo v roku 2010 údaje 41 investičných fondov, 18 lízingových spoločností (zo 114 existujúcich),

7 faktoringových spoločností a 8 (zo 78) spoločností splátkového predaja.

Z dôvodu zlepšenia prezentovateľnosti údajov sa doplnilo prelinkovanie národných údajov dostupných na internetovej stránke NBS s údajmi zverejňovanými ECB cez dátový sklad ECB/ESCB.

Menová štatistika za peňažné finančné inštitúcie sa doplnila o samostatný prehľad podielových fondov peňažného trhu.

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že zameranie činností a koncepcia menovej a finančnej štatistiky v roku 2010 bola podstatne ovplyvnená požiadavkami a koordináciou práce zo strany ECB a prepojených inštitúcií v rámci EÚ.

ŠTATISTIKA ŠTVŔTROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Národná banka Slovenska je v zmysle požiadaviek ECB zodpovedná aj za zostavovanie štvrťročných finančných účtov (ŠFÚ). Hlavným účelom zostavenia ŠFÚ je zaznamenávanie všetkých finančných tokov v ekonomike, čo dáva obraz o tom, v akom objeme a forme finančné inštitúcie, domácnosti, podniky a vláda poskytujú alebo si nárokuje finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov. ŠFÚ predstavujú jeden z dôležitých podporných analytických nástrojov na účely sledovania transmisného mechanizmu menovej politiky a analýzy finančnej stability.

Národná banka Slovenska pri zostavovaní ŠFÚ spolupracuje so Štatistickým úradom SR (ŠÚ SR) a Ministerstvom financií SR (MF SR). ŠÚ SR je v rámci ŠFÚ zodpovedný za údaje sektora verejnej správy a tiež za ročné finančné účty za celú ekonomiku. V roku 2010 NBS spolupracovala so ŠÚ SR na zosúladení metodiky štvrťročných a ročných finančných účtov a na prepojení nefinančných a finančných účtov.

V súlade s požiadavkou ECB na skoršie zverejňovanie údajov (v horizonte do roku 2014) sa v roku 2010 podarilo skrátiť termín získavania vstupných predbežných údajov za sektor vlády z podkladov ŠÚ SR na T+60 dní a za sektor zahraničia z predbežných podkladov platobnej bilancie na T+85 dní. NBS taktiež pokročila v oblasti skvalitňovania údajov, konkrétnejšie v spresňovaní vyčíslovania ostatných zmien, čo zahŕňa metodiku precenení, reklasifikácií a kurzových rozdielov.

ŠTATISTIKA POISTOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Rok 2010 bol opäť charakteristický zabezpečením pravidelného zberu a spracovania údajov od subjektov poisťného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia. Uvedené údaje slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnateľnosti. K ultimu roka sme evidovali 197 vykazujúcich subjektov, 36 subjektov poisťného trhu, 116 subjektov kapitálového trhu a 45 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Zložitosť finančných trhov a prepojenosť finančných transakcií jednotlivých subjektov, zahŕňajúcich vo výraznej miere už aj poisťovne a dôchodkové fondy, viedli ECB k tomu, že v predchádzajúcom roku rozšírila spravodajskú skupinu, ktoré poskytujú štatistické informácie v rozsahu sektorovo členených finančných aktív a pasív, aj o tieto subjekty. Tieto štatistické informácie sa poskytujú v štvrtročnej periodicite v štruktúre jednotlivých finančných nástrojov (obeživa, vkladov, úverov, majetkových a dlhových cenných papierov, finančných derivátov, podielových listov, poisťno-technických rezerv a ostatných pohľadávok a záväzkov).

V požadovanej štruktúre sa ECB poskytli nielen údaje aktuálneho obdobia, ale aj revidované historické údaje od roku 2006. ECB v súčasnosti využíva tieto údaje na interné analytické účely, a to na sledovanie detailnej analýzy finančnej stability eurozóny, pričom v blízkej budúcnosti sa plánuje aj pravidelné zverejňovanie údajov za túto spravodajskú skupinu.

Oblasť štatistiky poisťovní bola v tomto roku ovplyvnená aj prípravou ďalšej etapy systému SOLVENCY II, ktorého úlohou je harmonizácia podmienok zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie s predpokladaným termínom zavedenia v roku 2012. Preveroval sa a pripomienkoval rozsah zmien v oblasti výkazníctva subjektov poisťného trhu, vplyv na štruktúru a formu predkladaných údajov.

ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebankových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb s výnimkou bánk a pobočiek zahraničných bánk, vychádza-

júc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

Rok 2010 bol pre činnosti zabezpečované v rámci štatistiky nebankových subjektov rokom pokračovania harmonizácie štatistiky v súlade s odporúčaniami medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, ktoré sa týkajú metodiky zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

V roku 2010 bolo schválené Opatrenie Národnej banky Slovenska o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona. Pri ohlasovaní skutočností týkajúcich sa aktív a pasív vo vzťahu k tuzemcom v zahraničí a vo vzťahu k cudzozemcom so sídlom v zahraničí sa zvýšila hodnota aktív a pasív zo 700 000 € na 1 000 000 €, pri ktorom vzniká devízová ohlasovacia povinnosť. Dôvodom tejto úpravy bolo zníženie zaťaženia malých podnikateľských subjektov v súvislosti s plnením devízovej ohlasovacej povinnosti.

Ďalším dôvodom úpravy opatrenia bolo doplnenie resp. detailnejšie vysvetlenie metodiky v hláseniach DEV (NBS) 1-12 na rok 2011: zaradenie zmeny krajiny podniku priamej investície v zahraničí medzi transakcie, zaradenie zmeny krajiny priameho zahraničného investora medzi transakcie, zmena prístupu k vykazovaniu podielových listov, vykazovanie precenenia len v kurzových a iných rozdieloch a vykazovanie úroku z úveru, účtovaného ako obstaranie majetku, ako transakcia, bez osobitnej evidencie v nákladoch.

ŠTATISTICKÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM A TECHNICKÁ PODPORA

V roku 2010 prebiehali analytické práce na príprave nového informačného systému s názvom Štatistický zberový portál. Ten by mal zefektívniť komunikáciu so spravodajskými subjektmi, urýchliť spracovanie dát v NBS a viesť k vytvoreniu jednotného dátového skladu pre údaje od všetkých vykazujúcich subjektov (bankových subjektov, nebankových finančných subjektov, subjektov s devízovou ohlasovacou povinnosťou). Bola dokončená štúdia realizovateľnosti, ktorá stanovuje hlavné črty nového informačného systému a tiež vypracovaná Ekonomická štúdia projektu. Štatistický zberový portál by mal v budúcnosti komplexne nahradiť v súčasnosti používané informačné systémy.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 7

EKONOMICKÝ VÝSKUM

7

7 EKONOMICKÝ VÝSKUM

Obsahové zameranie výskumnej činnosti v roku 2010 zohľadňovalo najmä potrebu hlbšej analýzy hospodárskeho vývoja Slovenska v rámci eurozóny. Najdôležitejšie výstupy priniesli nielen podrobnejšie informácie o aktuálnom stave konkurencieschopnosti, konvergencie, finančnej a fiškálnej situácie SR v porovnaní s inými krajinami EÚ alebo eurozóny, ale poskytli tiež zaujímavé námety na štrukturálne reformy v záujme zvýšenia hospodárskeho rastu a kvality života. Na silnejší vplyv eurozóny na vývoj domácej ekonomiky sa prihliadalo aj pri ďalšom vývoji štrukturálneho makroekonomického modelu slovenskej ekonomiky (DSGE modelu). Zintenzívnila sa medzinárodná spolupráca výskumného tímu, hlavne v oblasti makroobozretného modelovania a správania sa spotrebiteľov. Zvýšil sa počet publikácií v angličtine.

Zmyslom ekonomického výskumu v centrálnej banke je lepšie spoznať hospodárske a finančné vzťahy v ekonomike a ich prepojenia s menovou politikou. Ide najmä o aplikovaný výskum, ktorý prináša podporné informácie pre menovopolitické rozhodnutia a prispieva do odbornej diskusie o aktuálnych ekonomických problémoch. Výskum je primárne realizovaný pracovníkmi odboru výskumu. Najzaujímavejšie výsledky a zistenia za rok 2010 boli uverejnené v odborných článkoch. Rozsiahlejšie výstupy boli publikované ako recenzované výskumné štúdie (pod označením WP – Working Paper). Analýzy a zistenia mimo rámca výskumných štúdií sú publikované ako diskusné štúdie alebo odborné analýzy (zväčša označené ako PP – Policy Paper, OP – Occasional Paper alebo DP – Discussion Paper).¹⁶

V roku 2010 sa publikovalo osem odborných prác určených pre verejnosť. Z nich štyri mali charakter odborných analýz, jedna mala charakter diskusnej štúdie a tri spĺňali kritériá výskumnej štúdie. Autormi väčšiny z nich boli pracovníci odboru výskumu, zvýšila sa však spolupráca s pracovníkmi iných útvarov NBS a externými autormi a spoluautormi. Okrem uvedených odborných prác pripravili pracovníci odboru výskumu v spolupráci so zamestnancami iných útvarov NBS zaoberajúcimi sa otáz-

kami finančnej stability dve Správy o finančnej stabilite.

Publikované štúdie prispeli k prehĺbeniu poznatkov o domácej ekonomike vo viacerých oblastiach. Prvá z nich sa venovala výpočtu celkovej produktivity faktorov na podnikovej úrovni a odhadu jej vplyvu na jednotkové náklady práce. Pre menovú politiku je dôležité najmä zistenie, že s rastúcou podnikovou produktivitou stúpajú hodinové mzdy, ktoré sú hlavným faktorom rastu jednotkových nákladov práce. Ďalšia štúdia skúmajúca vzťah medzi lokálnou mierou nezamestnanosti a úrovňou miezd potvrdzuje, že v priemere sú mzdy na Slovensku relatívne pružné. Existujú ale významné rozdiely medzi sektormi, regiónmi a kvalifikačnými skupinami zamestnancov. Výskum z oblasti vplyvu rastu nákladov práce na infláciu v eurozóne naznačuje, že pružné sú aj ceny na Slovensku. Ďalšia práca prináša podrobný opis vývoja nominálnej a reálnej ekonomiky. V nadväznosti na finančnú a hospodársku krízu prevládala v roku 2010 vo viacerých členských, ako aj kandidátskych krajinách EÚ reálna divergencia. To sa prejavilo v neplnení maastrichtských kritérií, hlavne vo výraznom zhoršení fiškálnej situácie. V štúdii zaoberajúcej sa otázkami konkurencieschopnosti sa konštatuje, že zhoršenie cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti Slovenska po zavedení eura bolo iba dočasné a pokles produkcie bol dôsledkom globálneho poklesu dopytu. Finančná kríza viedla k zvýšeniu významu makroobozretných aspektov finančného dohľadu a k zmene systému finančnej regulácie. Tieto témy sú podrobne rozpracované v prílohách k správam o finančnej stabilite. V roku 2010 bola dokončená a zverejnená aj komplexná štvrtročná databáza príjmov a výdavkov verejnej správy. Podrobnosti jej zostavenia a možnosti využitia sú obsahom ďalšej odbornej štúdie. Výskumná štúdia vypracovaná v spolupráci s odborom menovej politiky zase prezentuje druhú generáciu DSGE modelu slovenskej ekonomiky. Najväčší záujem verejnosti vyvolala štúdia navrhujúca desať výsledkových ukazovateľov, ktoré by mohli slúžiť na stanovenie cieľov a zároveň na kvantitatívne vyhodnotenie štrukturálnych politík na Sloven-

¹⁶ V plnom znení sú dostupné aj na www.nbs.sk/sk/publikacie/vyskumne-studie

sku. Podrobnejší popis publikovaných štúdií sa nachádza v boxe 1.

Dôležitú funkciu zohráva výmena poznatkov prostredníctvom odborných seminárov a konferencií. V spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave a Heriot-Watt univerzitou v Edinburgu zorganizovala NBS prestížnu trojdňovú medzinárodnú konferenciu s účasťou významných predstaviteľov a odborníkov z viacerých európskych centrálnych bánk, medzinárodných inštitúcií a univerzít. Konferencia prispela k medzinárodnej výmene cenných poznatkov týkajúcich sa eurozóny a finančnej krízy. V roku 2010 sa na pôde NBS uskutočnilo viac ako 30 seminárov, na ktorých boli popri verejne publikovaných výsledkoch výskumu prezentované aj viaceré zatiaľ nepublikované zistenia. Pozitívne je, že vzrástol počet seminárov, na ktorých prezentovali svoje výsledky externí prednášatelia – ich počet dokonca prevýšil počet seminárov venovaných výsledkom výskumu NBS. Hodnotné informácie priniesli vystúpenia zahraničných hostí. Nad rámec obsahového zamerania publikovaných štúdií sa odborné semináre venovali aktuálnym hospodárskym a menovopolitickým otázkam, dohľadu nad finančnými inštitúciami, ako aj špecifickým problémom v oblasti ekonomického modelovania.

V roku 2010 sa ďalej rozvíjala spolupráca s medzinárodnými výskumnými tímami. Zástupca NBS sa zúčastnil rokovaní riaditeľov výskumných odborov národných bánk v EÚ (Heads of Research), čo umožnilo viac zosúladiť domácu výskumnú činnosť s výskumnou činnosťou centrálnych bánk iných krajín eurozóny. Národná banka Slovenska bola členom troch expertných skupín vytvorených pri Európskom systéme centrálnych bánk, ktoré zahŕňajú činnosti výskumného charakteru.

Skupina HFCN (Household Finance and Consumption Network) sa venuje skúmaniu finančnej situácie a spotrebných výdavkov domácností. V rámci spoločného projektu centrálnych bánk eurozóny sa v roku 2010 na Slovensku uskutočnil prieskum na vzorke viac ako 2 000 domácností. Cieľom bolo získať spoľahlivé údaje

o finančnej situácii slovenských domácností. Analýza zozbieraných údajov prispeje k lepšiemu porozumeniu dôsledkov makroekonomických šokov, menovopolitických a inštitucionálnych zmien na rozdielne skupiny domácností. Z pohľadu centrálnej banky sa momentálne javia byť zaujímavé analýzy vplyvu bohatstva na spotrebu a tiež zadĺženia domácností. Získané údaje sú však vhodnými podkladmi pre viaceré budúce štúdie, či už z oblasti prístupu domácností k úverom, tvorby úspor, rastu zadĺženosti, alebo aj spôsobu riešenia bytovej otázky.

Finančná kríza a jej ďalekosiahle dôsledky vytvorili potrebu prehĺbenia znalostí o finančnej stabilite a jej prepojenia s reálnou ekonomikou. Po úspešnej prípravnej fáze realizovanej v roku 2009 vznikla v roku 2010 pracovná skupina makroobozretného výskumu. Na prvom stretnutí plenárneho zasadania odborníci zanalyzovali a zatriedili predložené návrhy výskumných projektov. Činnosť skupiny sa člení na tri hlavné oblasti: 1) rozvoj makrofinančných modelov prepájajúcich finančnú stabilitu s reálnou ekonomikou, 2) systémy skorého varovania a indikátory systémového rizika, 3) oblasť hodnotenia rizika náklady. NBS sa okrem účasti na plenárnom zasadaní, zapojila do výskumu systémov skorého varovania a indikátorov systémového rizika. Popri tejto oblasti sa bude skupina venovať aj nasledujúcim témam: identifikácia stresu a rastu úverov, vznik bublín pri cenách aktív, fiškálny dohľad, individuálne a systémové bankové riziká.

Otázky vzájomných vzťahov medzi finančným sektorom a reálnou ekonomikou sa dostali do popredia aj v pracovnej skupine pre ekonometrické modelovanie (WGEM – Working Group on Econometric Modelling). Skupina združuje tri tímy. Prvý sa venuje modelovaniu potenciálneho produktu v rámci DSGE modelov, druhý sa zaoberá prínosmi a nákladmi fiškálnej konsolidácie a tretí makrofinančným prepojeniam. Pracovníci výskumu NBS prispeli k príprave priebežnej správy a aktívne sa zapájajú do práce v treťom tíme, ktorý sa zameriava na prenos šokov z finančného sektora do reálnej ekonomiky a možnými spätnými vplyvmi na finančný sektor.

Box 1

ŠTÚDIE PUBLIKOVANÉ V ROKU 2010

Michal Benčík

OP 1/2010: Vplyv celkovej produktivity faktorov na mzdy a jednotkové náklady práce

Štúdia sa venuje odhadu celkovej produktivity faktorov (TFP – Total factor productivity) na úrovni podnikov v rokoch 2001 až 2007. Skúmal sa vplyv TFP na mzdy, počet pracovníkov, počet odpracovaných hodín na pracovníka a tiež na jednotkové náklady práce. Tie sú reprezentované podielom miezd na pridanej hodnote. Pri odhade celkovej produktivity faktorov bola použitá metóda Levinsohna a Petrina. Aplikáciou dynamického panelového odhadu sa zistilo, že TFP pôsobí na podiel miezd na pridanej hodnote viacerými kanálmi. Pri vývoji jednotkových mzdových nákladov je dominantný tzv. mzdový kanál. To znamená, že TFP pôsobí najmä cez hodinové mzdy, ktoré sú rastúcou funkciou podnikovej produktivity a klesajúcou funkciou odvetvovej produktivity. V menšej miere vplyva TFP aj cez počet zamestnancov a počet odpracovaných hodín na zamestnanca – tu prírastok podnikovej produktivity pôsobí záporne a úroveň odvetvovej produktivity pôsobí kladne.

Mária Marčanová a Ľudovít Ódor

OP 2/2010: Kvartálna fiškálna databáza 1996-2006 (na analytické účely)

Štúdia prináša komplexnú štvrtročnú databázu príjmov a výdavkov verejnej správy za roky 1996 – 2006, ktorá doteraz na Slovensku chýbala. Je skonštruovaná na báze ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Databáza zachováva hlavné princípy metodiky ESA 95 a ostáva tak medzinárodne porovnateľnou. Jej výhodou je, že umožní kvantitatívne skúmať niektoré aspekty fiškálnej politiky: veľkosť multiplikátorov, efektívnosť konsolidačných opatrení alebo veľkosť štruktúrneho salda. Údaje sú použiteľné aj v komplexných modeloch slovenskej ekonomiky na vylepšenie blokov zameraných na fiškálnu oblasť.

Tibor Lalinský

OP 3/2010: Konkurencieschopnosť podnikov po zavedení eura na Slovensku

Slovenské podniky zaznamenali v období zavedenia eura výrazné zhoršenie hospodárskych

a finančných ukazovateľov. Zásadné zmeny vo výsledkoch nefinančných podnikov boli pozorovateľné aj vo väčšine krajín EÚ. Hlavným faktorom negatívneho vývoja bol globálny prepád dopytu. Niektoré ukazovatele naznačujú, že zavedenie eura a s ním súvisiace následné zhodnotenie efektívneho výmenného kurzu mohlo mať dodatočný negatívny vplyv na vybrané odvetvia služieb. Pokles cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti týchto odvetví súvisiaci so zavedením eura bol iba dočasný. Obchodovateľný sektor reprezentovaný najmä priemyselnou výrobou sa zdá byť dostatočne konkurencieschopný. S postupným oživením svetového hospodárstva rastie význam pôvodne identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti, najmä podpory výskumu, vývoja, vzdelávania a inovácií.

Martin Filko, Štefan Kišš, Ľudovít Ódor a Matej Šiškovič

DP 1/2010: Ako sa najesť z grafov (10 receptov pre slovenskú ekonomiku)

Štúdia prezentuje možné prístupy k meraniu kvality života, ich silné a slabé stránky, a identifikuje desať výsledkových ukazovateľov, ktoré by mohli slúžiť nielen na stanovenie cieľov, ale aj na kvantitatívne vyhodnotenie štruktúrnych politík na Slovensku. Zároveň v identifikovaných oblastiach prináša stručné zhodnotenie najlepšej praxe zo sveta ako možnú inšpiráciu pre tvorcov hospodárskej politiky.

Tibor Lalinský

Analýza konvergencie slovenskej ekonomiky 2010

Vo viacerých členských, ako aj kandidátskych, krajinách EÚ prevládala v roku 2009 reálna divergencia. Slovensko zaznamenalo čiastočný pokles relatívnej výkonnosti a nárast relatívnej cenovej hladiny. Potvrdila sa úzka previazanosť reálnej a nominálnej konvergencie. Vo väčšine krajín (vrátane SR) sa dramaticky zhoršila fiškálna situácia. Všetky maastrichtské kritériá plnilo iba Estónsko. V nasledujúcich rokoch by sa proces reálnej konvergencie mal obnoviť. Napriek tomu sa Slovensku nadmerný deficit v blízkej

budúcnosti pravdepodobne nepodarí odstrániť. Fiškálna situácia sa bez prijatia zásadných konsolidačných opatrení výrazne nezmení ani v ostatných sledovaných krajinách. Vyššia priemerná inflácia v EÚ zlepšuje šancu viacerých krajín splniť inflačné kritérium. V SR sa naopak zvyšuje riziko neplnenia tohto kritéria.

Matúš Senaj, Milan Výškrabka a Juraj Zeman
WP 1/2010: MUSE: DSGE model slovenskej ekonomiky v menovej únii

Štúdiá charakterizuje nový štrukturálny model slovenskej ekonomiky. Model MUSE je druhou generáciou DSGE modelu (modelu dynamickej stochastickej všeobecnej rovnováhy). Druhá generácia prináša simultánne modelovaný vývoj slovenskej ekonomiky aj eurozóny. To umožňuje zohľadniť skutočnosť, že NBS sa v rámci Eurosystému podieľa na menovopolitických rozhodnutiach ovplyvňujúcich celú eurozónu. Ďalším zlepšením súčasného modelu je odhadnutie jeho dynamických parametrov Bayesovou metódou, čo je v súčasnosti najlepšia technika odhadu zložitých modelov. Model je vhodný na simulácie výsledkov rôznych typov hospodárskych politík, resp. technologických zmien. V štúdiu sú prezentované reakcie modelových premenných na vybrané štrukturálne šoky.

Sandra Tatierska

WP 2/2010: Určujú jednotkové náklady práce infláciu v eurozóne?

Štúdiá obsahuje analýzu vzťahu medzi jednotkovými nákladmi práce a infláciou. Odhaduje samostatný model optimálneho rastu cien vychádzajúci z novokeynesiánskej Philipsovej krivky pre jedenásť krajín eurozóny za predpokladu, že jednotkové náklady práce sú proporcionálne hraničným nákladom. Výsledky získané dvojstupňovou metódou odhadu potvrdzujú platnosť vzťahu medzi vývojom nákladov práce a vývojom cien v ôsmich z jedenástich sledovaných krajín. Priemerná doba, za ktorú sa zmena jednotkových nákladov práce prejaví v zmene cien, je osem mesiacov. Výsledky pre Slovensko naznačujú existenciu prevažne pružných cien.

Pavel Gertler

WP 3/2010: Rozdiely v pružnosti miezd na segmentoch trhu práce

Táto štúdiá skúma vzťah medzi lokálnou mierou nezamestnanosti a úrovňou miezd – vzťah, ktorý sa v odbornej literatúre tiež nazýva mzdová krivka. Použitím panelových odhadov na rozsiahlej databáze mikroúdajov na úrovni podnikov môžeme potvrdiť predchádzajúce zistenia, že v priemere sú mzdy na Slovensku relatívne pružné. Rast lokálnej miery nezamestnanosti o 1 percentuálny bod je spojený s 0,85% poklesom v úrovni miezd. Zistené elasticity sa však výrazne líšia medzi sektormi, regiónmi a hlavne medzi kvalifikačnými skupinami zamestnancov. Výsledky odhadov naznačujú, že celkovú pružnosť miezd na slovenskom trhu práce ťahá najmä vysoká pružnosť miezd zamestnancov so zväčša vyššou kvalifikáciou a širšími možnosťami uplatnenia ako inštitucionálne nastavenie trhu práce.

Správa o finančnej stabilite za rok 2009

Správa hodnotí najdôležitejšie faktory, ktoré ovplyvňovali domácu finančnú stabilitu v roku 2009 a posudzuje riziká pre finančnú stabilitu v strednodobom horizonte. Veľmi nepriaznivá situácia v globálnej ekonomike a na medzinárodných finančných trhoch v roku 2009 testovala odolnosť slovenského hospodárstva a jeho finančného systému. Domáca finančná stabilita v roku 2009 nebola ohrozená a finančný systém Slovenska dobre odolával šokom najmä vďaka silnej finančnej pozícii, dostatočnému objemu a vysokej kvalite vlastného kapitálu inštitúcií. V súvislosti so zložitými podmienkami vo vonkajšom ekonomickom prostredí bol v strednodobom horizonte ako rizikový vyhodnotený najmä očakávaný vývoj v slabších inštitúciách. Súčasťou správy sú aj prílohy zaoberajúce sa viacerými dôležitými otázkami, ktoré sa dostali do popredia počas finančnej krízy. Dve z nich sa venujú návrhom na zlepšenie regulácie finančného systému. Zdôrazňujú potrebu klásť väčší dôraz na systémové riziko, resp. význam makroobozretných aspektov finančného dohľadu a regulácie. Tretia príloha sa zameriava na makrofinančné dopady zadlženosti domácností.

Správa o finančnej stabilite za 1. polrok 2010

Správa hodnotí najdôležitejšie faktory, ktoré ovplyvňovali domácu finančnú stabilitu v 1. polroku 2010. Konštatuje sa v nej mierne zlepšovanie domácich podmienok pre finančnú stabilitu a pretrvávanie viacerých rizík pochádzajúcich z vonkajšieho prostredia. Nad rámec bežného obsahu sa správa v samostatnej prílohe venuje vzniku, štruktúre, funkciám a cieľom

nového európskeho rámca pre finančný dohľad a hodnotí jeho prínosy a negatíva. V druhej prílohe správa obsahuje analýzu zmien, ktoré so sebou priniesol vstup do eurozóny z pohľadu externej dlžnickej pozície Slovenska a udržateľnosti bežného účtu platobnej bilancie. Tretia príloha hodnotí úlohu maastrichtských kritérií v rozpočtovej politike krajín EÚ – vplyv zadlženia a deficitu verejných financií na príjmy a výdavky verejných rozpočtov.

EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM

NBS je od 1. januára 2009 spolu s ECB a národnými centrálnymi bankami členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro, súčasťou Eurosystemu. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov ECB, najvyššieho menovopolitického orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. Zároveň je členom Generálnej rady ECB, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu.

Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/Európskeho systému centrálnych bánk, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín, sa počas roku 2010 priamo podieľalo viac ako 70 zástupcov NBS. Participácia odborných útvarov NBS na úlohách Eurosystemu predstavuje významnú časť aktivít banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Guvernér NBS sa zúčastnil pravidelných neformálnych zasadnutí Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ (ECOFIN), ktoré sa uskutočnili v hlavných mestách predsedajúcich krajín Rady EÚ – v apríli 2010 v Madride a v septembri 2010 v Bruseli. Počas roku 2010 sa zástupcovia NBS taktiež zúčastňovali na aktivitách vybraných výborov a pracovných skupín Rady EÚ a Európskej komisie, napr. rokovaní Hospodárskeho a finančného výboru (EFC).

EURÓPSKA SPOLUPRÁCA V OBLASTI DOHLADU

V reakcii na finančnú krízu zriadila Európska komisia ešte v novembri 2008 skupinu odborníkov a poverila ju vypracovaním odporúčaní o tom, ako posilniť spoluprácu v oblasti dohľadu na európskej úrovni tak, aby to prispelo k obnoveniu dôvery vo finančný systém. Vo svojej záverečnej správe (tzv. De Larosièrova správa) skupina odporučila vytvorenie nového modelu dohľadu nad európskymi finančnými inštitúciami a trhmi v záujme posilniť všeobecnú finančnú stabilitu v Európskej únii.

V nadväznosti na túto správu Európska rada schválila 24. novembra 2010 znenia nariadení a smernice, na základe ktorých vznikol 1. januára 2011 Európsky systém finančného dohľadu (ESFS), ktorý pozostáva z nasledovných orgánov:

- Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB),
- Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA),
- Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA),
- Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA),
- Spoločný výbor európskych orgánov dohľadu,
- príslušné orgány alebo orgány dohľadu v členských štátoch.

Hlavným cieľom ESFS je zabezpečiť, aby sa pravidlá, ktoré sa vzťahujú na finančný sektor, náležite uplatňovali s cieľom chrániť finančnú stabilitu a zabezpečiť dôveru vo finančný systém ako celok a dostatočnú ochranu pre užívateľov v oblasti finančných služieb. Dohľad nad finančným trhom sa delí na dve hlavné oblasti – dohľad nad obozretným podnikaním finančných inštitúcií, ktorým sa zaoberajú európske orgány dohľadu, a makroprudenciálny dohľad nad finančným systémom EÚ, ktorý je v pôsobnosti ESRB. Európske orgány dohľadu nahrádzajú doterajšie poradné výbory Komisie pôsobiace na tretej úrovni Lamfalussyho procesu – CEBS, CEIOPS a CESR¹⁷.

NBS je členom všetkých týchto inštitúcií, v každej z nich bude mať svojho zástupcu v jej najvyššom orgáne. Experti NBS sa budú zúčastňovať na rokovaní jednotlivých pracovných skupín, v ktorých budú pracovať na príprave vykonávacích a regulačných predpisov, odporúčaní a usmernení.

8.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA

Najvýznamnejšími míľnikmi roku 2010 týchto brettonwoodských inštitúcií boli schválenie

¹⁷ Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS) so sídlom v Londýne je nahradený Európskym orgánom pre bankovníctvo – European Banking Authority (EBA), Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov (CEIOPS) so sídlom vo Frankfurt nad Mohanom je nahradený Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov (CESR) so sídlom v Paríži je nahradený Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ESMA).

reformy kvót a riadenia MMF v decembri 2010 a schválenie navýšenia kapitálu Svetovej banky v apríli 2010. Hlavnými podujatiami boli jarné a výročné zasadania MMF a SB v apríli a októbri 2010, na ktorých sa zúčastnil guvernér NBS vo funkcii guvernéra za SR v MMF.

V roku 2010 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2010 poskytla SR prostredníctvom Finančného transakčného plánu (FTP) približne 64,6 mil. SDR. Vo februári 2010 vstúpila do platnosti bilaterálna dohoda medzi SR a MMF, na základe ktorej SR poskytla v roku 2010 MMF zdroje vo výške 26,83 mil. SDR.

V júli 2010 sa v SR uskutočnila pravidelná misia pracovníkov MMF v rámci konzultácií podľa čl. IV Dohody o MMF k hospodárskym politikám SR. Okrem toho ukončil MMF v júli 2010 aj konzultácie k otázkam menovej a devízovej politiky eurozóny, ktorá je spoločná pre všetky krajiny eurozóny. Z pravidelných aktivít MMF, do ktorých sa SR zapojila v roku 2010, možno spomenúť napr. aktualizáciu Ročnej správy o devízovom režime a devízových obmedzeniach (AREAER).

V roku 2010 SR poskytla príspevok Medzinárodnému združeniu pre rozvoj (IDA) vo výške 680 tis. € a Iniciatíve pre mnohostranné odpustenie dlhov (MDRI) vo výške 30 tis. €. Prostriedky boli poskytnuté na základe záväzku v rámci prístúpenia SR k 15. doplneniu zdrojov IDA a financovaniu MDRI. Zároveň sa SR podieľala na rokovaniach o 16. doplnení zdrojov IDA.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2010 NBS navštívili zástupcovia štruktúrálnej a politickej misie OECD, ktorá sa uskutočňuje pravidelne ako súčasť prípravy komplexného hodnotenia ekonomiky SR vo Výbore pre ekonomické prehľady OECD. Zástupcov štruktúrálnej misie prijala generálna riaditeľka odboru menovej politiky NBS. Politická misia v NBS sa konala za účasti guvernéra NBS. Závery misie sa premietli do Ekonomického prehľadu SR za rok 2010, ktorý verejnosti predstavil generálny tajomník OECD Angel Gurría na Medzinárodnej ekonomickej konferencii v Bratislave.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2010 sa v Záhrebe na svojom výročnom zasadnutí stretla Rada guvernérov Európskej

banky pre obnovu a rozvoj. Členom slovenskej delegácie bol viceguvernér NBS. Hlavnými diskusnými témami boli úloha EBOR v procese zotavovania regiónu po kríze a budovanie udržateľného rastu. Rada guvernérov EBOR na zasadnutí okrem iných úloh schvaľovala Strednodobú stratégiu EBOR na roky 2011 – 2015.

8.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE

Výročné zasadnutie akcionárov BIS sa konalo v júni 2010 za účasti guvernéra NBS. Pravidelné dvojmesačné zasadnutia guvernérov BIS sa venovali riziku úrokovej sadzby vo finančnom systéme, reakciám na prílev kapitálu, návrhom Bazilejských výborov na reformy a správe výboru Irwina Fischera o štatistike centrálnych bánk. NBS aj v roku 2010 spolupracovala na aktivitách skupiny zaoberajúcej sa riadením centrálnych bánk (Central Bank Governance Group).

OSTATNÉ MEDZINÁRODNÉ DOHĽADOVÉ INŠTITÚCIE

V súvislosti so záväzkami NBS voči medzinárodným organizáciám, Európskej centrálnej banke, výborom EÚ a pod. sa pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom pravidelne zúčastňujú rokovaní rôznych pracovných skupín a výborov. Útvar dohľadu sa vo významnej miere v roku 2010 podieľal aj na spolupráci so zahraničnými regulátormi, najmä v súvislosti s výkonom dohľadu nad bankovými a poisťovacími skupinami, účasťou v pracovných skupinách a výboroch medzinárodných inštitúcií, ako napr. Výboru európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS), Výboru európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS) a Výboru európskych regulátorov cenných papierov (CESR).

V rámci Európskeho systému centrálnych bánk pracoval Výbor pre bankový dohľad (BSC). Jednou z jeho úloh bolo aj monitorovanie a hodnotenie vývoja v európskom finančnom sektore z pohľadu finančnej stability. Rada guvernérov ECB rozhodla na svojom 298. zasadnutí o jeho zrušení k 1. januáru 2011 a vytvorení nového Výboru pre finančnú stabilitu (Financial Stability Committee – FSC). Doterajšie úlohy BSC a činnosť vykonávanú jeho pracovnými skupinami by mal prevziať buď FSC, alebo Poradný technický výbor

ESRB, čo však bude ešte predmetom rozhodovania. Dôvodom bolo posilnenie mandátu výboru v oblasti finančnej stability a zníženie možného prekryvania kompetencií s Európskym orgánom pre bankovníctvo. Úlohou FSC bude monitorovať a hodnotiť finančnú stabilitu eurozóny, príprava stanovísk ECB, hodnotenie dopadov regulácie a výmena informácií v oblasti finančnej stability a poskytovanie podpory v oblasti finančnej stability pre ostatné výbory ESCB.

CEBS bol výborom zloženým zo zástupcov bankových dohľadov a zástupcov centrálnych bánk Európskej únie. Medzi jeho úlohy patrila tvorba odporúčaní Európskej komisii, implementácia smerníc spoločenstva, zlepšenie spolupráce a výmeny informácií medzi bankovými dohľadmi. Zameriaval sa hlavne na pravidlá pre kapitálové požiadavky pre finančné inštitúcie z dôvodu zabezpečenia užšej prepajiteľnosti kapitálu finančných inštitúcií s rizikami, ktorým sú vystavené. V rámci CEBS boli vytvorené rôzne pracovné a expertné skupiny. Súčasťou CEBS bola aj Groupe de Contact (GdC) – expertná skupina zameraná na harmonizáciu postupov dohľadu a výmenu informácií.

Úlohou CESR bolo zlepšiť koordináciu medzi orgánmi dohľadu v oblasti cenných papierov v rámci Európskej únie, pôsobiť ako poradná skupina Európskej komisie a aktívne pracovať na zabezpečení konzistentnej a včasnej implementácii komunitárnej legislatívy v členských štátoch.

CEIOPS bol Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi, založený rozhodnutím Európskej komisie. Členmi CEIOPS-u boli dohľadacie inštitúcie poisťného sektora a sektora zamestnaneckých penzijných fondov členských štátov EÚ. Prioritnou úlohou, na ktorú výbor kládol v poslednej dobe dôraz, bol projekt Solventnosť II.

Súčasťou činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom bola v roku 2010 aj spolupráca s dohľadmi z iných krajín, a to najmä s dohľadmi materských bánk alebo poisťovní, ktorých dcérske banky alebo poisťovne majú sídlo na území SR. Spolupráca dohľadov prebieha na bilaterálnej aj multilaterálnej úrovni. V posledných rokoch je to najmä činnosť kolégií dohľadov pre jednotlivé bankové alebo poisťovacie skupiny. Útvar dohľadu je členom 11 kolégií dohľadov v oblasti bankovníctva, z toho 9 pre banky a 2 pre pobočky zahraničných

bánk a 11 kolégií dohľadov nad cezhraničnými poisťovacími skupinami.

8.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS sa v roku 2010 spolu s ďalšími trinástimi centrálnymi bankami Eurosystemu zapojila do programu Crisis Response Package. Program technickej pomoci, ktorý operatívne pripravila ECB v spolupráci s MMF a SB ako reakciu na súčasnú finančnú krízu, je zameraný výlučne na podporu dohľadu u ôsmich kandidátov a potenciálnych kandidátov na vstup do EÚ (Chorvátsko, Macedónsko, Bosna a Hercegovina, Albánsko, Čierna Hora, Turecko, Srbsko, Kosovo). Program je rozdelený do troch komponentov: 1. systém vzdelávacích seminárov, 2. spolupráca pri návrhoch opatrení na zvýšenie obozretnosti dohľadov v jednotlivých krajinách a 3. simulácia cezhraničnej spolupráce dohľadov. NBS sa zapojila do prvých dvoch komponentov, a to v rámci 1. komponentu súborom seminárov na témy Pilier II, ICAAP/SREP, hodnotenia a merania rizík. V rámci 2. komponentu regulátori NBS pomôžu Centrálnej banke Čiernej Hory dopracovať v jej dohľade chýbajúce opatrenia v oblasti Pilier II, v licencovaní bánk a v IAS/finančnom reportingu.

NBS sa zároveň zapojila aj do prípravy programu technickej pomoci Eurosystemu pre Narodna banka Srbije (Národnú banku Srbska), ktorý bol schválený Radou guvernérov ECB v decembri 2010.

Okrem tohto poskytovala NBS technickú pomoc aj na bilaterálnej úrovni. Tradičným prijímateľom technickej pomoci NBS bola Національний банк України (Národná banka Ukrajiny). V jej prospech sa v roku 2010 uskutočnili 3 odborné podujatia v Bratislave a Kyjeve na tému platobných a zúčtovacích systémov, menových swapov a spotových transakcií a tému prania špinavých peňazí. V marci 2010 bola podpísaná zmluva o technickej spolupráci s Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь (Národnou bankou Bieloruskej republiky). Na základe tejto zmluvy NBS usporiadala v roku 2010 dva odborné semináre pre expertov Národnej banky Bieloruska na tému ľudských zdrojov a tému oceňovania finančných nástrojov v súlade s IAS. Experti NBS sa zúčastnili na odborných vzdelávacích podujatiach v Bielorusku s prednáškami o archívnom a knižničnom systéme NBS, Hospodárskej a menovej únii a o zavedení eura.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 9

LEGISLATÍVA

9 LEGISLATÍVA

V roku 2010 pokračovala Národná banka Slovenska vo vykonávaní svojich legislatívnych a aproximačných kompetencií v oblasti meny, peňažného obehu, devízového hospodárstva, bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia.

LEGISLATÍVNE ZMENY ZÁKONOV V OBLASTI PÔSOBNOSTI NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA PRIPRAVENÉ A VYKONANÉ V ROKU 2010

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 403/2010 Z. z. Z § 13 sa vypustilo ustanovenie, na základe ktorého mal guvernér a v jeho neprítomnosti ním poverený viceguvernér právo byť prítomný na zasadnutiach vlády Slovenskej republiky.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. Týmto zákonom bol do zákona zavedený základný bankový produkt obsahujúci bankové služby, ktoré sú banky povinné poskytnúť klientovi – spotrebiteľovi a tiež boli upravené niektoré pravidlá obozretného podnikania bánk, najmä v používaní prístupu interných ratingov pre kreditné riziko.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. a zákonom č. 505/2010 Z. z. Zákonom č. 129/2010 Z. z. sa upravila najmä nová úloha pre centrálného depozitára, a to evidovať zahraničné cenné papiere vydané Európskou centrálnou bankou alebo Európskou centrálnou bankou v súčinnosti s Národnou bankou Slovenska a tiež sa upravilo postavenie a úlohy ratingových agentúr v súlade s európskym právom. Zákonom č. 505/2010 Z. z. sa upravila najmä ochrana klientskeho majetku Garančným fondom investícií vo výške 50 000 eur.

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. Týmto zákonom sa medzi subjekty, nad ktorými vykonáva Národná banka Slovenska dohľad, doplnili aj ratingové agentúry, upravilo sa postavenie útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska, jeho nové organizačné začlenenie v rámci Národnej banky Slovenska a tiež sa doplnila nová povinnosť Národnej banky Slovenska viesť register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery a podregister iných veriteľov poskytujúcich iné ako spotrebiteľské úvery.

Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. Týmto zákonom sa umožnilo vykonávať zaistovaciu činnosť aj poisťovníam na základe povolenia na zaistovaciu činnosť za zákonom ustanovených podmienok a tiež sa zaviedla povinnosť poisťovne informovať poistníka o dôležitých zmluvných podmienkach ešte pred uzatvorením poisťovnej zmluvy.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 105/2010 Z. z. a zákonom č. 543/2010 Z. z. Zákonom č. 105/2010 Z. z. sa upravili pravidlá investovania dôchodkovou správcovskou spoločnosťou do prevoditeľných cenných papierov a nástrojov peňažného trhu. Zákonom č. 543/2010 Z. z. sa najmä umožnilo v rámci prechodných ustanovení sporiteľom zmeniť svoju účasť na starobnom dôchodkovom sporení.

Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. Týmto zákonom sa upresnilo postavenie a úlohy finančných agentov, finančných poradcov a finančných sprostredkovateľov v nadväznosti na požiadavky Európskej únie.

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú

prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 144/2010 Z. z. Týmto zákonom sa zaviedla pre poisťovateľa povinnosť vydať poisťníkovi bez zbytočného odkladu tlačivo na vypísanie údajov o dopravnej nehode alebo škodovej udalosti.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2010 novelizovaný zákonom č. 70/2010 Z. z. a zákonom č. 505/2010 Z. z. Zákonom č. 70/2010 Z. z. sa stali chránenými vkladmi aj vklady na účtoch bytových domov, ktorých vkladateľom je správca bytového domu. Zákonom č. 505/2010 Z. z. sa upravila najmä náhrada za nedostupný vklad najviac vo výške 100 000 eur, a to v nadväznosti na požiadavku Európskej únie na zosúladenie výšky náhrad za nedostupné vklady v celej Európskej únii.

VYHLÁŠKY A OPATRENIA VYDANÉ V ROKU 2010 NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA V RÁMCI JEJ LEGISLATÍVNYCH KOMPETENCIÍ NA VYDÁVANIE VYKONÁVACÍCH VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

- Vyhláška Národnej banky Slovenska č. 69/2010 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Národnej banky Slovenska č. 91/2008 Z. z. o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a jej depozitárom a o zmene vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 567/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde v znení vyhlášky č. 523/2008 Z. z.
- Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 467/2010 Z. z. o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona.
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. januára 2010 č. 1/2010 o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta a na udelenie povolenia

na vykonávanie činnosti finančného poradcu (oznámenie č. 39/2010 Z. z.).

- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. januára 2010 č. 2/2010 o obsahu, členení a spôsobe predkladania výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva (oznámenie č. 40/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 16. februára 2010 č. 3/2010 o predkladaní hlásení poisťovňou z iného členského štátu na štatistické účely (oznámenie č. 59/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. marca 2010 č. 4/2010, ktorým sa ustanovuje vzor formulára o podmienkach uzavretia poisťnej zmluvy (oznámenie č. 87/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. marca 2010 č. 5/2010, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o systéme vnútornej kontroly a o činnosti útvaru vnútorného auditu poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne a pobočky zahraničnej zaistovne (oznámenie č. 88/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. mája 2010 č. 6/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska podľa § 28 ods. 1 zákona o bankách (oznámenie č. 219/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. mája 2010 č. 7/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa § 70 ods. 1 zákona o cenných papieroch (oznámenie č. 220/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. mája 2010 č. 8/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa § 45 ods. 1 zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (oznámenie č. 221/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 25. mája 2010 č. 9/2010 o odbornej skúške a odbornej skúške s certifikátom na účely zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (oznámenie č. 259/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. júna 2010 č. 10/2010, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2008 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska v znení neskorších predpisov (oznámenie č. 277/2010 Z. z.).

LEGISLATÍVA

- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. júna 2010 č. 11/2010, ktorým sa ustanovujú metódy oceňovania pozícií zaznamenaných v bankovej knihe a podrobnosti o oceňovaní pozícií zaznamenaných v bankovej knihe vrátane frekvencie tohto oceňovania (oznámenie č. 278/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. júna 2010 č. 12/2010, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení neskorších predpisov (oznámenie č. 279/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. augusta 2010 č. 13/2010 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu (oznámenie č. 367/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. augusta 2010 č. 14/2010, ktorým sa dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 18/2008 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely v znení opatrenia č. 5/2009 (oznámenie č. 368/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 21. septembra 2010 č. 15/2010 o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk (oznámenie č. 387/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 21. septembra 2010 č. 16/2010 o uverejňovaní informácií obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi (oznámenie č. 388/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 28. septembra 2010 č. 17/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti oznámenia o osobách s osobitným vzťahom k poisťovni, zaistovní, pobočke zahraničnej poisťovne a pobočke zahraničnej zaistovne (oznámenie č. 389/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska z 28. septembra 2010 č. 18/2010 o priemernej výške nákladov na finančné sprostredkovanie v životnom poistení (oznámenie č. 390/2010 Z. z.).
- Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 14. decembra 2010 č. 19/2010 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska (oznámenie č. 521/2010 Z. z.).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 10

INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10

10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10.1 INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

Národná banka Slovenska vznikla 1. januára 1993 na základe zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ako nezávislá centrálna banka Slovenskej republiky. Od 1. januára 2009 – dňa zavedenia eura v Slovenskej republike, sa stala súčasťou Eurosystemu, tvoriaceho systém centrálného bankovníctva eurozóny v rámci Európskeho systému centrálnych bánk.

VÝBORY EUROSYSTEMU/ESCB

Výbory Eurosystemu/ESCB plnia dôležitú pomocnú funkciu pre rozhodovacie orgány ECB. Vypracúvajú odborné expertízy v oblasti svojej pôsobnosti a vykonávajú špecifické úlohy na základe mandátu, ktorý schvaľuje Rada guvernérov ECB.

- Výbor pre účtovníctvo a menové príjmy
- Výbor pre bankový dohľad¹⁸
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre metodiku nákladov
- Výbor Eurosystemu/ESCB pre komunikáciu

- Výbor pre finančnú stabilitu¹⁹
- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných auditorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre platobné a zúčtovacie systémy
- Výbor pre riadenie rizika
- Výbor pre štatistiku

- Rozpočtový výbor
- Riadiaci výbor Eurosystemu pre oblasť IT
- Konferencia pre ľudské zdroje

Hlavným cieľom Národnej banky Slovenska je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Európska centrálna banka pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,

¹⁸ Výbor pre bankový dohľad bol zrušený k 16. 12. 2010 (formálne k dátumu zriadenia ESRB).

¹⁹ Výbor pre finančnú stabilitu bol zriadený k 13. 1. 2011.

Zdroj: ECB.

Poznámka: Eesti Pank, centrálna banka Estónska, sa stala súčasťou Eurosystemu 1. 1. 2011.

- podporuje plynulé fungovanie platobných systémov a zúčtovacích systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystemu,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk.

V oblasti finančného trhu prispieva Národná banka Slovenska k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže. Pritom Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad finančným trhom, t. j. vykonáva dohľad nad bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi, sprostredkovateľmi investičných služieb, burzami cenných papierov, správcovskými spoločnosťami, podielovými fondmi a subjektmi kolektívneho investovania, poisťovňami, zaistovňami, dôchodkovými správcovskými spoločnosťami, dôchodkovými fondmi, doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami a ďalšími dohliadanými subjektmi slovenského finančného trhu.

10.2 ĽUDSKÉ ZDROJE

NBS k 31. decembru 2010 zamestnávala spolu 1 079 zamestnancov, čo je v porovnaní s rokom 2009 o 7 zamestnancov menej. Pracovný pomer v roku 2010 skončilo spolu 55 zamestnancov, z toho 12 zamestnancov z dôvodu organizačnej zmeny.

V roku 2010 sa zrealizovalo spolu 84 výberových konaní (vrátane interných, externých a opakovane vyhlásených výberových konaní). Prijatých bolo 34 nových zamestnancov. Z externých zdrojov sa zamestnanci prijímali len v prípade, keď sa voľné pracovné miesto nepodarilo obsadiť interným výberovým konaním.

Priemerná mesačná mzda za rok 2010 dosiahla výšku 1 703,24 €. Oproti roku 2009 sa v absolútnom vyjadrení zvýšila o 49,54 €, čo predstavuje medziročný rast o 3 %.

Medzi národnými centrálnymi bankami Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskou centrálnou bankou (ECB) a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami sa uskutočňuje výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu zamestnancov v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2010 pôsobilo v ECB a v CEBA (Committee of European Banking Supervisions – Výbor európskeho bankového dohľadu) celkovo 7 zamestnancov NBS.

10.3 ORGANIZÁCIA A RIADENIE

V roku 2010 boli v nadväznosti na rozhodnutia bankovej rady schválené štyri novely Organizačného poriadku NBS, z ktorých jedna nadobudla účinnosť od 1. januára 2011. Organizačné zmeny súviseli najmä s preskupením organizačných zložiek a organizačných útvarov v dôsledku znižovania počtu členov bankovej rady v nadväznosti na novelizáciu ustanovení zákona NR SR č. 556/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov, so zmenou organizačnej štruktúry jednotlivých útvarov, ktoré tvorili súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom a modifikáciou agendy oddelenia menovej a finančnej štatistiky odboru štatistiky.

10.4 VZDELÁVANIE

Za prioritu v oblasti odborného vzdelávania sa aj v roku 2010 považovala účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach realizovaných v rámci Európskeho systému centrálnych bánk, Európskeho systému orgánov finančného dohľadu, ako aj na vzdelávacích podujatiach realizovaných ďalšími medzinárodnými finančnými inštitúciami.

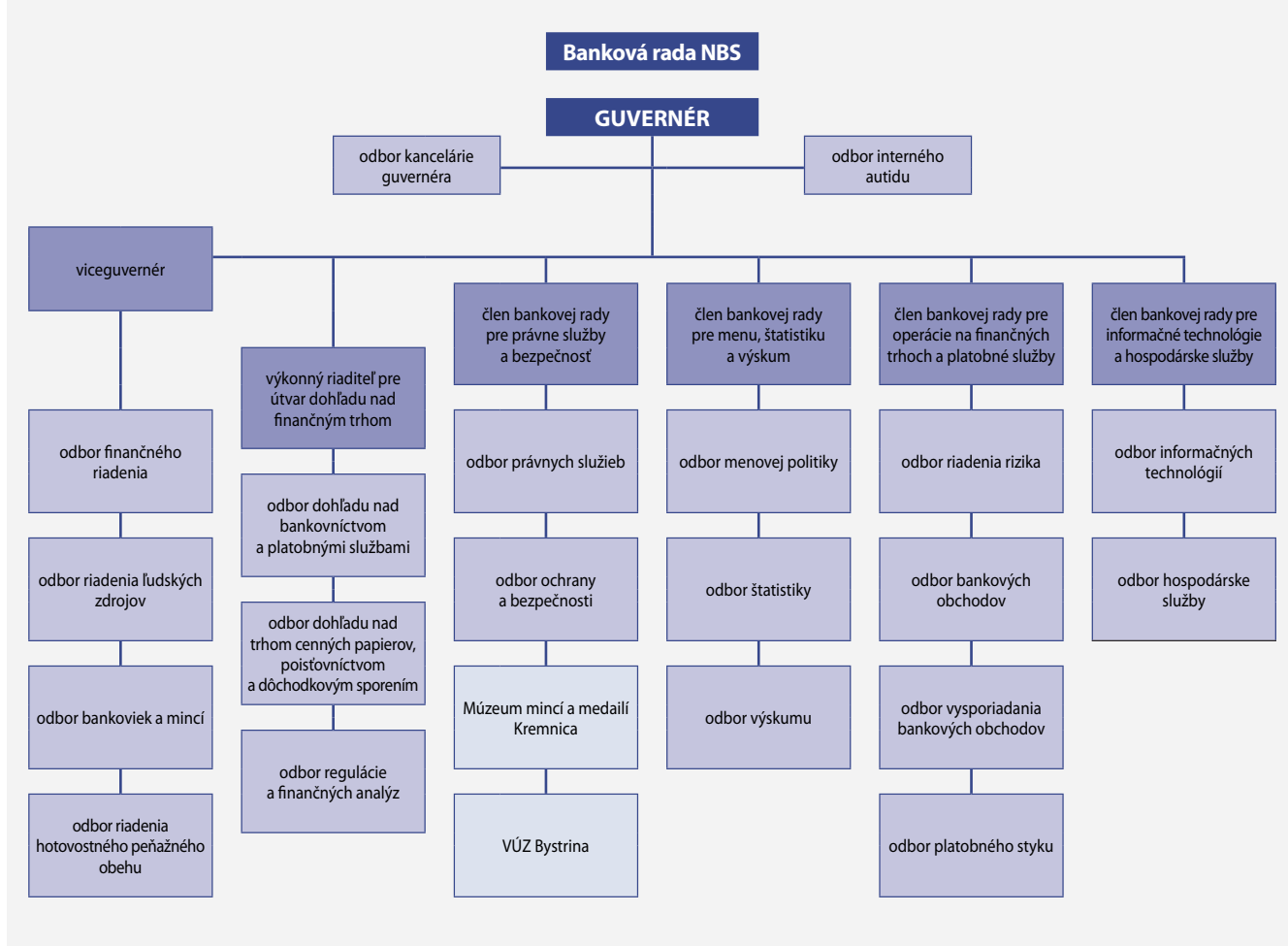
Celkovo sa vzdelávacích podujatí v roku 2010 zúčastnilo 954 zamestnancov. Odbor riadenia ľudských zdrojov zabezpečoval účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v spolupráci s Inštitútom bankového vzdelávania NBS, n. o.

Hlavné oblasti vzdelávania boli:

- odborné vzdelávanie,
- manažérske vzdelávanie a rozvoj,
- jazykové vzdelávanie,
- vzdelávanie v oblasti informačných technológií,
- vzdelávanie v oblasti sociálnych kompetencií.

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2010

Objem finančných prostriedkov, ktoré NBS vynaložila na vzdelávanie a rozvoj zamestnancov v roku 2010, predstavoval 5,20 % mzdových nákladov.

NBS podporila v roku 2010 odbornú stáž študentov vysokých škôl a v NBS ju absolvovalo sedem

študentov. Stáže sa realizovali spravidla formou odborných konzultácií študentov vo vybraných organizačných útvaroch banky a formou individuálneho prezenčného štúdia vybraných materiálov v knižnici NBS a boli zamerané na ohraničenú problematiku súvisiacu s prípravou diplomovej práce.

KOMUNIKÁCIA

11 KOMUNIKÁCIA

Základnými princípmi komunikačných aktivít Národnej banky Slovenska, podobne ako ECB a národných centrálnych bánk eurozóny, sú otvorenosť a transparentnosť. Oba princípy prispievajú k efektívnosti, účinnosti a dôveryhodnosti Eurosystemu. Národná banka Slovenska pravidelným informovaním o menovom vývoji v eurozóne a poskytovaním informácií z ďalších oblastí jej činnosti v reálnom čase prispieva k ich posilneniu.

Národná banka Slovenska naplňuje zásadu otvorenosti a transparentnosti aj pri poskytovaní informácií o rozhodnutiach, ktoré sa týkali predovšetkým dohľadu nad finančným trhom, zabezpečovania platobného styku a peňažného obehu, emisných aktivít a pod. NBS organizovala tlačové konferencie pri zverejňovaní svojich štvrtročných predikcií o očakávanom vývoji základných makroekonomických ukazovateľov a tiež pri prezentovaní analýz o vývoji slovenského finančného sektora.

V roku 2010 NBS zverejňovala odborné publikácie poskytujúce informácie a analýzy z oblastí jej

hlavných činností: Výročnú správu, Správu o finančnej stabilite, Analýzu slovenského finančného sektora, Mesačný bulletin NBS a Strednodobú predikciu.²⁰ V elektronickej podobe boli zverejnené aj ďalšie analýzy a výskumné štúdie, ktoré sa týkali menového vývoja, finančného trhu a tiež vplyvu eura na slovenskú ekonomiku. Významnú úlohu v oblasti komunikácie naďalej plnil časopis BIATEC, ktorý vytvára platformu na prezentáciu odborných poznatkov v oblasti bankovníctva, financií a ekonómie. Autorským a čitateľským zázemím prepája Národnú banku Slovenska s bankovým a finančným sektorom, akademickou a vzdelávacou sférou. BIATEC je v plnom znení zverejňovaný na webovej stránke NBS.²¹

Národná banka Slovenska sa ako súčasť Eurosystemu podieľala aj na spoločných komunikačných aktivitách v rámci ESCB. V zmysle zásad systému multilingválnej komunikácie Eurosystemu/ESCB sa podieľala na príprave slovenských mutácií oficiálnych publikácií ECB.²² NBS sa spolu s Európskou centrálnou bankou a centrálnymi bankami Nemecka, Belgicka a Talianska podieľala na pilot-

Box 2

INFORMOVANIE O MENOVPOLITICKÝCH ROZHODNUTIACH

Menovopolitické rozhodnutia prijíma Rada guvernérov, ktorú tvoria šiesti členovia Výkonnej rady ECB a guvernéri národných centrálnych bánk sedemnástich krajín eurozóny. Rada zasadá dvakrát za mesiac, pričom o kľúčových úrokových sadzbách ECB zvyčajne rozhoduje na prvom stretnutí v mesiaci. Harmonogram zasadnutí Rady guvernérov je zverejnený na <http://www.ecb.int/events/calendar/mgcg/html/index.en.html>

Rozhodnutie o úrokových sadzbách sa zverejňuje v deň rokovania Rady guvernérov o 13.45 h SEČ na webovej stránke ECB a súčasne ho na svojej webovej stránke zverejní aj NBS.

Rozhodnutie o menovej politike zdôvodňuje prezident ECB po skončení rokovania

Rady guvernérov na tlačovej konferencii o 14.30 h SEČ. Prednesie podrobné úvodné stanovisko, v ktorom podá vysvetlenie rozhodnutia Rady guvernérov. Následne prezident a viceprezident odpovedajú na otázky médií. Úvodné stanovisko zverejňuje ECB aj NBS po skončení tlačovej konferencie. Prepis a videozáznam z tlačovej konferencie je zverejnený na stránke ECB.

Týždeň po prijatí rozhodnutia o výške kľúčových úrokových sadzieb, spravidla druhý štvrtok v mesiaci, sa o 10.00 h SEČ zverejňuje mesačný bulletin ECB s podrobným hodnotením menového a ekonomického vývoja. V slovenskom jazyku zverejňuje NBS plnú verziu bulletinu štvrtročne, v ostatných mesiacoch zverejňuje len úvodné slovo.

²⁰ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs>

²¹ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/biatec-odborny-bankovy-casopis>

²² <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-ecb>

nom projekte súťaže stredných škôl Eurosystemu. Cieľom pripravovanej súťaže, ktorá bude prebiehať vo všetkých krajinách eurozóny od októbra 2011 do mája 2012, je podporiť medzi študentmi stredných škôl záujem o problematiku menovej politiky a centrálného bankovníctva.

Najvyužívanejším komunikačným kanálom bola aj v roku 2010 webová stránka NBS, ktorú navštívilo viac ako šesť miliónov používateľov internetu. K najviac navštevovaným patrili stránky s údajmi o kurzoch, stránky so štatistickými údajmi, s informáciami o NBS a o dohľade nad finančným trhom, v rámci ktorého pribudli na webovej stránke dva registre. Oba majú za cieľ zabezpečiť viac informácií pre spotrebiteľov finančného trhu a prispieť k ich ochrane pri vstupe do zmluvných vzťahov, na základe ktorých sú im poskytované finančné služby:

- Register finančných agentov a finančných poradcov²³ umožňuje overiť si informácie o právnickej, resp. fyzickej osobe, ktorá poskytuje finančné poradenstvo alebo vykonáva finančné sprostredkovanie na území Slovenskej republiky v oblasti poistenia alebo zaistenia, kapitálového trhu, prijímania vkladov, poskytovania úverov a doplnkového dôchodkového sporenia. V oblasti sprostredkovania poistenia a zaistenia sú evidovaní aj finanční sprostredkovatelia a finanční poradcovia z iného členského štátu, resp. tí, so sídlom v Slovenskej republike, ktorí poskytujú tieto služby na území iného členského štátu. Evidencia osoby v registri vypovedá o tom, že má oprávnenie vykonávať niektorú z finančných služieb a že je na to aj odborne spôsobilá.
- Register veriteľov a podregister iných veriteľov²⁴, sprístupnený od júna 2010, je registrom do ktorého NBS zapisuje fyzické alebo právnické osoby ponúkajúce alebo poskytujúce spotrebiteľské úvery alebo úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom v rámci svojej podnikateľskej činnosti, na základe ich návrhu na zápis. Osoba, ktorá v uvedenom registri nie je zapísaná, tieto služby poskytovať nemôže.

Národná banka Slovenska komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom priamej elektronickej alebo písomnej komunikácie. V rámci nej odpovedala na viac ako 3 000 otázok, ohlasov a podnetov verejnosti, ktoré sa týkali informácií vyplývajúcich z činností jej jednotlivých odborných útvarov. NBS vybavila 48 žiadostí o informácie

v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ, VÝSTAVY, PREDNÁŠKY

Dňa 25. septembra 2010 sa v NBS uskutočnil Deň otvorených dverí. NBS v tento deň navštívilo približne 3 000 ľudí, ktorí mali možnosť pozrieť si budovu a jej priestory. Súčasťou prehliadky boli výstavy, premietanie filmov, prezentácia Múzea mincí a medailí v Kremnici, archívu NBS a po prvýkrát aj Európskej centrálnej banky. V kongresovej sále mali návštevníci možnosť zúčastniť sa na besede s guvernérom NBS. V rámci sprievodných podujatí si návštevníci mohli vyskúšať ručnú razbu mincí, pozrieť vystavenú zlatú tehličku, overiť pravosť svojich peňazí a vidieť prezentáciu prepravy peňazí špeciálnymi vozidlami.

V priebehu roka si viac ako 10 000 návštevníkov malo možnosť pozrieť putovnú výstavu Vzostupy a pády mien. Výstava o histórii peňazí na území dnešného Slovenska a na území štátov strednej a východnej Európy, bola v roku 2010 inštalovaná v Bratislave, Trenčíne, Žiline, Martine a Trebišove.

Od septembra bola v budove NBS sprístupnená stála výstava o zavedení eura – Euro naša mena.

Na pôde NBS sa počas roka 2010 zorganizovali prednášky pre takmer 2 000 návštevníkov, predovšetkým žiakov základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl.

KNIŽNICA A ARCHÍV NBS

Knižnica NBS poskytuje základňu publikácií, informácií a znalostí najmä z oblasti centrálného a komerčného bankovníctva, finančného dohľadu a menovej politiky. Súčasťou činnosti knižnice je komunikácia s verejnosťou²⁵, a to jednak poskytovaním rešeršných a knižničných služieb, ako aj konzultácií elektronickou formou. V roku 2010 knižnica v online katalógu bibliograficky a obsahovo spracovala 4 350 dokumentov a poskytla 3 600 odborných rešerší k rôznym tematickým oblastiam.

Archív NBS je špecializovaným verejným archívom, ktorý spravuje vyše 180 archívnych fondov peňažných inštitúcií pôsobiacich na Slovensku od 40. rokov 19. storočia²⁶. V roku 2010 sa NBS o. i. podarilo zakúpiť cennú účasť Tatra banky, Martin, z roku 1886.

²³ <http://regfap.nbs.sk>

²⁴ <http://regver.nbs.sk>

²⁵ Podrobné informácie o informačných službách knižnice pre verejnosť sú zverejnené na webovej stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/centralna-kniznica-narodnej-banky-slovenska>

²⁶ Informácie o ich obsahu, prístupe verejnosti k archívnym dokumentom a publikáciám v archívnej knižnici sú zverejnené na webovej stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/archiv-nbs>

Letné noci múz a Noc múzeí v expozícii Líce a rub peňazí v Múzeu mincí a medailí v Kremnici.

Ako člen Európskej asociácie pre bankovú a finančnú históriu²⁷ má archív možnosť oboznamovať sa s prácou archívov centrálnych i komerčných bánk celého sveta a prispieva k budovaniu informačnej databázy tejto asociácie, pravidelne sa zúčastňuje na jej podujatiach. Dlhoročná spolupráca s Archívom Českej národnej banky pri delimitáciách archíválií z čias spoločného štátu bola v roku 2010 rozšírená i na Národný archív ČR.

V roku 2010 sa zintenzívnila spolupráca knižnice a archívu NBS s knižnicou a archívom ECB a centrálnymi knižnicami a archívnymi pracoviskami ESCB. Knižnica sa zapojila do spolupráce pri riešení spoločnej databázy právnických informácií ESCB a spolu s archívom NBS do spolupráce knižníc a archívov Eurosystemu. V rámci technickej pomoci centrálnym bankám pracovníci archívu a centrálnej knižnice prednášali o svojich skúsenostiach na odbornom seminári pre Národnú banku Bieloruska.

MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ V KREMNICI

Múzeum mincí a medailí v Kremnici²⁸ je súčasťou Národnej banky Slovenska od roku 1994. Svoje zbierky, ktoré priebežne dopĺňa novými akvizíciami, sprístupňuje verejnosti prostredníctvom expozícií a výstav. Ide o numizmaticko-historickú expozíciu Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska, historicko-umelecké expozície Mestského hradu a dlhodobú výstavu Cesty zberateľstva v umení 15. – 18. storočia

s podtitulom Verejné a súkromné zberateľstvo v Kremnici.

Múzeum pripravuje vo svojich priestoroch príležitostné výstavy rôzneho zamerania. V roku 2010 to bola napr. špecializovaná výstava dokumentujúca vývoj rumunskej meny v rokoch 1867 – 2010, ktorá bola sprievodnou akciou medzinárodného numizmatického sympózia Peniaze a ich miesto v dejinách spoločnosti, prípadne tematické výstavy z numizmatických a historických akvizícií múzea za roky 1994 – 2009. Výstavy aj ďalšie prezentačné, kultúrne a výchovno-vzdelávacie aktivity múzea v roku 2010 boli venované 120. výročiu založenia múzea.

Múzeum mincí a medailí v Kremnici sa aj v roku 2010 zapojilo do medzinárodného múzejného podujatia pod názvom Noc múzeí, počas ktorého ponúklo verejnosti v netradičnom čase a s množstvom sprievodných programov prehliadky expozície Líce a rub peňazí a výstavy Cesty zberateľstva v umení 15. – 18. storočia. Pod názvom Letné noci múz zorganizovalo múzeum vo svojich expozíčných priestoroch aj počas leta sériu nočných prehliadok spojených s rozmanitým zábavným programom. Okrem toho múzeum celoročne organizuje rôzne tematicky zamerané edukačné programy pre školské a iné špecifické skupiny návštevníkov.

Stále expozície a príležitostné výstavy Múzea mincí a medailí v Kremnici v roku 2010 navštívilo takmer 34 000 návštevníkov zo Slovenska a zahraničia.

²⁷ <http://www.eabh.info/>
²⁸ <http://www.muzeumkremnica.sk>

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2010

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodňová 20, 811 02 Bratislava
Slovenská republika
IČO: 47804274
Právnická osoba podľa zákona
č. 582/2002 Z.z. o slobode prístupu
k informáciám

Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2010, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 (ďalej len „Usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2010 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

15. marca 2011
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č. 893

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA K 31. DECEMBRU 2010

SÚVAHA				
Národnej banky Slovenska				
		Pozn.	k 31.12.2010	k 31.12.2009
			tis. EUR	tis. EUR
	AKTÍVA			
A1	Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 075 260	780 755
A2	Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	537 665	486 014
A3	Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	112 058	105 847
A4	Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	2 910 931	2 450 078
A5	Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	1 005 000	2 063 000
A6	Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	49 040	100 005
A7	Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	11 038 843	10 196 074
A8	Dlh verejnej správy v eurách			
A9	Pohľadávky v rámci Eurosystemu	8	2 332 897	3 429 484
A10	Položky v priebehu vysporiadania			
A11	Ostatné aktíva	9	5 905 237	5 784 452
A12	Strata	33	515 173	
	AKTÍVA SPOLU		25 482 104	25 395 709
	PASÍVA			
L1	Bankovky v obehu	10	7 674 876	7 481 457
L2	Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	715 464	1 198 172
L3	Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	1 050 059	38 512
L4	Emitované dlhové certifikáty			
L5	Závazky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	111 383	66 443
L6	Závazky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	278 324	370 093
L7	Závazky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	86 118	78 507
L8	Závazky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	62 457	57 161
L9	Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	394 002	370 644
L10	Závazky v rámci Eurosystemu	18	13 305 868	14 499 760
L11	Položky v priebehu vysporiadania			
L12	Ostatné záväzky	19	895 866	503 334
L13	Rezervy	20	4 876	4 950
L14	Účty precenenia	21	544 466	297 743
L15	Základné imanie a rezervné fondy	22	358 345	358 345
L16	Zisk	33		70 588
	PASÍVA SPOLU		25 482 104	25 395 709

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT			
Národnej banky Slovenska			
	Pozn.	k 31.12.2010	k 31.12.2009
		v tis. EUR	v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		666 364	647 802
1.2 Úrokové náklady		(623 173)	(555 919)
1 Čistý výsledok z úrokov	24	43 191	91 883
2.1 Realizované zisky z finančných operácií		158 269	174 264
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(673 530)	(157 955)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na krytie kurzového a úrokového rizika a rizika spojeného s cenou zlata			
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	25	(515 261)	16 309
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		5 057	2 893
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(1 250)	(1 332)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	26	3 807	1 561
4 Výnos z akcií a podielových účastí	27	16 891	8 652
5 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	28	5 541	12 818
6 Ostatné výnosy	29	6 936	8 865
Celkový čistý výsledok		(438 895)	140 088
7 Personálne náklady	30	(34 365)	(31 569)
8 Administratívne náklady		(16 205)	(18 766)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	31	(11 161)	(11 585)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	32	(9 498)	
11 Ostatné náklady	29	(5 049)	(7 579)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem			(1)
(Strata) / zisk	33	(515 173)	70 588

POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE K 31. DECEMBRU 2010

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) je nezávislou centrálnou bankou Slovenskej republiky. NBS bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993 ako emisná banka Slovenskej republiky. Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu, centrálnemu bankového systému eurozóny, ktorý pozostáva z Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) a zo 16 národných centrálnych bánk členských štátov Európskej únie so spoločnou menou euro.

NBS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave, ul. Imricha Karvaša 1, IČO 30844789. V majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom má postavenie podnikateľa. NBS tvorí ústredie v Bratislave, deväť expozitúr v Slovenskej republike a účelové organizačné zložky.

Hlavným cieľom banky v zmysle zákona o NBS je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom NBS:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje ECB pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne,
- podporuje plynulé a hospodárne fungovanie platobných systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie, pričom pri uskutočňovaní operácií v rámci Eurosystemu postupuje podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystemu,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk.

V oblasti finančného trhu prispieva k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže; pritom NBS vykonáva dohľad nad finančným trhom a ďalšie činnosti v oblasti finančného trhu.

Na základe poverenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vlády“) zastupuje banka Slovenskú republiku v medzinárodných inštitúciách v oblasti finančného trhu a v operáciách na medzinárodných finančných trhoch, kde zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z tohto zastúpenia. Tiež plní úlohy v oblasti medzinárodnej spolupráce pri výkone dohľadu nad finančným trhom.

NBS zabezpečuje plnenie svojich úloh nezávisle od pokynov štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a iných orgánov verejnej moci. V rámci svojej pôsobnosti NBS plní poradné funkcie voči vláde.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Banková rada je pri výkone svojich právomocí a pôsobnosti v zmysle zákona o NBS povinná rešpektovať pravidlá platné pre Európsky systém centrálnych bánk a aj pravidlá platné pre Eurosystem. Po vstupe do Eurosystemu banková rada najmä:

- určuje zásady postupu NBS a jej organizačných zložiek pri uskutočňovaní spoločnej európskej menovej politiky,
- určuje zásady výkonu a organizáciu výkonu dohľadu nad finančným trhom,
- ustanovuje zásady činnosti a obchodov NBS,
- schvaľuje rozpočet NBS, schvaľuje účtovné závierky NBS, ročné správy o výsledku hospodárenia NBS a výročné správy NBS, rozhoduje o použití zisku alebo úhrade straty NBS a určuje druhy fondov NBS, ich výšku a použitie,
- ustanovuje organizačné usporiadanie NBS,
- určuje výšku ročných príspevkov dohliadaných subjektov finančného trhu,
- rozhoduje o postupe NBS a jej organizačných zložiek pri vydávaní eurobankoviek a euromincí vrátane pamätných euromincí a zberateľských euromincí, a to podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,
- schvaľuje všeobecne záväzné právne predpisy vydávané NBS, ako aj návrhy zákonov, ktoré vláde predkladá alebo spolupredkladá,
- schvaľuje návrhy dohôd o vzájomnej spolupráci, súčinnosti a poskytovaní informácií a podkladov medzi NBS a zahraničnými orgánmi dohľadu v oblasti finančného trhu alebo medzi NBS a orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike, ktoré vykonávajú dohľad alebo dozor podľa osobitných predpisov.

K 31. decembru 2010 členmi bankovej rady boli:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade	Funkcia v súčasnosti	Dátum menovania do funkcie
Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.	1. 1. 2006 – 12. 1. 2015	guvernér	12. 1. 2010
Ing. Viliam Ostrožlík, MBA	1. 3. 2007 – 11. 7. 2012	viceguvernér	11. 7. 2007
Ing. Slavomír Šťastný, PhD., MBA	1. 1. 2006 – 1. 1. 2011	člen	1. 1. 2006
RNDr. Karol Mrva	10.1. 2007 – 10. 1. 2012	člen	10. 1. 2007
Ing. Gabriela Sedláková	1. 6. 2007 – 1. 6. 2012	členka	1. 6. 2007
Ing. Štefan Králik	1. 4. 2009 – 1. 4. 2014	člen	1. 4. 2009

Banková rada má mať na základe novely zákona o NBS č. 492/2009 Z.z. päť členov: guvernér, dva viceguvernéri a dvaja ďalší členovia. Funkčné obdobie členov bankovej rady je päťročné. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom však tá istá osoba môže byť vymenovaná za guvernéra najviac na dve funkčné obdobia a za viceguvernéra najviac na dve funkčné obdobia. NBS zastupuje navonok guvernér.

Počet členov bankovej rady bude upravený na päť členov postupne, tak ako uplynie funkčné obdobie členov bankovej rady, ktorým ešte trvalo funkčné obdobie k 1.12.2009.

Aktíva a pasíva NBS, ktoré spadajú pod Eurosystem, sa účtujú a vedú v zmysle Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“). NBS sa podieľa na rozdeľovaní menových príjmov v rámci Eurosystemu a na rozdeľovaní čistého zisku a strát ECB v rozsahu a za podmienok určených v Štatúte.

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS výsledkom hospodárenia banky za účtovné obdobie je vytvorený zisk alebo strata. NBS použije vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

NBS predkladá ročnú správu o výsledku svojho hospodárenia Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a o výroku audítora o jej overení sa v tejto

správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

B. POUŽITÉ ÚČTOVNÉ ZÁSADY A ÚČTOVNÉ METÓDY

(a) Základné zásady vypracovania účtovnej závierky

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 (ďalej len „Usmernenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie (ďalej len „IFRS“) vydaných Výborom pre medzinárodné účtovné štandardy a v súlade s interpretáciami vydaných Komisiou pre interpretáciu medzinárodného finančného výkazníctva schválenými Komisiou Európskej únie v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

V súlade s Usmernením ECB banka uplatňuje nasledovné základné účtovné princípy: princíp ekonomickej reality a transparentnosti, princíp obozretnosti, zohľadnenie udalostí po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, princíp materiálnosti, aktuálny princíp, princíp continuity a princíp konzistentnosti a porovnateľnosti. O výnosoch a nákladoch sa účtuje v období, v ktorom vznikli.

Ďalšie účtovné princípy sú uvedené v rámci jednotlivých oblastí účtovnej závierky.

Pri príprave účtovnej závierky postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

(b) Deň uskutočnenia účtovného prípadu

Pre devízové transakcie, finančné nástroje denominované v domácej a cudzej mene a prislúchajúce časové rozlíšenie, s výnimkou cenných papierov, sa uplatňuje ekonomický princíp, tzn. transakcie sú zachytené v deň uzatvorenia obchodu na podsúvahových účtoch. V deň vysporiadania obchodu sú podsúvahové zápisy stornované a transakcie sú vykázané v súvahe v majetku a záväzkoch banky.

O ostatných hospodárskych operáciách vrátane obchodov s dlhovými cennými papiermi sa účtuje v súlade s princípom vysporiadania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie.

(c) Spôsoby oceňovania majetku a záväzkov

Dlhové cenné papiere, s výnimkou cenných papierov držaných do splatnosti, sú oceňované trhovou cenou na mesačnej báze. V priebehu účtovného obdobia sa rozdiely z ocenenia účtujú do vlastného imania. Hospodársky výsledok je ovplyvnený len na konci účtovného obdobia v prípade straty z ocenenia.

Dlhové cenné papiere nakúpené ako súčasť jednotnej menovej politiky držané do splatnosti sa oceňujú obstarávacou cenou k dátumu obstarania a následne amortizovanou hodnotou. Ku dňu zostavenia účtovnej závierky sa posudzuje, či existuje akýkoľvek objektívny dôkaz o tom, že sa znížila ich hodnota.

Úrokové swapy sa oceňujú individuálne na mesačnej báze trhovou cenou. V priebehu účtovného obdobia sa oceňovací rozdiel, ktorým je rozdiel medzi trhovou cenou a hodnotou v účtovníctve, vykazuje v súvahe vo vlastnom imaní. Na konci účtovného obdobia sú zisky z ocenenia vykázané v súvahe vo vlastnom imaní NBS a straty z ocenenia sa zaúčtujú do výkazu ziskov a strát. Uvedené straty sa v nasledujúcich rokoch amortizujú až do ukončenia úrokového swapu.

Opcie sa oceňujú individuálne trhovou cenou na mesačnej báze podľa vybraného oceňovacieho modelu. Oceňovacie rozdiely sa v priebehu účtovného obdobia účtujú na účtoch precenenia a vykazujú v súvahe vo vlastnom imaní. Na konci účtovného obdobia sú straty z ocenenia vykázané vo výkaze ziskov a strát a zisky z ocenenia sú vykázané v súvahe vo vlastnom imaní.

Kontrakty futures sa oceňujú trhovou cenou denne do výkazu ziskov a strát.

Majetok (vrátane zlata) a záväzky vyjadrené v cudzej mene sú počas roka oceňované priemernou cenou meny na dennej báze. Kurzové rozdiely, ktoré vznikajú v rámci denného oceňovania z pohybu majetku a záväzkov, sa účtujú do výkazu ziskov a strát. Ku koncu mesiaca sa majetok a záväzky oceňujú referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB. Rozdiel medzi referenčným výmenným kurzom a kurzom v účtovníctve (priemernou cenou meny) predstavuje nerealizovaný kurzový zisk alebo stratu, ktorý sa v priebehu roka vykazuje na účtoch precenenia vo vlastnom imaní. Na konci roka sa nerealizované kurzové straty zaúčtujú do výkazu ziskov a strát. Nerealizované kurzové zisky zostávajú na účtoch precenenia vo vlastnom imaní.

Menové spotové obchody, menové forwardy a menové swapy zaúčtované na podsúvahových účtoch odo dňa dohodnutia obchodu ovplyvňujú čistú pozíciu cudzej meny pre výpočet priemernej ceny meny. Pre ocenenie uvedených podsúvahových nástrojov sa uplatňuje zhodný princíp ako pre ocenenie súvahových nástrojov.

Každá mena sa oceňuje samostatne. Kurzové straty jednej meny sa nekompensujú oproti kurzovým ziskom z iných mien.

Kurzy hlavných cudzích mien použitých na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2010 boli:

Mena	Množstvo	31.12.2010	31.12.2009
GBP	1	0,86075	0,88810
USD	1	1,33620	1,44060
JPY	1	108,65000	133,16000
XDR	1	0,86415	0,91861
EUR/ozs	1	1 055,418	766,347

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Zlato sa v zmysle Usmernenia ECB považuje za cudziu menu a nerozlišuje sa medzi trhovými a kurzovými preceňovacími rozdielmi. Na dennej báze je oceňované priemernou cenou meny (zlata). Na mesačnej báze je zlato oceňované trhovou cenou, ktorou je londýnsky dopoludňajší fixing zlata v USD/ozs (trójska unca) prepočítaný kurzom eura voči USD platným ku dňu precenenia.

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom, pričom zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke zlato.

(e) Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere sú prvotne ocenené v obstarávacej cene. Deň po nákupe do dňa predaja alebo splatnosti cenného papiera (vrátane) banka denne časovo rozlišuje prémie alebo diskont (rozdiel medzi obstarávacou cenou a nominálnou hodnotou cenného papiera). Pre výpočet časového rozlíšenia prémie alebo diskontu sa používa IRR metóda.

V prípade nadobudnutia dlhových cenných papierov s kupónom sa suma nakúpeného kupónu považuje za osobitnú položku. Od nasledujúceho dňa vysporiadania nákupu do dňa predaja alebo do dňa splatnosti kupónu (vrátane) sa úrokový výnos z kupónu časovo rozlišuje. Pre časové rozlíšenie kupónu sa uplatňuje lineárna metóda.

Dlhové cenné papiere, s výnimkou cenných papierov nadobudnutých ako súčasť jednotnej menovej politiky držaných do splatnosti, sa oceňujú strednou trhovou cenou na mesačnej báze pre jednotlivé druhy cenných papierov zvlášť, t.j. podľa ISIN cenných papierov. Oceňovací rozdiel predstavuje rozdiel medzi strednou trhovou cenou cenného papiera a priemernou obstarávacou cenou upravenou o časovo rozlíšený diskont alebo prémie vykázanou v účtovníctve. V priebehu roka sú oceňovacie rozdiely vykazované vo vlastnom imaní. Na konci roka sú zisky z ocenenia vykázané vo vlastnom imaní banky a straty z ocenenia sú súčasťou hospodárskeho výsledku banky.

Stredná trhovú cenu dlhových cenných papierov, pre ktoré existuje aktívny trh sa stanovuje podľa strednej trhovej ceny na takomto trhu. Ak stredná trhovú cenu nie je k dispozícii, určí sa kvalifikovaným odhadom.

Pri predaji cenného papiera rozdiel medzi priemernou obstarávacou cenou upravenou o časovo rozlíšený diskont alebo prémie a predajnou cenou predstavuje realizovaný zisk alebo stratu z predaja (trhový efekt), ktorý ovplyvňuje hospodársky výsledok banky.

Dlhové cenné papiere nadobudnuté v rámci „Securities Markets Programme“ (ďalej len „SMP“) a kryté dlhopisy nadobudnuté v rámci „Covered Bonds Purchased Programme“ (ďalej len „CBPP“) ako súčasť jednotnej menovej politiky sú držané do splatnosti a oceňujú sa pri nákupe obstarávacou cenou a následne amortizovanou hodnotou. Ku dňu zostavenia ročnej účtovnej závierky sa posudzuje, či existuje akýkoľvek objektívny dôkaz o tom, že sa znížila ich hodnota. Výška straty zo znehodnotenia sa vypočíta ako rozdiel medzi účtovnou hodnotou dlhového cenného papiera k poslednému kalendárnemu dňu roka a súčasnou hodnotou odhadovaných budúcich peňažných tokov diskontovaných pôvodnou úrokovou mierou.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci SMP vykonáva Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) centralizovane a podlieha schváleniu Radou guvernérov. V prípade znehodnotenia dlhopisov je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva vo výške podielu NBS na splatenom kapitáli ECB platného v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu. Výška rezervy sa následne každoročne ku dňu zostavenia ročnej účtovnej závierky upravuje na základe rozhodnutia vydaného Radou guvernérov.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci CBPP vykonáva banka. Zníženie hodnoty ovplyvní priemernú obstarávaciu cenu dlhového cenného papiera a suma straty sa vykáže v hospodárskom výsledku. Ak sa v nasledujúcom účtovnom období suma straty zo zníženia hodnoty zníži, predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty sa zruší priamo s dopadom na hospodársky výsledok.

Dlhové cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“.

(f) Deriváty

Banka uzatvorila v rokoch 2005 a 2006 štyri dlhodobé repo obchody so zlatom (ďalej len „zlaté repo“). V rámci zlatého repo obchodu banka,

s cieľom eliminovať riziko poklesu trhovej ceny zlata, nakúpila štyri európske put opcie a predala štyri európske call opcie na rovnaký objem zlata. Opčné prémie za nakúpené a predané opcie neboli zaplatené, ale boli zakomponované do nižšej ako trhovej úrokovej sadzby za prijatý dlhodobý úver bankou. Opcie sú vnoreným derivátom, ktorý spĺňa kritériá pre oddelenie derivátu od hostiteľského nástroja. Z tohto dôvodu boli opcie oddelené od prijatého úveru a sú vykazované samostatne.

Rozdiel medzi trhovou cenou nakúpených put a predaných call opcií pri uzatvorení obchodu ovplyvnil výšku prijatého úveru a použitím IRR metódy sa denne časovo rozlišuje do nákladov.

Od roku 2008 banka vykazuje aj krátkodobé repo obchody so zlatom nezabezpečené opciami (pozri pozn. 12 a 14).

Ďalej banka realizuje úrokové a menové swapové operácie a obchody s úrokovými futures.

Počiatkové marže k úrokovým futures sú poskytnuté vo forme hotovosti.

V prípade swapových operácií je pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty swapu zmluvne dohodnuté s vybranými protistranami dorovnávanie kolaterálmi. Kolaterály majú charakter poskytnutých, resp. prijatých vkladov. Vklady sú úročené referenčnou úrokovou sadzbou ECB marginal rate, resp. EONIA, ktorá sa mení na dennej báze. Úroky z prijatých, resp. poskytnutých vkladov sa účtujú do výkazu ziskov a strát na dennej báze.

(g) Pohľadávky

Pohľadávky sú vykázané v súvahe v nominálnej hodnote zvýšenej o akumulovaný úrok. Pohľadávky sú znížené o opravné položky na vzniknuté straty. Tvorba a zrušenie opravných položiek má vplyv na výkaz ziskov a strát.

Banka s ohľadom na obozretné podnikanie hodnotí rizikovosť pohľadávok, klasifikuje ich a tvorí k nim opravné položky.

Pohľadávky sú odpísané na ťarchu nákladov a opravné položky k nim zrušené v prospech nákladov na základe rozhodnutia súdu o ich nevyožiteľnosti alebo rozhodnutia bankovej rady.

(h) Reverzné operácie

Operácie, pri ktorých banka prijala cenné papiere za hotovosť so súčasným záväzkom poskytnúť tieto cenné papiere k určitému dátumu za sumu rovnajúcu sa prevedenej hotovosti a úroku (obrátený repo obchod), alebo poskytla úver so zábezpekou, sú vykázané ako poskytnuté úvery. O prijatých cenných papieroch a zábezpeke sa neúčtuje.

Operácie, pri ktorých banka poskytla cenné papiere, resp. zlato za hotovosť so súčasným záväzkom prijať tieto cenné papiere, resp. zlato k určitému dátumu za sumu rovnajúcu sa pôvodnej hotovosti a úroku (repo obchod), alebo prijala úver so zábezpekou, sú vykázané ako prijaté úvery. Zábezpeka poskytnutá v rámci reverzných operácií zostáva v súvahe a preceňuje sa na trhovú cenu.

Banka tiež realizuje Tri - party repo obchody, t.j. obchody typu obráteného repo obchodu, kde do vzťahu medzi NBS a partnerskou bankou vstupuje tretia strana.

(i) Pohľadávky a záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu

Pohľadávky a záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu (ďalej len „MMF“) sú vykázané použitím netto metódy, tzn. pohľadávky a záväzky sa kompenzujú. Záväzok z alokácie sa vykazuje v položke L 9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“.

(j) Podiely na základnom imaní

Banka vykazuje vklad do ECB. V súlade so Štatútom sa výška celkového kapitálového podielu jednotlivých národných centrálnych bánk odvíja od kapitálového kľúča stanoveného na základe štatistických kategórií – hrubý domáci produkt a populácia. V zmysle Štatútu je kapitálový kľúč upravovaný každých 5 rokov, resp. pri vstupe nových členov do Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“). Ostatnýkrát bol kapitálový kľúč upravený k 1. januáru 2009 a pre NBS predstavuje 0,6934 %.

Podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákoník v znení neskorších predpisov je NBS ovládajúcou osobou s väčšinovým podielom na hlasovacích právach v spoločnosti RVS, a.s. Bratislava. Podielové cenné papiere RVS, a.s. Bratislava sú ocenené v obstarávacej cene.

Banka vykazuje majetkovú účasť v Banke pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku

(ďalej len „BIS“). Podielové cenné papiere v BIS sú ocenené v obstarávacej cene. Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75 %) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR.

NBS vykazuje vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava, ktorej je zakladateľom dňom 28. októbra 2008. Tento vklad je ocenený v cene obstarania.

(k) Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystemu

Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystemu predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom ESCB z cezhraničných operácií, pričom tieto operácie sú realizované predovšetkým prostredníctvom TARGET2 (Trans-European Automated Real-Time Gross settlement Express Transfer system 2, ďalej len „TARGET2“).

V rámci Eurosystemových pohľadávok vykazuje NBS pohľadávku voči ECB vyplývajúcu z alokácie eurobankoviek a z prevodu devízových rezerv. Čistá pozícia voči TARGET2 je spolu s pohľadávkou z prerozdelenia menového príjmu vykázaná kompenzovane na strane pasív.

(l) Menový príjem

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2010/23 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Výška menového príjmu každej centrálnej banky Eurosystemu je určená skutočným výnosom z označiteľných aktív, ktoré sú držané voči záväzkovému základu. Označiteľné aktíva tvoria nasledovné položky: zlato, úvery poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny súvisiace s operáciami menovej politiky v eurách, cenné papiere držané na účely menovej politiky a pohľadávky týkajúce sa alokácie eurobankoviek v rámci Eurosystemu. Záväzkový základ sa skladá najmä z bankoviek v obehu, zo záväzkov voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách súvisiacimi s operáciami menovej politiky a zo záväzkov týkajúcich sa transakcií TARGET2. Nákladový úrok plynúci zo

záväzkového základu predstavuje odpočítateľnú položku združeného menového príjmu.

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (0,9935 %). Následný prevod finančných prostriedkov je realizovaný prostredníctvom platobného systému TARGET2 do konca januára nasledujúceho kalendárneho roka (pozri pozn. 28).

Rozhodnutím Rady guvernérov môže byť strata ECB uhradená z menového príjmu príslušného hospodárskeho roka.

(m) Emisia bankoviek

V zmysle Rozhodnutia ECB/2008/26 eurobankovky emitujú spoločne národné centrálné banky Eurosystemu a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystemu v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelovanie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8 %. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia podieľa 0,914 % na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystemu. Podiel na bankovkách v obehu je vykázany v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10)

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystemu. Tieto sa vykazujú v položke „Čisté pohľadávky resp. záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu“ (pozri pozn. 8).

Počas piatich rokov od roku prechodu banky na hotovostné euro je pohľadávka / záväzok súvisiaci s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu upravovaná za účelom eliminovať významné zmeny vo výnosovej pozícii príslušnej centrálnej banky v porovnaní s predošlými rokmi. Pri úprave sa vychádza z priemernej emisie bankoviek lokálnej meny 2 roky pred vstupom do Eurosystemu. V prípade NBS končí obdobie úpravy emisie bankoviek z horeuvedeného dôvodu dňom 31. decembra 2014.

Úrokový výnos, resp. náklad z horeuvedených pohľadávok / záväzkov je vykázany vo výkaze

ziskov a strát v rámci položky „Čistý výsledok z úrokov“ (pozri pozn. 24).

(n) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s rozhodnutím ECB/2010/24 z 25. novembra 2010 sa výnos ECB, ktorý pozostáva z 8 % podielu ECB na emisii eurobankoviek a čísteho výnosu z cenných papierov nakúpených

ECB v rámci SMP prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystemu v tom istom roku, v ktorom vznikol a to vo forme predbežného prerozdelenia výnosu ECB.

O výške predbežne prerozdeleného výnosu rozhoduje Rada guvernérov pred koncom kalendárneho roka, pričom jeho výška nesmie presiahnuť

Podiely 27 centrálnych bánk Európskej Únie na základnom imaní ECB k 31. decembru 2010 sú nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upisovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystemový kľúč (%)
Banque National de Belgique	2,4256	261 010 384,68	180 157 051,35	3,4755
Deutsche Bundesbank	18,9373	2 037 777 027,43	1 406 533 694,10	27,1339
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1107	119 518 566,24	82 495 232,91	1,5915
Bank of Greece	1,9649	211 436 059,06	145 939 392,39	2,8154
Banco de España	8,3040	893 564 575,51	616 764 575,51	11,8983
Banque de France	14,2212	1 530 293 899,48	1 056 253 899,48	20,3768
Banca d'Italia	12,4966	1 344 715 688,14	928 162 354,81	17,9056
Central Bank of Cyprus	0,1369	14 731 333,14	10 167 999,81	0,1962
Banque centrale du Luxembourg	0,1747	18 798 859,75	12 975 526,42	0,2503
Central Bank of Malta	0,0632	6 800 732,32	4 694 065,65	0,0906
De Nederlandsche Bank	3,9882	429 156 339,12	296 216 339,12	5,7144
Oesterreichische Nationalbank	1,9417	208 939 587,70	144 216 254,37	2,7822
Banco de Portugal	1,7504	188 354 459,65	130 007 792,98	2,5081
Banka Slovenije	0,3288	35 381 025,10	24 421 025,10	0,4711
Národná banka Slovenska	0,6934	74 614 363,76	51 501 030,43	0,9935
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2539	134 927 820,48	93 131 153,81	1,7966
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín eurozóny*</i>	<i>69,7915</i>	<i>7 510 020 721,55</i>	<i>5 183 637 388,22</i>	<i>100,00</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,8686	93 467 026,77	3 505 013,50	
Česká národní banka	1,4472	155 728 161,57	5 839 806,06	
Danmarks Nationalbank	1,4835	159 634 278,39	5 986 285,44	
Eesti Pank	0,1790	19 261 567,80	722 308,79	
Latvijas Banka	0,2837	30 527 970,87	1 144 798,91	
Lietuvos bankas	0,4256	45 797 336,63	1 717 400,12	
Magyar Nemzeti Bank	1,3856	149 099 599,69	5 591 234,99	
Narodowy Bank Polski	4,8954	526 776 977,72	19 754 136,66	
Banca Națională a României	2,4645	265 196 278,46	9 944 860,44	
Sveriges Riksbank	2,2582	242 997 052,56	9 112 389,47	
Bank of England	14,5172	1 562 145 430,59	58 580 453,65	
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín nepatriacich do eurozóny*</i>	<i>30,2085</i>	<i>3 250 631 681,03</i>	<i>121 898 688,04</i>	
Spolu*	100,00	10 760 652 402,58	5 305 536 076,26	

* Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu.

čistý zisk ECB za daný rok. Rada guvernérov môže zároveň rozhodnúť o presune časti alebo celého výnosu ECB do rezerv na krytie kreditného rizika a rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a rizík súvisiacich so zmenou ceny zlata (pozri pozn. 27).

Zostávajúci čistý zisk ECB sa prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystemu po schválení účtovnej závierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku. V zmysle čl. 33 Štatútu sa z dosiahnutého čistého zisku ECB za daný rok najprv uskutočnia prídely do všeobecného rezervného fondu ECB (maximálne 20 % čistého zisku až do výšky 100 % základného imania). Zostávajúci čistý zisk sa prerozdeľuje národným centrálnym bankám Eurosystemu v pomere k ich splatným podielom na základnom imaní ECB (pozri pozn. 27).

V prípade, že ECB zaznamená stratu, môže schodok započítať voči svojmu všeobecnému rezervnému fondu, a ak je to potrebné, po rozhodnutí Rady guvernérov voči menovému príjmu príslušného finančného roka pomerne až do výšky súm rozdelených národným centrálnym bankám Eurosystemu podľa čl. 32.5 Štatútu.

(o) Dlhodobý majetok

Dňom 1. januára 2010 dlhodobý majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnutelnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 115/1998 Z.z. o múzeách a galériách v znení neskorších predpisov), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

V súvahe je dlhodobý hmotný a nehmotný majetok vykázaný v obstarávacej cene vrátane nákladov spojených s jeho obstaraním, pričom odpisovaný dlhodobý majetok je znížený o oprávky. Pozemky, umelecké diela, zbierky a nedokončené hmotné a nehmotné investície sa neodpisujú.

Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok NBS bol zaradený do jednotlivých odpisových skupín nasledovne:

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy a stavby	30 4 – 12 ¹⁾
2. Inžinierske stavby	20
3. Stroje a zariadenia	4 – 12
4. Dopravné prostriedky	4 – 6
5. Inventár	4 – 12
6. Softvér	2 – 4
7. Ostatný DNM	2 – 4 resp. podľa zmluvy
8. Dlhodobé investície v nehnuteľnostiach	30
9. Technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30

1) komponenty majetku

(p) Dlhodobý majetok na predaj

Dlhodobý majetok na predaj zahŕňa budovy a pozemky, ktoré sú určené na predaj v ich súčasnom stave, pričom tento predaj je považovaný za vysoko pravdepodobný. Takýto majetok sa neodpisuje.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný v položke „Ostatné aktíva“ buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom, a to v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

(r) Rezervy

Banka vykazuje rezervy, ak má súčasný záväzok, ktorý je dôsledkom minulých udalostí, pričom je pravdepodobné, že na úhradu záväzku bude potrebný úbytok finančných zdrojov a je možné spoľahlivo odhadnúť výšku záväzku.

(s) Náklady na požitky pre zamestnancov

NBS pravidelne prispieva za svojich zamestnancov na zdravotné poistenie do zdravotných poisťovní a do Sociálnej poisťovne na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a na poistné do rezervného fondu. Príspevky sú realizované vo výške zákonných sadzieb platných v danom roku. Banka tiež platí odvod za nesplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou podľa zákona o zamestnanosti.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia.

Banka ďalej vytvára rezervu na zamestnanecké požitky v zmysle zákonných a iných požiadaviek.

(t) Dane

NBS je daňovníkom dane z príjmov právnických osôb, kde v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov sú predmetom dane iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou.

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty.

(u) Podsúvahové nástroje

Forwardové a spotové nákupy a predaje sa účtujú na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia obchodu do dňa vysporiadania v spotovom kurze transakcie. V deň vysporiadania sa záznamy na podsúvahových účtoch stornujú a operácia je zúčtovaná v súvahe.

Menové spoty a forwardy ovplyvňujú čistú pozíciu meny pre výpočet priemernej ceny meny odo dňa uzatvorenia obchodu. V prípade menových swapov je pozícia meny ovplyvnená iba časovým rozlíšením úrokového nákladu alebo výnosu (rozdiel medzi spotovým a forwardovým kurzom), ktorý sa denne časovo rozlišuje v súvahe.

Pre výpočet ziskov a strát vyplývajúcich z týchto podsúvahových nástrojov ako aj pre ich vykazovanie platí zhodný princíp ako pre ocenenie majetku a záväzkov v cudzej mene (pozri časť B, písm. c).

Opcie a kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v cene podkladového nástroja. Ocenenie podkladových nástrojov neovplyvňuje čistú pozíciu meny pre výpočet priemernej ceny meny.

C. OSOBY SPRIAZNENÉ S NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA

Osoby spriaznené s Národnou bankou Slovenska sú členovia bankovej rady. Mzdy a zamestnanecké požitky členov bankovej rady za rok 2010 predstavovali 1 463 tis. EUR (1 443 tis. EUR za rok 2009).

Banka vykazuje pohľadávky za poskytnuté úvery členom bankovej rady v celkovej výške 215 tis. EUR k 31. decembru 2010 (275 tis. EUR k 31. decembru 2009).

D. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. ZLATO A POHLADÁVKY V ZLATE

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Zlaté tehly v štandardnej forme	1 073 599	779 549
Zlato v inej forme	1 661	1 206
	1 075 260	780 755

K 31. decembru 2010 zlato obsahuje spolu 1 019 tisíc trójskych uncí zlata (1 019 tisíc trójskych uncí zlata k 31. decembru 2009), z toho 300 tisíc trójskych uncí zlata je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách, 717 tisíc trójskych uncí zlata je použitých pri repo obchodoch a 2 tisíc trójskych uncí zlata je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2010 bola 1 055,418 EUR/ozs (766,347 EUR/ozs k 31. decembru 2009). Zostatky účtov oceňovacích rozdielov zo zlata k 31. decembru 2010 predstavujú zisky vo výške 442 116 tis. EUR (147 610 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Hodnota zlata poskytnutého ako záloh v repo obchodoch so zlatom k 31. decembru 2010 predstavuje 756 588 tis. EUR (698 647 tis. EUR k 31. decembru 2009).

2. POHLADÁVKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ MENE

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Pohľadávky a záväzky voči MMF	501 345	445 665
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	36 320	40 349
	537 665	486 014

Pohľadávky a záväzky voči MMF

Pohľadávky voči MMF sú tvorené členskou kvótou Slovenskej republiky v MMF, nostro účtom v MMF

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2010		31.12.2009	
	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	726	841 000	699	760 955
1) Členská kvóta:	358	414 427	358	389 070
– členský vklad	293	339 655	290	315 290
– rezervná pozícia	65	74 772	68	73 780
2) Nostro účet v MMF	341	395 525	341	371 885
3) Bilaterálne pôžičky	27	31 048		
Záväzky voči MMF:	293	339 655	290	315 290
1) Loro účty MMF	287	332 648	301	327 311
2) Účet valorizácie	6	7 007	(11)	(12 021)
Celková vykazovaná čiastka (netto)		501 345		445 665

a poskytnutými bilaterálnymi pôžičkami. Súčasťou členskej kvóty je členský vklad vedený v EUR a rezervná pozícia vedená v XDR, ktorá predstavuje pohľadávku z poskytnutých úverov v súvislosti s Plánom finančných transakcií (ďalej len „FTP“). Na základe FTP boli k 31. decembru 2010 poskytnuté prostriedky tretím krajinám v objeme 65 mil. XDR, čo predstavovalo 74 772 tis. EUR (73 780 tis. EUR k 31. decembru 2009). Zostatok nostro účtu v MMF k 31. decembru 2010 vo výške 395 525 tis. EUR (371 885 tis. EUR k 31. decembru 2009) predstavuje najmä všeobecná a špeciálna alokácia z roku 2009. Slovenská republika poskytla v zmysle dohody s MMF bilaterálne pôžičky vybraným krajinám vo výške 27 mil. XDR, čo predstavovalo 31 048 tis. EUR. Poskytnutím pôžičiek vznikla NBS pohľadávka voči MMF, ktorá je úročená úrokovou sadzbou MMF.

Záväzok voči MMF predstavujú peňažné prostriedky MMF vedené na loro účtoch MMF v NBS vo výške 332 648 tis. EUR (327 311 tis. EUR k 31. decembru 2009). Hodnota záväzku vedená na loro účtoch v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF (valorizácia meny). Podstatnú časť záväzku tvorí neprevoditeľná a neúročiteľná zmenka Slovenskej republiky splatná na požiadanie vo výške 315 943 tis. EUR (326 040 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Banka vedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L 9 „Protipoložky k zvlášť-

nym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Dlhové cenné papiere	31 347	29 513
Ostatné	4 973	10 836
	36 320	40 349

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke k 31. decembru 2010 sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov ide o cenné papiere verejnej správy.

Položka „Ostatné“ obsahuje k 31. decembru 2010 najmä peňažné prostriedky v cudzej mene na nostro účtoch nerezidentov eurozóny.

3. POHLADÁVKY VOČI REZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ MENE

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Dlhové cenné papiere	111 752	105 465
Bežné účty	306	382
	112 058	105 847

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov banka eviduje k 31. decembru 2010 cenné papiere peňažných finančných inštitúcií a verejnej správy.

4. POHLADÁVKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V EURÁCH

K 31. decembru 2010 banka vykazuje v tejto položke dlhové cenné papiere nerezidentov v hodnote 2 910 931 tis. EUR (2 450 078 tis. EUR k 31. decembru 2009). Podľa emitenta cenných papierov k 31. decembru 2010 sú to najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

5. ÚVERY V EURÁCH POSKYTNUTÉ ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM**EUROZÓNY V SÚVISLOSTI S OPERÁCIAMI MENOVEJ POLITIKY**

Podľa pravidiel vykonávania menovopolitických operácií v Eurosysteme NBS uskutočnila k 31. decembru 2010 hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie v celkovom objeme 1 005 000 tis. EUR (2 063 000 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Hlavné refinančné operácie sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a s bežnou splatnosťou jeden týždeň. Dlhodobejšie refinančné operácie sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, pričom k 31. decembru 2010 sú vykazané obchody so splatnosťou 3 a 6 mesiacov. Tieto obchody sú uskutočňované prostredníctvom štandardných tendrov.

K 31. decembru 2010 objem hlavných refinančných operácií predstavoval 815 000 tis. EUR (68 000 tis. EUR k 31. decembru 2009) a objem dlhodobějších refinančných operácií predstavoval 190 000 tis. EUR (1 995 000 tis. EUR k 31. decembru 2009).

6. OSTATNÉ POHLADÁVKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM**EUROZÓNY V EURÁCH**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Redistribučný úver	48 200	55 138
Bežné účty	840	44 563
Poskytnuté úvery		304
	49 040	100 005

Zvýhodnený redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československej. Úroková sadzba na redistribučný úver k 31. decembru 2010 bola 0,50 % p.a. (0,50 % p.a. k 31. decembru 2009).

K 31. decembru 2010 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 50 589 tis. EUR (57 967 tis. EUR k 31. decembru 2009). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. CENNÉ PAPIERE REZIDENTOV EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	1 394 282	268 102
Ostatné cenné papiere	9 644 561	9 927 972
	11 038 843	10 196 074

V položke „Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje k 31. decembru 2010 cenné papiere nakúpené v rámci programu SMP v hodnote 840 426 tis. EUR a kryté dlhopisy v hodnote 553 856 tis. EUR (268 102 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ide o cenné papiere, ktoré sú držané do splatnosti a podliehajú testu na znehodnotenie. Sú emitované najmä verejnou správou a peňažnými inštitúciami eurozóny.

Celková hodnota cenných papierov SMP v Eurosysteme k 31. decembru 2010 je 73 976 000 tis. EUR. V súlade s čl. 32.4 Štatútu akékoľvek straty vyplývajúce z držby cenných papierov SMP zdieľajú centrálné banky Eurosystemu podľa ich podielov na splatenom kapitáli ECB. K 31. decembru 2010 banka nevykazuje žiadne straty zo znehodnotenia.

V položke „Ostatné cenné papiere“ banka vykazuje k 31. decembru 2010 najmä cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami a verejnou správou eurozóny, ktoré sú súčasťou portfólia na obchodovanie.

V rámci tejto položky eviduje banka k 31. decembru 2010 cenné papiere emitované vládou Slovenskej republiky v hodnote 41 854 tis. EUR. Cenné papiere boli nakúpené v súlade s pravidlami definovanými v čl. 123 Zmluvy o Európskej únii a čl. 21 Štatútu.

8. POHLADÁVKY V RÁMCI EUROSYSTEMU

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Podiel na základnom imaní	205 715	194 158
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	399 444	399 444
Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu	1 727 738	2 835 882
	2 332 897	3 429 484

Podiel na základnom imaní ECB

K 31. decembru 2010 vykazuje banka podiel na základnom imaní ECB vo výške 51 501 tis. EUR (39 944 tis. EUR k 31. decembru 2009), ktorý podľa stanovených percentuálnych podielov predstavuje 0,6934 % podiel NBS na kapitáli ECB.

Na základe rozhodnutia ECB/2010/26 zo dňa 13. decembra 2010 bol kapitál ECB navýšený o 5 mld. EUR na 10 760 652 tis. EUR. NBS je povinná uhradiť podiel na navýšenom kapitáli ECB v troch rovnomerných ročných splátkach. Prvá splátka vo výške 11 557 tis. EUR bola uhradená 29. decembra 2010 a ďalšie dve splátky budú uhradené v rokoch 2011 a 2012.

V zmysle čl. 49.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov prispela NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR.

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

NBS vykazuje pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 399 444 tis. EUR realizovanú podľa kapitálového kľúča NBS v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohľadávka sa úročí 85 % sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2010 je výška časového rozlíšenia výnosových úrokov plynúcich z pohľadávky z prevodu devízových rezerv 3 442 tis. EUR (pozri pozn. 24).

Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu

Položka predstavuje pohľadávku vyplývajúcu z uplatnenia kľúča na pridelovanie bankoviek, ktorá je k 31. decembru 2010 v objeme 1 727 738 tis. EUR (2 835 882 tis. EUR k 31. decembru 2009). Pohľadávka je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Čistý prijatý úrok z remunerácie pohľadávky predstavuje k 31. decembru 2010 objem 4 073 tis. EUR (pozri pozn. 24).

9. OSTATNÉ AKTÍVA

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	162 701	171 584
Ostatné finančné aktíva	10 448	10 043
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	127	101
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	339 769	270 386
Neuhradená strata minulých rokov	5 014 533	5 085 121
Ostatné	377 659	247 217
	5 905 237	5 784 452

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke sa vykazuje dlhodobý majetok NBS. Stav dlhodobého hmotného a nehmotného majetku k 31. decembru 2010 je nasledovný:

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

v tis. EUR	HM a predd. a nedok. invest.	NM a predd. a nedok. invest.	SPOLU
Stav v obstarávacej cene k 1. 1. 2010	278 936	24 736	303 672
Prírastky	2 065	2 560	4 625
Úbytky	3 390	1 580	4 970
Stav v obstarávacej cene k 31. 12. 2010	277 611	25 716	303 327
Oprávky k 1.1. 2010	117 234	14 896	132 130
Prírastky	7 899	3 262	11 161
Úbytky	2 382	283	2 665
Stav oprávok a OP k 31. 12. 2010	122 751	17 875	140 626
Účtovná hodnota HM a NM k 1. 1. 2010	161 702	9 840	171 542
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12. 2010	154 860	7 841	162 701

K 31. decembru 2010 banka nevykazuje majetok určený na predaj (42 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ostatné finančné aktíva

K 31. decembru 2010, rovnako aj k 31. decembru 2009, banka vlastnila 1 080 kusov listinných akcií RVS a.s. Bratislava v objeme 3 585 tis. EUR. Tento objem predstavuje 52,33%-ný podiel na základnom imaní spoločnosti. Napriek majoritnému vplyvu v RVS, a.s. banka v zmysle § 22 zákona o účtovníctve nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku. Analýzou vlastného imania banka nezistila významné riziko svojho majetkového podielu a potrebu tvorby opravnej položky.

K 31. decembru 2010 banka vlastnila 2 858 kusov akcií BIS vo výške 19 232 tis. EUR (18 092 tis. EUR k 31. decembru 2009), čo predstavovalo 0,51 %-ný podiel na základnom imaní BIS. Podiel v BIS je v súvahe vykázaný vo výške 25 % splateného podielu, t.j. 6 830 tis. EUR (6 425 tis. EUR k 31. decembru 2009). Záväzok z nesplateného podielu vo výške 75 % z menovitej hodnoty každej akcie predstavuje vo finančnom vyjadrení 12 402 tis. EUR (11 667 tis. EUR k 31. decembru 2009). Nesplatená časť podielu je splatná na požiadanie. K 31. decembru 2010 banka eviduje prijaté dividendy z akcií BIS vo výške 2 326 tis. EUR (831 tis. EUR k 31. decembru 2009 – pozri pozn. 27).

K 31. decembru 2010 banka eviduje základný vklad do spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n. o. Bratislava vo výške 33 tis. EUR (33 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Prečňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

Položka predstavuje zisk z ocenenia podsúvahových nástrojov vo výške 127 tis. EUR (101 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 237 554 tis. EUR (163 072 tis. EUR k 31. decembru 2009). Nakúpené kupóny z dlhopisov boli vo výške 28 709 tis. EUR (61 939 tis. EUR k 31. decembru 2009) a časové rozlíšenie úrokov k derivátom predstavovalo 67 811 tis. EUR (30 079 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ostatné

Účelom poskytnutých vkladov súvisiacich so swapovými operáciami je zabezpečenie kredit-

ného rizika protistrany v prípade poklesu hodnoty swapu na strane NBS.

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Poskytnuté vklady súvisiace s úrokovými swapmi	306 000	196 500
Úrokový swap	41 069	4 374
Nakúpené opcie	4 681	8 532
Úrokové futures	12 522	25 082
Investičné a spotrebné úvery poskytnuté zamestnancom	10 950	10 240
Ostatné	2 437	2 489
	377 659	247 217

10. BANKOVKY V OBEHU

Položka bankovky v obehu predstavuje celkový objem eurobankoviek prislúchajúci NBS podľa kľúča na pridelovanie bankoviek:

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Eurobankovky v obehu emitované NBS	5 947 138	4 534 715
Eurobankovky neemitované NBS	1 727 738	2 835 882
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na pridelovanie bankoviek	7 674 876	7 370 597
Bankovky v SKK		110 860
	7 674 876	7 481 457

Celkový objem eurobankoviek emitovaných centrálnymi bankami Eurosystemu je prerozdelený v posledný deň každého mesiaca v súlade s kľúčom na pridelovanie bankoviek, tzv. Banknote Allocation Key (pozri časť B, písm. m). Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek pre NBS predstavuje k 31. decembru 2010 sumu 7 674 876 tis. EUR (7 370 597 tis. EUR k 31. decembru 2009). Objem eurobankoviek skutočne emitovaných NBS k 31. decembru 2010 je vo výške 5 947 138 tis. EUR (4 534 715 tis. EUR k 31. decembru 2009). Rozdiel medzi objemom skutočne emitovaných eurobankoviek a objemom eurobankoviek prislúchajúcich NBS podľa kľúča (pozri pozn. 8) predstavuje pre NBS k 31. decembru 2010 pohľadávku vo výške 1 727 738 tis. EUR (2 835 882 tis. EUR k 31. decembru 2009). Objem nevymenených slovenských bankoviek v obehu je vykázaný od 1. januára 2010 v položke L12 „Ostatné záväzky“ (pozri pozn. 19).

**11. ZÁVÄZKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM EUROZÓNY
V EURÁCH Z OPERÁCIÍ MENOVEJ POLITIKY**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	600 731	520 802
Jednodňové sterilizačné obchody	89 733	677 370
Termínované vklady	25 000	
	715 464	1 198 172

Bežné účty k 31. decembru 2010 predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv. Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou.

**12. OSTATNÉ ZÁVÄZKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM
EUROZÓNY V EURÁCH**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Repo obchody (Tri - party)	1 000 000	
Záväzky z repo obchodov so zlatom	49 951	38 501
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	108	11
	1 050 059	38 512

**13. ZÁVÄZKY VOČI OSTATNÝM REZIDENTOM EUROZÓNY
V EURÁCH**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Verejná správa	115	70
Ostatné záväzky	111 268	66 373
	111 383	66 443

Verejná správa

K 31. decembru 2010 banka vykazuje v tejto položke bežné účty štátnej pokladnice vo výške 115 tis. EUR (70 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ostatné záväzky

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Bežné účty klientov	11 187	10 981
Termínované vklady klientov	29 290	29 279
Bežné účty pomocných finančných inštitúcií	215	2 347
Termínované vklady pomocných finančných inštitúcií	70 576	23 766
	111 268	66 373

Pomocné finančné inštitúcie sú Fond ochrany vkladov a Garančný fond investícií.

14. ZÁVÄZKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Záväzky z repo obchodov so zlatom	275 029	356 704
Záväzky voči medzinárodným finančným inštitúciám	3 277	13 388
Loro účty klientov	18	1
	278 324	370 093

**15. ZÁVÄZKY VOČI REZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ
MENE**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Záväzky z repo obchodov so zlatom	86 117	78 507
Bežné účty štátnej pokladnice v cudzej mene	1	
	86 118	78 507

**16. ZÁVÄZKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ
MENE**

Túto položku tvoria k 31. decembru 2010 záväzky z dlhodobých repo obchodov so zlatom v USD v celkovom objeme 62 457 tis. EUR (57 161 tis. EUR k 31. decembru 2009).

**17. PROTIPOLŽKY K ZVLÁŠTNÝM PRÁVAM ČERPANIA
PRIDELENÝM ZO STRANY MMF**

Banka vedie k 31. decembru 2010 voči MMF záväzok z alokácie vo výške 394 002 tis. EUR (370 644 tis. EUR k 31. decembru 2009). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF alokovalo Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 265 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. ZÁVÄZKY V RÁMCI EUROSYSTEMU

Najvýznamnejšiu časť tejto položky tvorí záväzok NBS voči TARGET2, ktorý je k 31. decembru 2010 vo výške 13 311 469 tis. EUR (14 520 625 tis. EUR k 31. decembru 2009) (pozri časť B, písm. k). Táto pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Celková výška zaplateného úroku k 31. decembru 2010 predstavuje 141 974 tis. EUR (pozri pozn. 24).

19. OSTATNÉ ZÁVÄZKY

Položka „Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov“ predstavuje k 31. decembru 2010

stratu z ocenenia podsúvahových nástrojov vo výške 892 tis. EUR (97 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ostatné záväzky

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	892	97
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	231 307	139 977
Ostatné	663 667	363 260
	895 866	503 334

Najväčší objem položky časového rozlíšenia predstavujú nákladové úroky z úrokových swapov v EUR vo výške 219 142 tis. EUR (126 422 tis. EUR k 31. decembru 2009) a úroky z remunerácie TARGET2 vo výške 11 155 tis. EUR (12 818 tis. EUR k 31. decembru 2009).

Ostatné

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Deriváty	414 027	220 124
Bankovky v SKK v obehu	93 539	
Euromince v obehu	103 709	91 637
Mince v SKK v obehu	47 395	47 566
Ostatné	4 997	3 933
	663 667	363 260

Položku „Deriváty“ tvorí k 31. decembru 2010 hodnota predaných call opcií vo výške 189 587 tis. EUR (123 387 tis. EUR k 31. decembru 2009) a hodnota úrokového swapu vo výške 214 540 tis. EUR (96 737 tis. EUR k 31. decembru 2009). V tejto položke sa tiež vykazujú hodnoty kolaterálov k swapovým operáciám vo výške 9 900 tis. EUR (pozri časť B, písm. f).

20. REZERVY

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	3 479	3 460
Rezerva na nevyfakturované dodávky	575	733
Rezervy na súdne spory	766	669
Rezerva na audit	42	66
Rezerva na výročnú správu	14	22
	4 876	4 950

21. ÚČTY PRECENENIA

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	442 116	147 610
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	41 069	4 374
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	56 277	139 581
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	5 004	6 178
	544 466	297 743

Objem „Oceňovacích rozdielov z ocenenia derivátov“ predstavujú oceňovacie rozdiely z ocenenia úrokových swapov.

22. ZÁKLADNÉ IMANIE A REZERVNÉ FONDY

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Základné imanie	16 041	16 041
Rezervné fondy	342 304	342 304
	358 345	358 345

Základné imanie

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy

Rezervné fondy tvorí všeobecný rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok všeobecného rezervného fondu NBS k 31. decembru 2010 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2009). Všeobecný rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku vo výške 337 412 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2010 je vo výške 1 430 tis. EUR. Zahŕňa najmä zostatky z delimitácie nehnuteľností.

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

v tis. EUR	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)
1. Stav k 31.12.2009	16 041	1 430	340 874	297 743	(5 085 121)	70 588
2. Prevod zisku za rok 2009 do neuhradenej straty					70 588	(70 588)
3. Prevod do štatutárneho fondu						
4. Prevod do rezervných fondov						
5. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov				(83 304)		
6. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov				36 695		
7. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata				294 506		
8. Zmena oceňovacích rozdielov z cudzích mien				(1 174)		
9. (Strata)/zisk bežného účtovného obdobia						(515 173)
10. Odvod zo zisku						
11. Zmena za účtovné obdobie				246 723	70 588	(585 761)
12. Stav k 31.12.2010	16 041	1 430	340 874	544 466	(5 014 533)	(515 173)

23. PODSÚVAHOVÉ NÁSTROJE

v tis. EUR	31.12.2010		31.12.2009	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR (forwardová časť)	69 114		56 361	
Menové swapy v USD (forwardová časť)		43 032		39 914
Menové swapy v GBP (forwardová časť)		9 875		7 101
Menové swapy v JPY (forwardová časť)		16 972		9 342
	69 114	69 879	56 361	56 357

v tis. EUR	31.12.2010		31.12.2009	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Nakúpené put opcie	161 500	422 396	149 796	306 705
Predané call opcie	273 278	422 396	253 474	306 705
	434 778	844 792	403 270	613 410

v tis. EUR	31.12.2010		31.12.2009	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v EUR		245 400		2 335 472
Úrokové futures v USD		50 891		
		296 291		2 335 472

24. ČISTÝ VÝSLEDOK Z ÚROKOV

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Úrokové výnosy	666 364	647 802
Úrokové výnosy z dlhopisov	417 293	366 694
Úrokové výnosy z derivátov	221 338	239 866
Úroky z repo obchodov	17 985	11 547
Úroky z remunerácie euro-bankoviek	4 240	23 964
Úroky z pohľadávky z prevodu devízových rezerv	3 442	4 374
Úroky z redistribučného úveru	252	306
Úroky z úverov a vkladov klientov	1 790	1 050
Ostatné	24	1
Úrokové náklady	(623 173)	(555 919)
Úrokové náklady z derivátov	(465 604)	(362 123)
Úroky z repo obchodov	(6 306)	(10 774)
Úroky z remunerácie TARGET2	(141 974)	(163 967)
Úroky z PMR	(6 951)	(9 610)
Úroky z bežných účtov, vkladov a úverov	(2 165)	(7 528)
Náklady na úroky z PP NBS		(1 459)
Úroky platené z remunerácie eurobankoviek	(167)	
Ostatné	(6)	(458)
	43 191	91 883

Od roku 2010 úrokové výnosy z dlhopisov zahŕňajú aj amortizáciu prémie. Súčasne bolo upravené aj porovnateľné obdobie 2009.

25. ČISTÝ VÝSLEDOK Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ, ZNÍŽENIA**HODNOTY A REZERV NA KRYTIE RIZÍK**

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Realizované zisky z finančných operácií	158 269	174 264
Čisté kurzové (straty) / zisky z denného oceňovania	(725)	1 308
Čisté zisky z predaja cenných papierov	111 137	172 908
Čisté zisky z úrokových swapov	47 865	
Čistá kurzová (strata) / zisk z ostatných operácií	(8)	48
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(673 530)	(157 955)
Straty zo zníženia hodnoty derivátov	(226 745)	(145 327)

Straty z ocenenia cenných papierov	(440 520)	(10 340)
Straty zo zníženia hodnoty cudzej meny	(6 265)	(2 288)
	(515 261)	16 309

Súčasťou čistých ziskov z úrokových swapov je amortizovaná koncoročná strata z roku 2009 v zmysle čl. 19 Usmernenia ECB. Čistý výsledok z finančných operácií bol ovplyvnený najmä stratou z ocenenia cenných papierov, opcií a úrokových swapov reálnou hodnotou.

26. ČISTÝ VÝSLEDOK Z POPLATKOV A PROVÍZIÍ

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Výnosy z poplatkov a provízií	5 057	2 893
Prijaté poplatky od účastníkov SIPS	1 788	1 731
Poplatky a provízie prijaté od klientov	334	425
Poplatky a provízie pri operáciách s cennými papiermi	2 516	359
Prijaté poplatky z podielu na združenom príjme TARGET 2	344	343
Prijaté poplatky spojené s výmenou euromincí	71	
Prijaté zmluvné pokuty z menovopolitických operácií		23
Ostatné	4	12
Náklady na poplatky a provízie	(1 250)	(1 332)
Poplatky platené bankám	(954)	(847)
Platené poplatky k úrokovým futures	(154)	(323)
Poplatky platené SWIFTu	(111)	(107)
Platené poplatky TARGET 2	(37)	(38)
Ostatné	6	(17)
	3 807	1 561

27. VÝNOS Z AKCIÍ A PODIELOVÝCH ÚČASTÍ

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Podiel na čistom zisku ECB	14 565	
Dividendy z akcií a podielov	2 326	831
Výnos z eurobankoviek v obehu		7 821
	16 891	8 652

Výnos z akcií a podielových účastí predstavuje prijatý podiel na čistom zisku ECB vo výške 14 565 tis. EUR za rok 2009. V súvislosti s majetkovou účasťou v BIS banka eviduje k 31. decembru 2010 prijaté dividendy z akcií BIS vo výške 2 326 tis. EUR (831 tis. EUR k 31. decembru 2009 - pozri pozn. 9).

V súvislosti s rozhodnutím Rady guvernérov zo dňa 16. decembra 2010 sa výnosy ECB z eurobankoviek v obehu a z nákupu cenných papierov v rámci programu SMP v plnej výške použijú na tvorbu rezervy ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata.

28. ČISTÝ VÝSLEDOK ZO SYSTÉMU ZDRUŽOVANIA MENOVÉHO PRÍJMU

Združený menový príjem za rok 2010, ktorým NBS prispela do celkového koša menového príjmu Eurosystemu, bol vo výške 97 736 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci 0,9935 %-nému podielu NBS bol vo výške 103 928 tis. EUR. Rozdiel vo výške 6 192 tis. EUR (12 818 tis. EUR k 31. decembru 2009) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu.

Korekciou menového príjmu Eurosystemu za rok 2009 vznikol NBS náklad vo výške 651 tis. EUR.

29. OSTATNÉ VÝNOSY A OSTATNÉ NÁKLADY

K 31. decembru 2010 najväčší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 4 054 tis. EUR (3 797 tis. EUR k 31. decembru 2009) a tržby z predaja pamätných mincí a materiálu zo zničených SKK mincí v sume 2 066 tis. EUR (1 463 tis. EUR k 31. decembru 2009).

„Ostatné náklady“ banky predstavujú k 31. decembru 2010 najmä razbu euromincí v sume 1 850 tis. EUR (6 148 tis. EUR k 31. decembru 2009) a náklady na razbu pamätných mincí vo výške 3 025 tis. EUR (948 tis. EUR k 31. decembru 2009).

30. PERSONÁLNE NÁKLADY

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Mzdy a odmeny	(22 339)	(21 638)
Sociálne náklady	(7 303)	(6 689)
Ostatné náklady na zamestnancov	(4 723)	(3 242)
	(34 365)	(31 569)

K 31. decembru 2010 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 082 (1 083 k 31. decembru 2009), z toho 102 vedúcich zamestnancov (106 k 31. decembru 2009).

31. ODPISY DLHODOBÉHO HMO TNÉHO A NEHMO TNÉHO MAJETKU

v tis. EUR	31.12.2010	31.12.2009
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(3 262)	(2 884)
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 899)	(8 701)
	(11 161)	(11 585)

32. SLUŽBY SÚVISIACE S VÝROBOU BANKOVIEK

K 31. decembru 2010 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 9 498 tis. EUR.

33. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2010 predstavuje stratu vo výške 515 173 tis. EUR (k 31. decembru 2009 zisk vo výške 70 588 tis. EUR), o ktorej banková rada rozhodla, že bude preúčtovaná na účet neuhradenej straty minulých rokov. Najväčší dopad na vykázanú stratu mali nerealizované straty z ocenenia finančných nástrojov na trhovú hodnotu vo výške 673 530 tis. EUR (pozri pozn. 25), ktoré sa v súlade s Usmernením ECB na konci účtovného obdobia vykazujú vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované zisky ostávajú súčasťou súvahy vo vlastnom imaní (pozri pozn. 21).

E. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V súlade s čl. 33 Štatútu rozhodla Rada guvernérov na svojom zasadnutí dňa 3. marca 2011 o rozdelení čistého zisku ECB medzi jednotlivé centrálné banky, a to v pomere podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB. Výnos NBS z rozdelenia zisku vo výške 1,7 mil. EUR je zaúčtovaný do účtovného obdobia 2011.

V nadväznosti na vstup Estónska do Eurosystemu na základe Rozhodnutia ECB/2010/34 boli národným centrálnym bankám upravené eurosystémové kľúče. K 1. januáru 2011 sa výška eurosystémového kľúča NBS upravila na 0,99098906 %

(0,99353073 % do 31. decembra 2010). Klúč na pridelovanie bankoviek sa zmenil na 0,9115 % (0,9140 % do 31. decembra 2010).

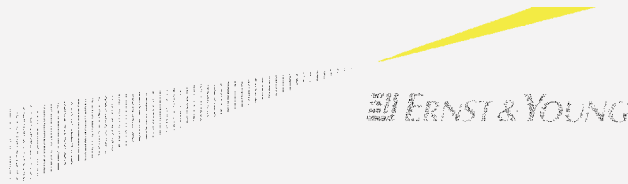
Po 31. decembri 2010 nenastali významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovnej závierke za rok 2010.

Bratislava, 15. marec 2011

Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.
guvernér

Ing. Viliam Ostrožlík, MBA
viceguvernér

Ing. Katarína Taragelová
riaditeľka
odboru finančného riadenia

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Právnická spoločnosť
IČO: 47523622
Sídlo: Bratislava
Tlačiareň: EY Slovakia
www.ey.com/sk

**Dodatok správy audítora
o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou
v zmysle zákona č. 540/2007 Z.z. § 23 odsek 5**

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

- I. Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska („banka“) k 31. decembru 2010, uvedenú vo výročnej správe banky na stranách 79 – 101. K uvedenej účtovnej závierke sme dňa 15. marca 2011 vydali správu audítora v nasledujúcom znení:

„Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2010, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 (ďalej len „Usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasnou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítora berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

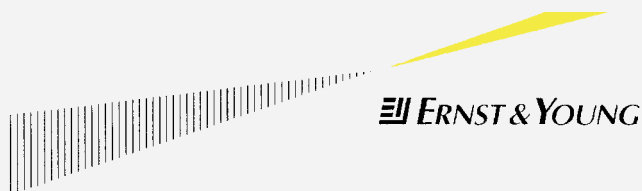
Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2010 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

15. marca 2011
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č.893*

- II. Overili sme tiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedná Banková rada Národnej banky Slovenska. Našou úlohou je vydať na základe nášho overenia názor o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie sme vykonali v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardmi. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že účtovné informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré sú získané z účtovnej závierky, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s touto účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej správe sme posúdili s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31. decembru 2010. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z uvedenej účtovnej závierky a účtovných kníh banky, sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie názoru audítora.

Podľa nášho názoru sú účtovné informácie uvedené vo výročnej správe vo všetkých významných súvislostiach v súlade s účtovnou závierkou banky k 31. decembru 2010 a sú v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi platnými pre Eurosystem.

18. apríla 2011
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č. 893

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

PRÍLOHY

SKRATKY

AMA	Advanced Measurement Approach – pokročilý prístup merania operačného rizika
ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
a. s.	akciová spoločnosť
b. b.	bázické body
b. c.	bežné ceny
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.
BIS	Bank for International Settlement – Banka pre medzinárodné zúčtovanie
BRIBOR	Bratislava Interbank Offered Rates – fixing úrokových sadziieb na trhu medzibankových depozitov
BSC	Banking Supervision Committee – Výbor pre bankový dohľad
CDCP	Centrálny depozitár cenných papierov
CEBS	Committee of European Banking Supervisors – Výbor európskych orgánov bankového dohľadu
CEIOPS	Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors – Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi
CESR	Committee of European Securities Regulators – Výbor európskych regulátorov cenných papierov
CP	cenné papiere
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
DDF/d.d.f.	doplnkový dôchodkový fond
DDS/d.d.s	doplnková dôchodková spoločnosť
DSS/d.s.s.	dôchodková správcovská spoločnosť
DSGE model	Dynamic Stochastic General Equilibrium model
EBA	European Banking Authority – Európsky orgán pre bankovníctvo
EBOR	European Bank for Reconstruction and Development – Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ
EFC	Economic and Financial Committee – Hospodársky a finančný výbor
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority – Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov
EK	Európska komisia
EHP	Európsky hospodársky priestor
ERM	Exchange Rate Mechanism – mechanizmus výmenných kurzov
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
ESFS	Európsky systém finančného dohľadu
ESMA	European Securities Markets Expert Group – Európsky orgán pre cenné papiere a trhy
ESRB	European Systemic Risk Board – Európsky výbor pre systémové riziká
EÚ	Európska únia
EUR	euro
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate – fixing úrokových sadziieb na trhu eurozóny
EURO SIPS	retailový platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska po zavedení eura
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
FRA	Forward Rate Agreement – dohoda o budúcej úrokovej miere

GdC	Groupe de Contact – expertná skupina výboru CEBS
FSC	Financial Services Committee – Výbor pre finančné trhy
HDP	hrubý domáci produkt
HFCN	Household Finance and Consumption Network – expertná skupina zaoberajúca sa finančnou situáciou a spotrebnými výdavkami domácností
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
IAIS	Internantional Association of Insurance Supervisors – Medzinárodná asociácia orgánov dohľadu v poisťovníctve
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development – Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assesment Process – hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu
IOPS	International Organisation of Pension Supervisors – Medzinárodná organizácia orgánov dohľadu nad penzijnými fondmi
IOSCO	International Organization of Securities Commissions – Medzinárodná organizácia komisií pre cenné papiere
IPP	index priemyselnej produkcie
IRB model	model založený na používaní vlastných ratingov pri kreditnom riziku
IRS	Interest Rate Swap – úrokový swap
JET	Joint European Tendering Group – združenie národných centrálnych bánk Eurosystemu, vytvorené za účelom efektívneho zabezpečenia výroby a dodávok eurobankoviek
KI	kolektívne investovanie
MaRs	Macro-prudential Research Network
MMF	Medzinárodný menový fond
NAV	Net Asset Value – čistá hodnota majetku
NBS	Národná banka Slovenska
NCB	národná centrálna banka
NEER	Nominal Effective Exchange Rate – nominálny efektívny výmenný kurz
OCP/o.c.p.	obchodník s cennými papiermi
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries – Organizácia krajín vyvážajúcich ropu
OPF	otvorené podielové fondy
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu
PP	Policy Paper – analytická štúdia
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZI	priame zahraničné investície
REER	Real Effective Exchange Rate – reálny efektívny výmenný kurz
ROE	Return on Equity – návratnosť vlastných zdrojov
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
SAX	slovenský akciový index
SB	Svetová banka
s. c.	stále ceny
SDX	slovenský dlhopisový index
SDXG	SDXGroup – skupina slovenských dlhopisových indexov
SKK	slovenská koruna

S K R A T K Y

SR	Slovenská republika
SSP	Single Shared Platform – jednotná technická platforma pre TARGET2
SSS	Securities Settlement System – systém zúčtovania cenných papierov
STATUS DFT	aplikačný programový systém STATUS pre dohľad nad finančným trhom
ŠD	štátne dlhopisy
ŠP	Štátna pokladnica
ŠPP	štátne pokladničné poukážky
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase v eurách
UCITS	Undertakings for collective investment in transferable securities – podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov
ÚDF	Útvar dohľadu nad finančným trhom
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
USD	americký dolár
VAR model	Vector Autoregression model
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
WGMA	Working Group on Macro-prudential Analyses
WDN	Wage Dynamics Network – expertná skupina zaoberajúca sa dynamikou miezd
WP	Working Paper – výskumná štúdia
WTO	World Trade Organization – Svetová obchodná organizácia
ZBK SR	Združenie bankových kariet SR
ZIS	Zahraničné investičné spoločnosti
ZKI	zákon o kolektívnom investovaní
ZSS	zahraničné správcovské spoločnosti
Z. z.	Zbierka zákonov SR

SLOVNÍK

Aktuár – zodpovedný poistný matematik, ktorý zodpovedá za správnosť výpočtu poistných produktov a za výkazníctvo.

Autonómne faktory likvidity – iné faktory ako operácie menovej politiky, ktoré ovplyvňujú likviditu bankového sektora. Ide najmä o čisté zahraničné aktíva centrálnej banky, depozity ústrednej štátnej správy v centrálnej banke a obeživo.

Cenová stabilita – medziročný nárast spotrebiteľských cien, ktorý neprekročí úroveň stanovenú ECB. Cieľom ECB v strednodobom horizonte je udržiavať rast spotrebiteľských cien meraný indexom HICP tesne pod úrovňou 2 %.

Centrálna parita – výmenný kurz mien jednotlivých členov ERM II voči euru, okolo ktorého sú definované hranice fluktuáčného pásma.

Corporate governance – správa a riadenie spoločnosti.

Dcérska spoločnosť – právnická osoba, nad ktorou je vykonávaná kontrola (vlastníctvo viac ako 50 % zo základného imania právnickej osoby alebo z hlasovacích práv právnickej osoby).

Deficit verejnej správy – rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami sektora verejnej správy v prípade, ak výdavky prevyšujú príjmy. Pomer deficitu k HDP neprevyšujúci 3 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Deflácia – zníženie celkovej cenovej hladiny, opak inflácie.

Deflátor HDP – agregovaný cenový index, zohľadňujúci vývoj cien výrobkov a služieb v ekonomike. Vypočítava sa ako podiel HDP v bežných cenách a HDP v stálych cenách.

Devízové rezervy – rezervy Slovenskej republiky, ktorými sú zlato a iné finančné aktíva denominované v cudzích menách, držané a spravované centrálnou bankou. Slúžia na priame financovanie platobnej nevyváženosti, na nepriame regulovanie jej veľkosti prostredníctvom intervencií na devízových trhoch za účelom ovplyvnenia kurzu meny, alebo na iné ciele.

Dlh verejnej správy – hrubý dlh (vklady, pôžičky a dlhové cenné papiere bez finančných derivátov) verejnej správy na konci roka vyjadrený v nominálnej hodnote. Pomer dlhu k HDP neprevyšujúci 60 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Dlhodobejšie refinančné operácie (Longer-term refinancing operations) – sú refinančné repo obchody, ktoré sa uskutočňujú mesačne a zvyčajne so splatnosťou troch mesiacov. Tieto operácie sa zameriavajú na to, aby poskytovali zmluvným stranám dodatočné refinancovanie na dlhšie obdobie a realizujú ich národné centrálny banky Eurosystemu formou štandardných tendrov. Prostredníctvom týchto operácií sa Eurosystem spravidla zameriava na vytváranie dostatočnej likvidity a plynulosti finančných tokov vo finančnom sektore.

Doba obrátky – počet mesiacov, za ktoré všetky banky spolu odvedú do NBS také množstvo eurobankoviek, ktoré sa rovná priemernej kumulovanej čistej emisii eurobankoviek za príslušný rok.

Domácnosti – obyvateľstvo, teda účty občanov, ekvivalent anglického pojmu „households“.

Druhý pilier dôchodkového sporenia – starobné dôchodkové sporenie ako súčasť povinného štátneho dôchodkového poistenia (fondový, príspevkovo definovaný systém).

Efektívne výmenné kurzy (nominálny: NEER, reálny: REER) – vážené priemery bilaterálnych výmenných kurzov domácej meny voči menám hlavných obchodných partnerov. Použité váhy vyjadrujú podiel jednotlivých partnerských krajín na zahraničnom obchode SR. Reálne efektívne výmenné kurzy sú nominálne efektívne výmenné kurzy deflované váženým priemerom pomerov zahraničných cien alebo nákladov k domácim. Sú mierou cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti krajiny.

Elektronickopeňažná činnosť – vydávanie a správa elektronických peňazí a platobných prostriedkov elektronických peňazí.

ERM II (Exchange Rate Mechanism II – mechanizmus výmenných kurzov II) – systém výmenných kurzov, ktorým sa vytvára rámec na spoluprácu v oblasti kurzovej politiky jednotlivých krajín eurozóny a tých členských štátov EÚ, ktoré sa nezúčastňujú na tretej etape Hospodárskej a menovej únie. Účast' v ERM II je jedným z maastrichtských kritérií na prijatie eura.

ESA 95 – Európsky systém národných účtov z roku 1995. Spoločná metodika na zostavovanie a vykazovanie HDP, zamestnanosti a kompenzácií zamestnancov pre všetky krajiny EÚ.

EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) – medzibanková referenčná sadzba v rámci hospodárskej a menovej únie, ktorá bola zavedená v roku 1999. Je to sadzba, za ktorú sú eurové termínové vklady ponúkané jednou bankou inej banke na medzibankovom trhu. Zverejňovaná je o 11:00 SEČ pre spotovú hodnotu (T+2). Za výpočet a zverejňovanie bola zvolená spoločnosť Reuters.

Európska platobná rada (EPC – European Payments Council) – organizácia, ktorá združuje bankové asociácie Európskej únie.

Európsky hospodársky priestor – EHP (European Economic Area – EEA) je integračné zoskupenie 27 členských štátov Európskej únie a štátov Island, Lichtenštajnsko a Nórsko (čo sú štáty Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), okrem Švajčiarska).

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) – systém centrálnych bánk tvorený Európskou centrálnou bankou (ECB) a všetkými centrálnymi bankami štátov Európskej únie.

EURO SIPS – retailový platobný systém transformovaný z medzibankového platobného systému SIPS, dňom zavedenia eura na území Slovenskej republiky prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska.

Eurosystém – systém centrálnych bánk tvorený Európskou centrálnou bankou (ECB) a centrálnymi bankami štátov eurozóny (štátov EÚ, ktoré prijali euro).

Eurozóna – oblasť, do ktorej patria členské štáty EÚ, ktoré v súlade so zmluvou prijali euro. V eurozóne za výkon menovej politiky zodpovedá Európska centrálna banka.

Finančný trh (pre účely časti 3, subjekty regulované NBS) – tvoria ho štyri sektory – bankový sektor (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým banky a pobočky zahraničných bánk), kapitálový trh (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým obchodníci s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, burza cenných papierov, centrálny depozitár cenných papierov, emitenti cenných papierov a sprostredkovatelia investičných služieb), sektor poisťovní (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým poisťovne a pobočky poisťovní z iného členského štátu EÚ, sprostredkovatelia poistenia a zaistenia) a trh dôchodkového sporenia (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým dôchodkové správcovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti).

Harmonizovaný index spotrebiteľských cien (HICP) – index spotrebiteľských cien meraný na porovnateľnej báze v členských štátoch EÚ, ktorý zároveň berie do úvahy rozdiely v národných definíciách. Harmonizovaný index je jedným z ukazovateľov pre hodnotenie cenovej stability štátu (maastrichtské konvergenčné kritérium).

Hlavné refinančné operácie (Main refinancing operations) – sú pravidelné refinančné repo obchody, ktoré sa uskutočňujú týždenne a obvykle so splatnosťou jedného týždňa. Tieto operácie realizujú národné centrálné banky Eurosystemu formou štandardných tendrov. Hlavné refinančné operácie sú kľúčovým nástrojom pri dosahovaní cieľov Eurosystemu. Sadzba na hlavné refinančné operácie nahrádza od 1. januára 2009 základnú úrokovú sadzbu NBS.

Hrubý domáci produkt (HDP) – predstavuje súhrn výrobkov a služieb vyprodukovaných v ekonomike krajiny v danom období. HDP možno členiť podľa tvorby, použitia alebo dôchodku. Najdôležitejšími agregovanými zložkami použitého HDP sú konečná spotreba domácností, konečná spotreba verejnej správy, tvorba hrubého fixného kapitálu, zmeny stavu zásob a dovoz a vývoz tovarov a služieb.

Inflácia – zvýšenie celkovej cenovej hladiny.

Jadrová inflácia – kvantifikuje mieru rastu cenovej hladiny na neúplnom spotrebnom koši. Zo spotrebného koša sú vylúčené položky s regulovanými cenami a položky s cenami ovplyvňovanými inými administratívnymi opatreniami (napr. zmena DPH, spotrebných daní, dotácií). Je súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Jednodňové refinančné operácie (Marginal Lending Facility) – operácie na získanie jednodňovej likvidity od národnej centrálnej banky oproti zábezpeke akceptovateľných aktív. Zvyčajne prístup k týmto operáciám nie je limitovaný, okrem požiadavky predložiť dostatok akceptovateľných aktív. Úroková sadzba pre jednodňové refinančné operácie obvykle tvorí hornú hranicu jednodňovej sadzby peňažného trhu.

Jednodňové sterilizačné operácie (Marginal Deposit Facility) – operácie na uloženie nadbytočnej likvidity v národnej centrálnej banke. Zvyčajne nie je prístup k týmto operáciám limitovaný. Úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné operácie obvykle tvorí dolnú hranicu jednodňovej sadzby peňažného trhu.

Kumulovaná čistá emisia k danému dátumu – rozdiel medzi množstvom (hodnotou) eurovej hotovosti vydaným NBS do obehu a množstvom (hodnotou) eurovej hotovosti prijatým z obehu do NBS od zavedenia eura v SR vrátane daného dátumu.

M1 – úzky menový agregát. Zahŕňa obehivo a vklady splatné na požiadanie v PFI a v ústrednej štátnej správe (napr. na pošte – poštovej žirovej inštitúcii, alebo v Štátnej pokladnici).

M2 – širší menový agregát. Zahŕňa agregát M1 a vklady s výpovednou lehotou do 3 mesiacov vrátane (krátkodobé úsporné vklady) a vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov vrátane (krátkodobé termínované vklady) v PFI a v ústrednej štátnej správe.

M3 – široký menový agregát. Zahŕňa agregát M2 a obchodovateľné nástroje, t. j. repo obchody, podielové listy podielových fondov peňažného trhu a dlhové cenné papiere vydané PFI so splatnosťou do dvoch rokov vrátane.

Maastrichtské kritériá – konvergenčné kritériá dané Maastrichtskou zmluvou, splnenie ktorých je podmienkou na vstup do eurozóny. Ide o štyri kritériá: kritérium verejných financií (výška deficitu a dlhu verejného sektora), inflačné kritérium, kritérium dlhodobých úrokových mier a kurzové kritérium.

Materská spoločnosť – právnická osoba, ktorá vykonáva kontrolu, tzn. vlastníctvo viac ako 50 % na základnom imaní právnickej osoby alebo na hlasovacích právach v právnickej osobe, právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov štatutárneho orgánu, členov dozornej rady alebo iný riadiaci dozorný alebo kontrolný orgán právnickej osoby.

NUG – fórum pre zapojenie národných účastníkov finančného trhu do práce na projekte T2S.

Osoby spriaznené s Národnou bankou Slovenska – právnické alebo fyzické osoby, ktoré sú dcérskymi účtovnými jednotkami NBS, pridruženými účtovnými jednotkami, členmi Bankovej rady NBS, blízkymi príbuznými člena Bankovej rady NBS, účtovnými jednotkami, ktoré sú kontrolované, spoločne kontrolované, alebo v ktorých majú vplyv alebo významné hlasovacie práva členovia Bankovej rady NBS alebo ich blízki príbuzní.

Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact) – má slúžiť ako prostriedok na zabezpečenie zdravých verejných financií v tretej etape Hospodárskej a menovej únie v záujme vytvorenia priaznivých podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast prispievajúci k tvorbe pracovných miest. Na tento účel pakt stanovuje, že členské štáty si určujú strednodobé rozpočtové ciele. Vymedzuje tiež konkrétny postup pri nadmernom deficite. Pakt sa skladá z uznesenia o Pakte stability a rastu prijatého na amsterdamskom zasadnutí Európskej rady 17. júna 1997 a z dvoch nariadení Rady, a to z (i) nariadenia (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o sprísňovaní dozoru nad rozpočtovými pozíciami a o dozore nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1055/2005 z 27. júna 2005 a (ii) nariadenia (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlení a vyjasnení implementovania postupu v prípade nadmerného deficitu v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1056/2005 z 27. júna 2005.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) – finančné inštitúcie, ktoré tvoria sektor emisie/tvorby peňazí. Patrí k nim centrálna banka (NBS), úverové inštitúcie (banky a pobočky zahraničných bánk) a všetky ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (najmä podielové fondy peňažného trhu).

Počet obrátok eurobankoviek (euromincí) danej nominálnej hodnoty za daný rok – množstvo prijatých eurobankoviek (euromincí) danej nominálnej hodnoty za daný rok v kusoch delené priemernou kumulovanou čistou emisiou eurobankoviek (euromincí) danej nominálnej hodnoty v kusoch.

Pohľadávky peňažných finančných inštitúcií voči rezidentom – pohľadávky PFI voči rezidentom iným ako PFI (vrátane sektora verejnej správy a súkromného sektora) a cenné papiere emitované rezidentmi inými ako PFI (akcie a iné majetkové a dlhové cenné papiere) v držbe PFI.

Portfóliové investície – čisté transakcie rezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných nerezidentmi („aktíva“) a čisté transakcie nerezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných rezidentmi („pasíva“). Zahŕňajú majetkové cenné papiere a dlhové cenné papiere (dlhopisy, zmenky a nástroje peňažného trhu). Aby sa investície posudzovali ako portfóliové, musí byť majetková účasť v podniku menšia než ekvivalent 10 % kmeňových akcií alebo hlasovacích práv.

POS terminál – platobný terminál umožňujúci platbu platobnou kartou (Point of Sale).

Povinné minimálne rezervy (PMR) – peňažné rezervy bánk, pobočiek zahraničných bánk, stavebných sporiteľní a inštitúcií elektronických peňazí vedené na účtoch v centrálnej banke. Ide o menový nástroj, ktorého výšku pre každého tvorcu PMR určuje centrálna banka.

Priame zahraničné investície (PZI) – sú kategóriou medzinárodných investícií, ktorá odráža cieľ rezidentského subjektu jedného hospodárstva (priameho investora), ktorý získava trvalý podiel v pod-

niku, ktorý je rezidentom iného hospodárstva ako investorovho (podnik priamej investície). Priame investície zahŕňajú počítačnú transakciu medzi dvoma subjektmi – t. j. transakciu, ktorou vzniká priamy investičný vzťah – a všetky následné transakcie medzi týmito subjektmi a medzi pridruženými podnikmi.

Priemerná hodnota peňažného znaku – predstavuje hodnotu kumulovanej čistej emisie delenú kumulovanou čistou emisiou v kusoch.

Program nákupu krytých dlhopisov (CBPP – Covered Bond Purchase Programme) – špeciálny menovopolitický nástroj v rámci štrukturálnych operácií. Cieľom tohto programu bola podpora poklesu úrokových sadzieb peňažného trhu, oživenie trhu s krytými dlhopismi ako formy získavania finančných zdrojov pre banky a podniky, obnoviť poskytovanie úverov bankami súkromnému sektoru. Tento program bol zahájený v júli 2009 a trval do júna 2010. Eurosystem prostredníctvom národných centrálnych bánk nakúpil v nominálnej sume 60 mld. € akceptovateľných cenných papierov.

Program trhov s cennými papiermi (SMP – Securities Markets Programme) – intervencie Eurosystemu na trhoch vládnych a súkromných cenných papierov, na ktorých sa prejavili poruchy vo fungovaní. Cieľom programu je odstrániť poruchy na trhu s cennými papiermi a obnoviť fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky. V snahe odčerpať prebytok likvidity vzniknutý z titulu týchto intervencií sú vykonávané špeciálne doladovacie operácie na stiahnutie dodanej likvidity, ktoré zabezpečia, že zámer menovej politiky nebude ovplyvnený.

Regulované ceny – ceny a poplatky stanovované ministerstvami, regulačnými orgánmi (Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, Poštovým úradom SR, Telekomunikačným úradom SR a i.) alebo regionálnou a miestnou samosprávou. Sú súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Reinvestovaný zisk – skladá sa z podielu priameho investora (v pomere k priamej majetkovej účasti) na zisku nerozdelenom ako dividendy dcérskymi alebo pridruženými podnikmi a na zisku pobočiek nevyplatenom priamemu investorovi.

Repo operácia – poskytnutie alebo prijatie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov.

RTGS (Real Time Gross Settlement) – systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase.

Sektor verejnej správy – sektor, ktorý podľa definície ESA 95 zahŕňa rezidentské subjekty orientujúce sa najmä na produkciu netrhových výrobkov a služieb určených na individuálnu a spoločnú spotrebu a na prerozdelenie národného dôchodku a bohatstva. Zahŕňa ústrednú štátnu správu, regionálnu štátnu správu, miestnu samosprávu a fondy sociálneho zabezpečenia a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie, ktorých tržby pokrývajú menej ako 50 % ich výrobných nákladov.

SEPA (Single Euro Payments Area) – jednotná oblasť platieb v eurách, cieľom ktorej je vytvorenie jednotného vnútorného trhu pre oblasť platobného styku v eurách.

Single list – jednotný zoznam akceptovateľných aktív Eurosystemu.

SIPS – Slovak Interbank Payment System – medzibankový platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska pred zavedením eura.

SSP – Single Shared Platform (jednotná spoločná platforma) – technická platforma, prostredníctvom ktorej je prevádzkovaný systém TARGET2.

SWIFT – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – poskytovateľ dátovej infraštruktúry a technológií pre výmenu platobných správ.

TARGET2 – nová generácia systému TARGET, pričom systém hrubého vyrovnania platieb prebieha v reálnom čase v eurách s vyrovnaním v peniazoch centrálnej banky. Funguje na základe jednotnej technickej platformy SSP, cez ktorú sa technicky rovnakým spôsobom zadávajú a spracovávajú všetky platobné príkazy a prijímajú platby.

TARGET2-SK – systém Národnej banky Slovenska, ktorý je súčasťou TARGET2.

T2S – TARGET2 Securities – technická platforma na vyrovnanie transakcií s cennými papiermi.

Tretí pilier dôchodkového sporenia – doplnkové dôchodkové sporenie, dobrovoľný príspevkovo definovaný fondový systém podporovaný štátom formou daňového zvýhodnenia.

Unit-linked poistenie – životné poistenie spojené s investičným fondom.

Výnosová krivka – grafické znázornenie vzťahu medzi úrokovou mierou/výnosom a lehotou splatnosti aktíva s rovnakým úverovým rizikom, ale s odlišnými splatnosťami v konkrétnom čase. Sklon výnosovej krivky možno vyjadriť vo forme rozdielu medzi úrokovými mierami dvoch vybraných splatností.

Záloh (kolaterál) – nástroj, ktorý zabezpečuje poskytnutý úver. V prípade zlyhania dlžníka sa môže toto aktívum predať a výnos použiť na vyrovnanie úveru.

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Štvrťročný rast HDP	10	Graf 23	Podiely jednotlivých segmentov finančného trhu na celkových aktívach alebo spravovanom majetku slovenského finančného trhu	38
Graf 2	Medziročné príspevky k rastu HDP	11	Graf 24	Priemerná hodnota rentability vlastných zdrojov v jednotlivých segmentoch finančného trhu	38
Graf 3	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne	11	Graf 25	Prepojenie podnikov a domáceho finančného sektora	39
Graf 4	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	13	Graf 26	Finančné aktíva domácností z pohľadu ich likvidity	39
Graf 5	Vývoj reálneho hrubého domáceho produktu	15	Graf 27	Finančné aktíva domácností podľa splatnosti a hrubej výkonnosti	40
Graf 6	Príspevky k rastu fixných investícií	16	Graf 28	Denný vývoj emisie eurovej hotovosti	42
Graf 7	Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností	16	Graf 29	Mesačný vývoj emisie eurovej hotovosti a slovenských korún v obehú	43
Graf 8	Príspevky k rastu konečnej spotreby verejnej správy	17	Graf 30	Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2010	45
Graf 9	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	19	Graf 31	Štruktúra falzifikátov eurobankoviek zadržaných v eurozóne a v Slovenskej republike v roku 2010	46
Graf 10	Príspevky jednotlivých komponentov k rastu M3	21	Graf 32	Vývoj počtu platieb spracovaných v TARGET2-SK	49
Graf 11	Vývoj dynamiky pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru	21	Graf 33	Vývoj hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK	49
Graf 12	Vývoj operácií Eurosystemu v roku 2010	24	Graf 34	Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2010	50
Graf 13	Vývoj kľúčových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA v roku 2010	25	Graf 35	Vývoj počtu transakcií uskutočnených v EURO SIPS	51
Graf 14	Vývoj plnenia PMR slovenských bánk v roku 2010	25	Graf 36	Vývoj hodnoty transakcií uskutočnených v EURO SIPS	51
Graf 15	Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2010	26	Graf 37	Štruktúra vykazujúcich subjektov finančného trhu k 31. 12. 2010	54
Graf 16	Vývoj štruktúry slovenských akceptovateľných aktív	26	Graf 38	Podiel vykazujúcich subjektov finančného trhu na aktívach k 31. 12. 2010	54
Graf 17	Použitie akceptovateľných aktív v roku 2010	26			
Graf 18	Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív	27			
Graf 19	Vývoj výmenného kurzu eura voči doláru v roku 2010	27			
Graf 20	Investičné rezervy v správe NBS v roku 2010	27			
Graf 21	Eurové investičné portfólio – členenie podľa krajín	28			
Graf 22	Objem aktív alebo spravovaného majetku v jednotlivých segmentoch slovenského finančného trhu	37			

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Vývoj spotrebiteľských cien HICP	14	Tabuľka 10	Počet subjektov vo finančnom sektore v oblastiach bankovníctva, platobných služieb, devízovej oblasti, oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania, oblasti trhu cenných papierov a kolektívneho investovania	36
Tabuľka 2	Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	15	Tabuľka 11	Štruktúra finančných záväzkov domácností z pohľadu vystavenia voči domácomu finančnému sektoru	39
Tabuľka 3	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	16	Tabuľka 12	Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí	43
Tabuľka 4	Vývoj ukazovateľov trhu práce	18	Tabuľka 13	Zberateľské mince emitované NBS v roku 2010	44
Tabuľka 5	Bežný účet platobnej bilancie	19	Tabuľka 14	Vývoj počtu falzifikátov zadržaných v SR	45
Tabuľka 6	Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	20	Tabuľka 15	Počet falzifikátov eur zadržaných v SR	46
Tabuľka 7	Počet prvostupňových konaní za oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízovú oblasť v roku 2010	32			
Tabuľka 8	Počet prvostupňových konaní za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania v roku 2010	34			
Tabuľka 9	Počet prvostupňových konaní za oblasť trhu cenných papierov v roku 2010	35			

